GORENJSKI GLAS

Leto XLV — št. 1 — CENA 30 SLT

Kranj, torek, 7. januarja 1992

MERKUR

JANUARJA

10 % POPUSTA

Obetajoči novoletni dnevi

Začetek letošnjega leta je gorenjskim turističnim pa tudi športnim delavcem prinesel obilo radosti. Po porazni turistični sezoni in še naprej negotovih napovedih, minuli praznični dnevi vendarle vzbujajo upanje tistih, ki so vseskozi prisegali, da je turizem gospodarska panoga, ki si lahko najhitreje opomore in najhitreje prinese sveže denarce v prazno slovensko blagajno.

Gorenjska turistična središča so bila preko novega leta tako polna turistov, da je bilo le malokje moč dobiti prazen kavč, kaj šele hotelsko sobo. Kljub ponekod za naše žepe prav grozljivim cenam, so bili hoteli polni domačih, od tujih pa predvsem italijanskih gostov. Gneča je bila na smučiščih, pa tudi v igralnicah so se obračali zajetni kupčki deviz. Skratka, kot je dejal eden kranjskogorskih turističnih delavcev, bi bilo ob petih tako uspešnih mesecih, kot je bil minuli teden, naš turizem rešen vseh muk preživetja in razvoja.

Medtem ko so predvsem italijanski turisti po novoletnih praznovanjih zapuščali Bohinj in Bled, pa je postalo živahno v Kranjski Gori. Prva velika mednarodna športna prireditev v samostojni Sloveniji je pod Vitranc, poleg hrupnih italijanskih navijačev in tistih, ki kljub slabšim zadnjim sezonam naših fantov še prisegajo na smučanje kot najlepši slovenski šport, privabila vrsto slovenskih politikov. S svojo prisotnostjo so dokazovali, da se zavedajo, da so športniki še kako pomembni ambasadorji naše mlade države, velike športne prireditve pa so najlepša promocija našega turizma. In kljub temu, da turistični delavci dobro vedo, da bo letošnje leto še težko, so jim minuli prazniki gotovo (poleg tega, da so jim vsaj delno napolnili blagajne) vzbudili novega optimizma za delo. Tega pa bo za kvaliteten razvoj potrebno še veliko. ● **V. Stanovnik**

Kranjska Gora pozdravila najboljše smučarje sveta **- Kdo bi pred letošnjim 31. Pokalom Vitranc mislil, da se po petih letih od zadnje slovenske zmage, obeta takšen smučarski praznik. Številnim smučarjem, njihovim spremljevalcem in navijačem se je namreč pridružila prava množica turistov pa tudi naši vodilni politiki in gospodarstveniki so navdušeno pozdravili nove zmage Italijanov in naših klenih organizatorjev. Edino, kar smo malce pogrešali, so bile boljše uvrstitve naših tekmovalcev, ki pa so vseeno dokazali, da se počasi prebijajo v svetovni vrh. Že danes in jutri pa bodo v Kranjski Gori nova FIS tekmovanja z udeležbo mnogih najboljših smučarjev. Takole pa sta se sobotnega uspeha veselila nova zvezda italijanskega smučanja *Sergio Bergamelli* in nedeljski zmagovalec slaloma *Alberto Tomba*. Domačin *Jure Košir* pa je kljub ledeni progi dobil nove slalomske točke. ● V. Stanovnik, foto: G. Šinik**

NOVO

Vsak torek Glasova stotinka

Iz vsebine:

Zmagi v Italijo, našim upanje na boljše čase

Hud boj hokejistov za četrto mesto

Mladi Triglavani igrali odlično

Zmaga prepričljivo Ostermanu

V Dražgošah tudi kolesarji in jadralni padalci

Mladi tekači za Žitov pokal

Polžev pokal Mirtu

Ljubljanska banka

Gorenjska banka Kranj

GORENJC IN FORMULA BANKA PRIHRANKA

V petek, 10. januarja, ob 20. uri bo v hotelu Creina v Kranju prva letošnja

GLASOVA PREJA

Voditelj Glasovih prej **mag. Viktor Žakelj** jo je naslovil:

Slovensko gospodarstvo, kdo bo tebe ljubil?

V goste je povabil ugledna strokovnjaka

dr. Andreja Ocvirka in dr. Jožeta Mencingerja

Vstop je prost. Če pa želite, da Vam rezerviramo sedež v restavraciji, pokličite po telefonu 211-860 ali 211-835 (uredništvo Gorenjskega glasa).

Pokrovitelj Glasovih prej je MERKUR Kranj.

Dobrča, 5. januarja - Praznike in lepo sončno vreme je treba izkoristiti do konca, so si dejali tako planinci kot jadralni padalci in se povzpeli na številne gorenjske vrhove. To nedeljo so živopisana jadra z vrha Dobrče poletala kot po tekočem traku. Nekajkrat je najbolj neučakane zaneslo, a k sreči se je vsaj tu gori vse dobro končalo. - Foto: D. Dolenc

Okrogla miza o poljanski vstaji

Škofja Loka, 6. januarja - V petek, 10. januarja, bo ob 10. uri v konferenčni dvorani hotela Transturist okrogla miza na temo 50 let poljanske vstaje. Pogovor bo vseboval dosedanja spoznanja, vrednotenja in odprta vprašanja o dogajanjih v prvem letu narodovega odpora proti okupatorju na tem in tudi širšem gorenjskem območju. Uvodoma bodo dogodke predstavili dr. Tone Ferenc, Ivan Križnar, Tone Peternelj, Zdravko Klanjšček in Jože Dežman. V drugem delu pogovora bodo poleg strokovnjakov zgodovinarjev sodelovali tudi udeleženci vstaje, ljubiteljski raziskovalci zgodovine in drugi zainteresirani. ● **H. J.**

SPROŠČENI PRAZNIČNI DNEVI V GORAH - Mila in s snegom skopa zima omogoča vsem ljubiteljem planinarjenja, da obiščejo vsaj lažje dostopne postojanke. Tako tudi med prazniki koče niso samevale. Terasa pred Domom Kokrškega odreda na Kališču, kjer so med prazniki našteli blizu 500 obiskovalcev, je množici ponujala priložnost tudi za sproščeni počitek na soncu. Žal se za vse obiskovalce gora izlet ni končal dobro, saj poti na višje vrhove skrivajo neprevidnim številne nevarnosti. ● S. Saje, foto: F. Ekar

Zdravstvo in upokojevanje

Veljajo še stari zakoni

Kranj, 7. januarja - Slovenski parlament pred novim letom ni uspel sprejeti niti novega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju niti paketa zdravstvenih zakonov. Pričakovali smo, da bodo s 1. januarjem 1992 že veljala nova določila, tako pa bo nanje treba počakati, dokler se skupščina zopet ne sestane. Sicer pa za državljane, ki bodo letos izpolnili pogoje za upokojitev, veljajo še stara določila, so nam povedali pri strokovni službi SPIZ za Gorenjsko.

MALI OGLASI 217-960

Univerzitetna knjižnica LJUBLJANA

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

MIHA NAGLIČ

Neznanke

Če smo za pravkar minulo leto ugotovili, da je bilo čas neverjetnih političnih sprememb, potem lahko za novo zaenkrat zapišemo le, da se začenja v znamenju velikih neznank, tako na zunanjem kot na notranjepolitičnem prizorišču.

Uravnoteženo nasprotje dveh velikih sil, v katerem so zadnja desetletja dokaj stabilno temeljila svetovna politična razmerja, se je lani zamajalo. Sovjetska zveza se spreminja v Skupnost neodvisnih držav, med katerimi so Rusija, Ukrajina, Belarus in Kazahstan še vedno velike sile, vendar ne tolikšne, da bi se lahko zoperstavile svetovni prevladi ZDA. Slednje pa tudi niso tako močne, da bi kar same in povsem obvladale nove, a manj pregledne in manj uravnotežene mednarodne odnose. Pluralno je (kakor smo spoznali tudi pri nas doma) lepše in boljše, zato pa težje obvladljivo in manj predvidljivo.

V ekonomskem oziru so stvari jasne; svet bodo tudi poslej obvladovali trije centri moči: ameriški, evropski in japonsko-daljnovzhodni. V vojaškem pa so izgledi manj pregledni; namesto SZ so zdaj kar štiri države z jedrskim orožjem in v svetu jih je ob ZDA, Veliki Britaniji, Franciji in Kitajski že osem. Še več pa je, zlasti v tretjem svetu, takih, ki bi se jim rade pridružile. Spomnimo se le Iraka, ki mu je do izdelave jedrskega orožja manjkalo samo še dobro leto! Zato je upravičena bojazen britanskega premiera J. Majorja, ki je ob novem letu opozoril na nevarnost, da bi dedinje sovjetskega jedrskega arzenala v ekonomski stiski, v kakršni so, začele to nevarno orožje (raz)prodajati, bodisi že narejeno bodisi v izvozu potrebne tehnologije in strokovnjakov.

SZ torej ne bo več. Zato pa vznemirja vprašanje, kaj bo namesto nje. Ob jedrskem orožju, ki zastrašuje navzven, straši negotovost, skrita v nepredvidljivem ravnanju obubožanih ljudi. Kar tri četrtine sovjetskega prebivalstva živijo na robu lakote. Realsocializem res ni vodil nikamor, v slepo ulico pa je zašla tudi politika zaostrenih kapitalističnih prijemov, kakršno sta svoj čas uvedla R. Reagan in M. Thatcher; povzroča zapiranje preštevilnih podjetij in s tem prehudo naraščanje brezposelnosti. Če bo šlo tako naprej, potem je malo verjetno, da bi ameriški predsednik spet zmagal na letošnjih volitvah. Slava zmage nad Irakom pa bo dotlej že obledela. Zato ni čudno, da je G. Bush prav zdaj na veliki pacifiški turneji, s katero skuša obrzdati tihooceansko konkurenco. Medtem ko japonski avtomobili preplavljajo ameriško tržišče, General Motors obeta knjižice kar 70 tisoč zaposlenim - podatek, ki pove vse!

Nam zdaj že znana, a še vedno nerazumljiva je ameriška drža v jugoslovanskih zadevah. Posredovanje v njih se iz evropske očitno seli v ameriško domeno, oz. v pristojnost OZN. Kdo ve, katero karto je zadnjič izigral C. Vance, ko mu je naposled uspelo (?) pomiriti sprte strani. Pa menda ne tisto, ki obeta delitev Bosne in Hercegovine?! - Jugoslavija je bila pravzaprav ameriška tvorba. Tisti, ki so se ob koncu 1. svetovne vojne v njej "zedinili", so se vsi po vrsti sklicevali na samoodločbo narodov, temeljno načelo takratnega ameriškega predsednika T. W. Wilsona. Američani so nato v Jalti botrovali tudi Titovi Jugoslaviji in zdi se, da hočejo neko obliko jugoslovanskih povezav ohraniti tudi to pot.

***Ave Wilson, Sloveni morituri te salutant!** S temi besedami so slovenski odposlanci pozdravili ameriškega predsednika na pariški mirovni konferenci (1919) in ga nato prosili, da bi se zavzel za njihove rojake na Koroškem in v Italiji. Pa ni nič pomagalo. Zato smo si pomagali sami in preživeli. Do točke, ko bo za nas po evropskem priznanju odločilno še ameriško. Izrek le-tega je neznanka, ki omogoča rešitev slovenske zunanjepolitične enačbe. Zato jo kaže razkriti.*

Poceni ulične tablice

Tržič, 30. decembra - Na zadnjem zasedanju zborov tržiške občinske skupščine so se delegati med drugim seznanili tudi s poročilom o opravljenem preimenovanju ulic v občini Tržič. Vanj je komisija zapisala, da je kljub večmesečnemu zastoju zaradi popisa prebivalstva v dobrem letu dni svoje delo v celoti opravila. V drugi polovici novembra 1991 so namreč delavci Geodetske uprave razdelili nove hišne tablice in ulične table, s katerimi so odpravili tudi nekatere pomanjkljivosti pri dosedanjem oštevilčenju hiš.

Bolj kot že znana nova imena ulic je zanimiv podatek, da je bil nakup novih tablic in tabel cenejši od predvidevanj. Prek 78.600 dinarjev visok predračun je sicer pomotoma vključeval še okrog 7.700 dinarjev vredno zamenjavo tablic na Partizanski cesti, na koncu pa so stroški nakupa novih hišnih tablic vendarle komaj presegli 60.100 tolarjev. Ugodno ceno so namreč geodeti zagotovili s takojšnjim naročilom pri najcenejšem izdelovalcu. ● **S. Saje**

Zahvala za medicinsko pomoč

Tržič, 30. decembra - Tržiško zdravstvo je izkazalo solidarnost s hrvaškimi kolegi v kar dveh krajih. Že konec novembra so namreč poslali v Slavonsko Požego zdravila iz tovora nemške pomoči za Tržič, ki so jo v Nemčiji zbirali na pobudo sorodnice tržiškega poslanca v republiški skupščini Antona Kramariča. Z zdravili, ki niso prišla v poštev za bolnike v tržiškem zdravstvenem domu, so napolnili dve reševalni vozili iz Hrvaške. Za poslano pomoč so pred nedavnim dobili zahvalo iz Medicinskega centra Slavonska Požega, v kateri je med drugim zapisano, da je pošiljka neprecenljive vrednosti tako za bolnišnico kot za boj za osvoboditev Hrvaške nasploh.

Drugo pomoč so Tržičani namenili prebivalcem pobratenega Ludbrega. Tovor s sedmimi tonami zdravil so iz pobratenega kraja Ste. Marie aux Minnes v Franciji poslali decembra kar direktno na Hrvaško. ● **S. Saje**

Kranjska vlada zadnjič v starem letu

V znamenju podražitev

Stanarinam odobreno le prvo povečanje za 40 odstotkov, oskrbnine v vrtcih in domovih upokojencev pa bodo višje za 20 odstotkov.

Kranj, 4. januarja - Na predzadnji dan starega leta se je Izvršni svet občine Kranj sestal na seji, za katero bi ne mogli trditi, da je bila praznična. Inflacija, ki v precejšnji meri načenja slovenski tolar, je prisilila kranjsko vlado, da potrdi kar celo vrsto podražitev, ki bodo kaj žalosten pozdrav letu, v katerega smo stopili.

Zadnjo sejo je kranjska vlada začela s poročilom o gospodarskih gibanjih v desetih mesecih leta 1991. Podatki tudi za to obdobje kažejo, da se je obseg proizvodnje v gospodarstvu občine Kranj povečal za 3,4 odstotka glede na enako obdobje leta 1990, zaradi padca števila zaposlenih pa se je tako imenovana fizična produktivnost povečala celo za 10,4 odstotka. Najbolj razveseljiva - koliko so doslej omenjeni rezultati vredni, bodo pokazale šele finančne bilance po zaključnih računih - je ugotovitev, da podjetja težav z oskrbo z materiali nimajo, že kar presenetljiva pa je, ob znanih vzrokih za izgubo mnogih trgov, trditev, da je tudi naročil za proizvodnjo dovolj. Tako ostane najbolj zaskrbljujoč podatek o rasti brezposelnosti, ki je še brez upoštevanja stečaja Tekstilindusa, dosegla stopnjo 7,8 odstotka. Prve vesti o delu stečajnega vodstva niso posebno spodbudne, sicer pa je izvršni svet mnenja, naj se delavci v podjetjih v stečaju zaposljujejo za določen čas in ne po pogodbah, kar je postala razširjena praksa. Po svoje je presenetljivo dejstvo o velikem upadanju števila kmetov, po pojasnilu, da gre za podatke o številu tovrstnih zavarovancev, pa je bilo sklenjeno, da se to gibanje prouči. Dokončnega odgovora na vprašanje o resničnosti vesti o množičnem vračanju obrtnih dovoljenj, nismo slišali, le komentar, da so nekateri nad razmerami za delo (in davki) ogorčeni posamezniki bolj glasni.

Že v naslovu smo omenili glavno temo seje: podražitve. Predlagano je bilo povišanje stanarin, najemnin za poslovne prostore, oskrbnin v vrtcih, domovih za upokojence in povečanje odškodnin za uporabo kmetijskih zemljišč. Največ razprave je bilo ob stanarinah in oskrbninah, ki bodo "zadele" najširši krog občanov, pri čemer je bilo ugotovljeno, da so v zaostrenih razmerah velikega padca življenjskega standarda najobčutljivejše prav stanarine, ki se jim ni mogoče izogniti. Predlog podjetja za upravljenje stanovanjskega fonda Domplan, ki je predlagalo dosego ekonomskih stanarin v prvih štirih mesecih (podražitve: 40, 40, 32 ostotkov in aprila še inflacija od 1. januarja), je bil sprejet le v prvi točki, za nadaljnja gibanja pa naj bi bila odločilna nova metodologija, ki se pripravlja na republiki. Pri stanarinah je treba poudariti, da se po novem zakonu za službena in tako imenovana profitna stanovanja le-te oblikujejo prosto, za neprofitna in socialna stanovanja pa bodo veljala nova republiška navodila. Predlog o podražitvi vrtcev za 20 odstotkov je bil sprejet skupaj z zahtevo, da se pripravi analiza stroškov in zlasti perspektiv, ob znanem dejstvu, da se vrtci praznijo, vse več pa je zanimanja za odpiranje zasebnih tovrstnih ustanov. Nepreklično so mimo časi, ko so te ustanove bile brez konkurence (tudi po zaslugi države, ki je zasebno iniciativo - n.pr. varstvene družine, dušila s nestvarno visokimi zahtevami), zato bo tudi v teh zavodih potrebno drugačno razmišljanje. Podobno velja tudi za domove za upokojence, ki jim je bila cena (v Kranju in Preddvoru) odobrena z enakim povišanjem. Povečanje odškodnin za uporabo kmetijskih zemljišč, ki se določa enkrat letno, je bilo odobreno v višini sto odstotkov, kar je manj od splošnega porasta cen v tem letu. ● **Š. Ž.**

Seja jeseniškega izvršnega sveta

Kredit za rentgenološki oddelek bolnišnice

Jesenice, 6. januarja - Člani jeseniškega izvršnega sveta so bolnišnici odobrili kredit v višini 9 milijonov tolarjev. Oprostitve plačevanja najemnin. Komisije za denacionalizacijo. Janezu Jenku denarna nagrada.

Člani jeseniškega izvršnega sveta so na minuli seji med drugim razpravljali tudi o predlogu za zagotovitev kratkoročnega kredita jeseniški Bolnišnici. Bolnišnica je lani nabavila rentgenski aparat, ki ga mora v najkrajšem času vgraditi, saj bo aparaturi drugače pretekla garancija. Za inštalacijo rentgena pa Bolnišnica potrebuje dodatni prostor, mora pa tudi adaptirati sedanjega.

Ministrstvo za finance naj bi zagotovilo del sredstev v višini 9 milijonov tolarjev na račun neporavnanih obveznosti gospodarstva občine Jesenice v letu 1990, ki so bile plačane lani. V pričakovanju, da bodo sredstva zagotovljena, so bolnišnici Jesenice dodelili brezobrestni kredit v višini 9 milijonov tolarjev za dobo enega leta. Tako bodo v Bolnišnici lahko adaptirali in dogradili rentgenološki oddelek.

Z rebalansom proračuna občine Jesenice za leto 1991 so bila zagotovljena znižana sredstva za najemnine poslovnih prostorov. Najemnine se odpišejo tistim izvajalcem, ki so v minulih letih vložili sredstva v objekte, vložene v sklad stanovanjskih hiš in poslovnih prostorov. Obveznost za plačilo najemnin se je za okoli 60 tisoč tolarjev znižala Zvezi kulturnih organizacij in za 316 tisoč tolarjev občinski knjižnici, zaradi zmanjšane obveznosti za plačilo najemnine poslovnih prostorov pa se bodo obema organizacijama za prav toliko znižala sredstva, zagotovljena v občinskem proračunu.

Izvršni svet je na pobudo predsednice **Rine Klinarjeve** dodelil 20.000 tolarjev obrtniku Janezu Jenku za delno plačilo stroškov za zaščito patenta. Janez Jenko je na bruseljskem salonu inovacij EUREKA prejel srebrno medaljo za specialne drsalke, doslej pa je s svojimi sredstvi kril praktično vse stroške pri pripravi patenta.

Na seji so imenovali tudi komisijo za denacionalizacijo kmetijskih zemljišč, gozdov in kmetijskih gospodarstev, ki jo vodi Nataša Torkar, komisijo za denacionalizacijo stanovanjskih hiš, stanovanj, poslovnih stavb, poslovnih prostorov in stavbnih zemljišč, ki jo vodi Bojana Pohar in komisijo za denacionalizacijo gospodarskih podjetij, ki jo vodi Mira Jalen Dobravec. ● **D. Sedej**

Dan varstva pred snežnimi plazovi

Še en teden za prijave

Ljubljana, 3. januarja - Komisija za Gorsko reševalno službo ter komisija za vzgojo in izobraževanje pri Planinski zvezi Slovenije prirejata letos že 17. dan varstva pred snežnimi plazovi. Tokratna izobraževalna akcija bo 18. in 19. januarja 1992 v republiškem centru za obrambno usposabljanje v Poljčah pri Begunjah, zanjo pa se je moč prijaviti organizatorjem do 10. januarja 1992.

Srečanje je namenjeno zlasti inštruktorjem planinske vzgoje, planinskim in mladinskim vodnikom, pripravnikom za alpiniste in gorske reševalce, taborniškim in skavtskim vodnikom, vaditeljem in učiteljem smučanja, pripadnikom civilne zaščite, teritorialne obrambe in policije ter drugim osebam, ki svoje dejavnosti opravljajo tudi na snegu. Tako kot vedno se bodo udeleženci prvi dan seznanili z nekaterimi teoretičnimi vprašanji. Po analizi nesreč v preteklih treh sezonah bodo spoznali vplive vremena na preobrazbo snega, nastanek in trganje plazov, ukrepe varstva pred plazovi in problematiko umetnega snega. Govorili bodo tudi o poškodbah zaradi mraza in plazov.

Drugi dan srečanja bo sledilo praktično delo na terenu. Tam bodo tečajniki med drugim opravili preizkus trdnosti snežne odeje, se učili hoje in prečenja plazine, pregledovali plazino in iskali zasutega v plazu ter se urili v nudenju prve pomoči. ● **S. Saje**

Dominvest v novi organiziranosti

Jesenice, 6. januarja - Dominvest Jesenice je izvršnemu svetu jeseniške občine posredoval predlog o novi organiziranosti družbenega podjetja Dominvest Jesenice v smislu preoblikovanja v družbo z omejeno odgovornostjo. Člani izvršnega sveta niso nasprotovali predlogu preoblikovanja s pogojem, da se predhodno pridobi soglasje agencije za privatizacijo. Člani izvršnega sveta so ugotovili, da pri tem ne gre za lastninjenje, ampak za statusne spremembe podjetja. Pred registracijo družbe z omejeno odgovornostjo je potrebno določiti višino ustanovitvenega deleža občine in sicer na podlagi ugotovitev uradnega cenilca. O tem pa odločajo zbori skupščine občine Jesenice.

Višina ustanovitvenega deleža naj bi se določila glede na delež občinskega stanovanjskega fonda v primerjavi z ostalim fondom, proučiti pa je treba ali kaže oceniti minula vlaganja iz sredstev nekdanje stanovanjske skupnosti.

Ob tem so člani izvršnega sveta posredovali tudi dve pobudi: da bi pri oblikovanju podjetja v družbo z omejeno odgovornostjo razmislili še o ustanovitvi še enega profitnega centra za nudenje storitev občanom kot neke vrste servis občanom. Izvršni svet pa je sprejel tudi pobudo, da se pripravi predlog za reorganizacijo karavanške poslovne skupnosti. ● **D. S.**

JAVNO PODJETJE KOMUNALA KRANJ p.o.
MIRKA VADNOVA 1, KRANJ

OBVESTILO

o povečanju cen komunalnih storitev v občini Kranj.

Izvršni svet občine Kranj je na svoji seji dne 17. 12. 1991 izdal soglasje k naslednjim cenam komunalnih storitev:

ODVOZ ODPADKOV 35 % povečanje	
stanovanjska površina 1 x tedenski odvoz	1,05 SLT/m²
stanovanjska površina 2 x tedenski odvoz	2,10 SLT/m²
smetnjaki razdalja do 10 km	35,50 SLT/kom.
smetnjaki razdalja nad 10 km	52,60 SLT/kom.
poslovna površina 1 x tedenski odvoz	1,43 SLT/m²
poslovna površina 2 x tedenski odvoz	2,80 SLT/m²
ODVAJANJE ODPLAK 44 % povečanje	
gospodinjstvo	3,50 SLT/m³
gospodarstvo	5,10 SLT/m³
PREČIŠČEVANJE ODPLAK 38 % povečanje	
gospodinjstvo	4,40 SLT/m³
gospodarstvo	7,60 SLT/m³
VODA 53% povečanje	
gospodinjstvo	9,90 SLT/m³
gospodarstvo	20,80 SLT/m³
POGREBNE STORITVE 30 % povečanje	

Nove cene veljajo od 1. 1. 1992 dalje.

GORENJSKI GLAS

Ustanovitelj in izdajatelj: Časopisno podjetje GORENJSKI GLAS KRANJ

Uredniška politika: neodvisni nestrankarski politično informativni poltednik s poudarkom na dogajanjih na Gorenjskem / **Predsednik Časopisnega sveta:** Ivan Bizjak / **Direktor in glavni urednik:** Marko Valjavec / **Odgovorna urednica:** Leopoldina Bogataj / **Novinarji in uredniki:** Danica Dolenc, Helena Jelovčan, Jože Košnjek, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Vilma Stanovnik, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl-Žlebir, Andrej Žalar, Štefan Žargi / **Oblikovanje:** Igor Pokorn / **Tehnično urejanje:** Ivo Sekne, Mirjana Draksler, Nada Prevc / **Lektoriranje:** Marjeta Vozlič; **Fotografija:** Gorazd Šinik / **Tisk:** Podjetje DELO — TČR, Tisk časopisov in revij, Ljubljana / **Uredništvo:** Moše Pijadeja 1, telefon: 211-860, 211-835, telefax: 213-163 / **Naročnine, uprava, propaganda, oglasi:** Cesta JLA 16, telefon: 218-463, telefax: (064) 215-366 / **Mali oglasi:** telefon: 217-960 — sprejemamo neprekinjeno 24 ur dnevno na avtomatskem odzivniku; uradne ure: vsak dan 7.—13.30, ob sredah do 16.30 / Časopis izhaja ob torkih in petkih. Cena izvoda 30 SLT. Naročnina: trimesečni obračun — naročniki imajo 20% popusta. Za tujino: letna naročnina 140 DEM. Oglasne storitve: po ceniku. Časopis je oproščen plačila prometnega davka (Uradni list RS, 7/91).

STRANKARSKE NOVICE STRANKARSKE NOVICE

Demos prenehal obstajati

Poslej le prijateljske stranke

Dolsko pri Ljubljani, 4. januarja - Na predzadnji dan starega leta se je Svet Demosa - vodilni organ slovenske strankarske koalicije, ki je zmagala na zadnjih volitvah, sešel na zaprti seji z glavnim namenom, da poskuša zgladiti nastale razlike med strankami in po možnosti pripravi podpis nove koalicijske pogodbe. Kot je znano, so nesoglasja v tej vladni koaliciji nastala ob metodah dela in zlasti neenotnosti pogledov na lastninsko zakonodajo, usodna pa je bila razcepitev nekdanje SDZ na SDZ - NDS in DS. Prvi poskus poravnave in sprejetja novonastale Demokratske stranke - torej sedme stranke, na seji sredi novembra v Poljčah ni uspel, na presenečenje mnogih, pa so se na tokratni seji sorazmerno hitro odločili za razpustitev Demosa. Predsednik dosedanjega Sveta dr. Jože Pučnik je na tiskovni konferenci dejal: **»Stranke so sklenile, da zaradi nastalih političnih razlik, zaključijo koalicijo Demos in predlagajo predčasne volitve, ki naj bodo najkasneje do konca aprila 1992. Pri tem se podpisane stranke obvezujejo, da bodo storile vse, da bo pravočasno sprejeta potrebna volilna zakonodaja.«** Sekretar glavnega odbora Liberalne stranke Danijel Malenšek - znano je dejstvo, da je prav ta stranka skupaj s Kmečko zvezo - Ljudsko stranko najbolj vztrajala na razčiščevanju odnosov v Demosu - je novinarjem dejal, da so stranke nekdanjega Demosa poslej le skupina prijateljskih strank, ki bodo podpirale obstoječo vlado do novih volitev, Lojze Peterle, predsednik slovenske vlade tokrat v vlogi predsednika Slovenskih krščanskih demokratov pa je zagotovil, da bo vlada z najnujnejšimi spremembami (zamenjava ministrice za zdravstvo, ki je že v skupščinskem postopku) in brez zamenjave zunanjega ministra, nadaljevala z delom.

Na dogodke v vladni koaliciji so se v ponovoletnih dneh že odzvale tudi stranke opozicije, ki so sklepe iz Dolskega sprejele skrajno zadržano in z veliko mero skepse. Najbolj zamerijo strankam nekdanjega Demosa, da so ponovno brez sodelovanja vseh v parlamentu zastopanih strank, sami določili datum volitev (podobno se je zgodilo pred dobrim letom dni, ko so na sestanku v Poljčah določili datum plebiscita), poleg tega pa menijo, da je predlagani rok do konca aprila povsem nestvaren. Še več: nekatere opozicijske stranke dogodke v Dolskem komentirajo kot farso in poskus, da se s spremenjeno taktiko ohrani sedanja oblast, ter zatrjujejo, da bodo vztrajale na že v parlamentu začetem postopku glasovanja o nezaupnici vladi. SDP vztraja, da tudi za kratko obdobje treh do štirih mesecev potrebujemo novo tako imenovano ekspertno vlado (vlado strokovnjakov), ki se bo nemudoma lotila neodložljivih vprašanj Slovenije zlasti na gospodarskem področju, po nekaterih vesteh pa s zadnjimi sklepi preminulega Demosa ne soglašajo tudi nekateri njegovi nekdanji člani. Nizke temperature letošnje zime na politiko očitno ne bodo imele vpliva. ● Š. Ž.

TRGOVINA VIDA

50-letnica dražgoškega boja

Njegov svetli spomin bo večen

Škofja Loka, januarja - 9. januar ni več škofjeloški občinski praznik, čeprav je bil to morda v vsej Sloveniji najveličastnejši dan, a nič zato, pravijo škofjeloški in gorenjski borci, Dražgoše bodo ostale večni spomin na slovenski narodnoosvobodilni boj, ki je v svobodi prerasel v množične športne prireditve in pohode. Letos bo v nedeljo, 12. januarja, še posebej slovesno, saj ne bomo praznovali le 50-letnice dražgoškega boja, temveč tudi 35-letnico športnih prireditev in 35-letnico Osnovne šole Staneta Žagarja v Dražgošah.

Kdo v razviti Evropi, ki je prav tako občutila nacistični in fašistični škorenj, bi se sramoval legendarnih Dražgoš? Ni ga naroda! In človek ne more verjeti, da se jim odrekajo Slovenci sami, ljudje, ki so vso mladost prebili ob vznožju škofjeloških hribov ali v hribih samih, videli, čutili ta veličastni boj. Upor v Dražgošah je vzniknil v času, ko je še vsa Evropa tiho, ječe prenašala okupatorjevo premoč. Peščica borcev na obronkih vasi pod Dražgoško goro pa ga je izzvala v boj in s tisočkrat močnejšim vodila tridnevni boj. Bile so žrtve, seveda so bile, tudi med vaščani, toda takrat je svet izvedel za Slovenijo. Takrat že, dragi gospodje iz škofjeloške občinske skupščine, ki ste zadnjič glasovali proti praznovanju občinskega praznika v dražgoški spomin. In če se danes zato, ker je v politiki zavel malce drugačen veter, naenkrat sramujete te svoje velike zgodovine, hkrati pa hočete v Evropo, ste samo pokazali, kako majhni ste, kako nevredni položaja, ki ste ga zasedli.

Dražgoše bodo ostale. 50-letnica Dražgoš bo posvečena vsem žrtvam, ki so v boju za svobodo izgubile življenje. Tokrat bodo tu že 35. zimsko športne prireditve "Po stezah partizanske Jelovice". Letošnje Dražgoše bodo tudi uvod prireditvam slavnih dogodkov NOB, ki se jih bomo spominjali v letu 1992. Bodo pa letošnje Dražgoše tudi spominska prireditev, ki bo povezovala novi mejnik v slovenski vojski, TO, ki je v letu 1991 dokazala, da je na svoji zemlji obrambna sila Slovenije, tako kot je bil leta 1942 Cankarjev bataljon v Dražgošah in druge partizanske enote širom Slovenije, so poudarili gorenjski borci.

Zato bo 50-letnica dražgoške bitke dan športnih prireditev naše vojske in vseh obrambnih sil Slovenije, dan pohodništva, planincev, tabornikov, kolesarjev, gorskih padalcev, skratka dan vseh generacij, ki so jim Dražgoše bile in ostale simbol svobode. ● D. Dolenc

Socialna demokratska prenova protestira

Nerazumna taksna dobrodošlica

Socialna demokratska prenova (SDP) v sporočilu za javnost izraža protest zaradi nerazumne vladne odločitve, da tujcem ob vstopu v Slovenijo zaračunajo dobrodošlico. Tak postopek - uvedba posebnih turističnih mejnih taks - je po mnenju SDP, je udarec politiki odprtih meja, politiki dobrososedskih odnosov, razvoju turizma in deklariranemu odpiranju Slovenije v Evropo in svet. Svoje poslance v slovenskem parlamentu so zadolžili, da o tem primeru kršenja helsinške politike spoštovanja človekovih pravic in svoboščin, postavijo poslansko vprašanje. ● Š. Ž.

Ljubljanska banka

LB - Gorenjska banka d. d., Kranj, Bleiweisova 1, Kranj

OBJAVLJA JAVNO DRAŽBO ZA PRODAJO

poslovnih prostorov v Frankovem naselju št. 68, Škofja Loka, v izmeri 57,20 m².

- ☆ Poslovni prostori so v pritličju stanovanjskega objekta zgrajenega leta 1985.
- ☆ Izklicna cena je 103.132 DEM v tolarski protivrednosti po prodajnem tečaju v LB - GB d. d., Kranj, na dan plačila kupnine.
- ☆ Ogled prostor je možen od vključno 20. 1. 1992 do 23. 1. 1992 od 6. do 7. ure - informacije po telefonu 064/217-271 int. 477.
- ☆ Kupec bo moral celotno kupnino plačati v 15-tih dneh po pridobitvi pravice odkupa na dražbi na žiro račun banke.
- ☆ Pravico sodelovanja na dražbi si pridobi, kdor bo dostavil potrdilo o vplačilu kavcije najkasneje 30 minut pred začetkom javne dražbe vodji dražbe v višini 15.000 DEM v tolarski protivrednosti po prodajnem tečaju v LB - GB d. d., Kranj na dan vplačila na žiro račun LB - Gorenjske banke d. d., Kranj.

Javna dražba bo dne 27. 1. 1992 ob 9. uri v LB - Gorenjski banki d. d., Kranj, Bleiweisova 1.

- ☆ Prometni davek plača prodajalec, vse ostale stroške v zvezi s prenosom lastništva na kupca pa kupec.

Gorenjska banka d. d., Kranj

Nenavaden začetek dela

Požar v lipniški Iskri

Lipnica, 6. januarja - Za mnoge delavce tovarne Iskra - Mehanizmi v Lipnici se je nevsakdanje delo začelo že pred začetkom prvega delovnega dne v letu. **Branko Maček,** ki stanuje na Brezovici v bližini tovarne, je včeraj zvečer nekaj po 22. uri zaslišal sireno in pogledal ven. Opazil je ogenj v skladišču tovarne, kjer dela že osem let. Pohitel je k vratarnici, vzel ključa obeh službenih vozil in ju drugega za drugim odpeljal izpod nadstreška tik ob gorečem skladišču.

»Nič nisem pomišljal na nevarnost, le na to, da bi rešil, kar se da. Pozneje so prišli še drugi delavci, mnogi so tudi gasilci, in vsak je pomagal po svojih močeh. Razvijali smo cevi, svetili z lučmi, odnašali material... Žal se je požar v skladišču, kjer je bilo veliko polizdelkov iz uvoza, med plastiko naglo širil, zato je skoraj vse pogorelo. Uspelo pa nam je rešiti lakirnico. Vseeno je to za vse delavce slab in žalosten začetek leta,« ugotavlja Branko Maček z Brezovice. ● S. Saje

Komisija UNZ Kranj še ugotavlja vzrok požara in škodo.

GOSPODARSKI KOMENTAR

ŠTEFAN ŽARGI

Centralizacija

*Ko smo v enem izmed poznodecembrskih uvodnikov z naslovom Na robu razmišljali o položaju javne porabe po združitvi skupne in splošne porabe v enotni proračun, ki jo je spremljala tudi bistvena sprememba organiziranosti pristojnih služb in ravni odločanja, smo podvomili o učinkovitosti nekaterih tovrstnih sprememb, ki imajo že kar občutne posledice za nekatere dejavnosti. Pri tem smo imeli v mislih, denimo, položaj zdravstva na Gorenjskem, za katerega lahko trdimo, da ob taki obravnavi na republiki ni vnovčil v preteklosti dosežene racionalnosti, položaj kranjskega osnovnega šolstva, kjer so bili učitelji prizadeti - in zato stavkali - ob prepočasnem urejanju denarnih tokov med občino in republiko ter seveda položaj kranjske kulture, kjer težave s Prešernovim gledališčem predstavljajo pravi eksces pri obravnavi in zagotavljanju dejavnosti, ki ji le kratkovidni pravijo in razumejo kot poraba. Če je razumeti ustanovitev komisije za spremljanje izvajanja občinskega proračuna v družbenopolitičnem zboru kranjske občinske skupščine kot izraz nezaupanja in potrebne kontrole - ne pozabimo, da je opozicija zato, da kontrolira oblast - pa so zahteve po ustanovitvi komisij za šolstvo, kulturo in druge dejavnosti prav gotovo izraz potrebe in želje urediti te dejavnosti po svojih potrebah, poiskati najboljše možnosti (npr. prostorske, finančne) za njihovo delo. **To je mogoče le v kraju oz. občini, s sodelovanjem najboljših poznavalcev, strokovnjakov in najbolj zainteresiranih.** Le tako se lahko preprečijo posledice slabega dela ali nemoči pristojnega upravnega organa in negativne posledice centralizacije na republiki, ki je z velikimi koraki na pohodu.*

Vendar poglejmo si še drugo stran medalje prej omenjene centralizacije oz. njenega nasprotja: Konec preteklega tedna so bili objavljeni podatki o višini stanarin in politikah povečevanja le-teh. Prav primeri gorenjskih občin zaslužijo temeljit razmislek. Bistveno vprašanje, ki se ob tem postavi je: ali so stanarine tudi socialna kategorija, ali zgolj ekonomski izračun stroškov vzdrževanja in upravljanja, da o potrebni akumulaciji za novogradnje, ceni kapitala ali celo dobičku niti ne govorimo. Po podatkih sodeč so občinske vlade na Jesenicah in v Kranju upoštevale socialni vidik stanarin v teh skrajno zaostrenih razmerah - o tem smo se prepričali tudi na zadnji seji v Kranju, ko so razpravljali o njihovem poviševanju - v Tržiču in Radovljici že znatno manj, medtem ko so v Škofji Loki ***brezobzirno*** *dosegli ekonomsko raven. Nikakršna primerjava gospodarskega stanja, nezaposlenosti in s tem povezane življenjske ravni ne more utemeljiti takih razlik, prav tako ni na relaciji borih 10 kilometrov dvainpolkratne razlike v vzdrževanju stanovanj.* ***Razlika je v politiki.*** *Medtem ko eden izmed najodgovornejših v Kranju trdi, da so stanarine tisti strošek, ki ga morajo plačati brez možnosti izbire vsi, do ureditve lastniških odnosov pa bi se na račun poviševanja "redilo" le podjetje za upravljanje in vzdrževanje - vse to pa utemeljuje zmernost in premišljenost, pa so Škofjeločani vedno bolj prepričani:* ***za smotrnost politike je najbolj usodna kombinacija nesposobnosti presoje, nekompetentnosti in strankarskega ekstremizma.*** *Zato bo centralizacija oprta na stroko tudi dobrodošla.* ● **Š. Žargi**

Po podatkih objavljenih v sobotnem Delu je položaj na področju stanarin v Sloveniji naslednji:

	Višina stanarine v SLT/m²	*Mesto med 56 občinami*	*Odstopanje od povprečja Slovenije v odstotkih*	*Odstotek povečanja stanarin v 1991*	*Mesto med 56 občinami*
Slovenija (povprečje)	*23,29*			*81*	
Jesenice	*19,97*	*39.*	*– 14*	*12*	*54.*
Kranj	*19,20*	*43.*	*– 18*	*44*	*41.*
Radovljica	*31,94*	*6.*	*+ 37*	*90*	*18.*
Šk. Loka	*48,36*	*1.*	*+ 108*	*170*	*2.*
Tržič	*28,00*	*11.*	*+ 20*	*87*	*19.*

Primerjava:

Kranj : Jesenice : Tržič : Radovljica : Škofja Loka = 1,00 : 1,04 : 1,46 : 1,66 : 2,52

Zahvala Rdečega križa Slovenije

Rdeči križ Slovenije je ob koncu leta vse medije zaprosil za objavo zahvale vsem posameznikom, družinam in ustanovam v Sloveniji in Evropi, ki so v letu 1991 pomagali s svojimi prispevki, delom in na druge načine za prizadete v vojni v Sloveniji, na Hrvaškem in ob neurjih in drugih nesrečah. Posebna zahvala velja tudi 110.000 krvodajalcem, ki so se odzvali na akcije in pomagali ohraniti življenja in zdravje mnogih ljudi. Zahvaljujejo se tudi vsem, ki so nesebično pomagali bolnim, starim, osamljenim ljudem in otrokom in se na kakršenkoli način vključevali v humanitarno poslanstvo Rdečega križa Slovenije v zgodovinskem letu 1991 z željo, da se tudi v letu 1992 tako sodelovanje in podpora nadaljuje. ● Š. Ž.

Da bi bilo

Kar dolg bi bil seznam krajev, krajevnih skupnosti, društev, krajanov v različnih delih Gorenjske, če bi jih začeli našteva ti zato, ker se je lani tamkaj marsikaj dogajalo. Na komunalnem področju, kamor običajno uvrščamo ceste, vodovod, telefonijo, razsvetljavo in druga podobna dela in dejavnosti, morda še najbolje ilustrira mnenje škofjeloškega predsednika izvršnega sveta, ki je lani nekajkrat ali mimogrede omenil in tudi poudaril, da je prav neverjetno, kaj vse ljudje in vodstva v krajevnih skupnostih kljub denarnim težavam vendarle zmorejo. K temu bi lahko dodali tudi še ničkolikokrat potrjeno ugotovitev, da bolj, ko je kraj oddaljen od središča mesta, več jim uspe narediti s skupnimi močmi.

Da bi bilo letos na krajevno urejevalnem področju vsaj nekako približno tako, kot je bilo lani, je bila pred novim letom želja in mnenje prenekaterega predsednika ali člana vodstva krajevne skupnosti oziroma Gorenjca. Če bo mir in če bomo vsi skupaj bolj pozorni na to, da bomo dobro gospodarili, potem nas na tem področju najbrž glede primerjav z minulim letom ne bi smelo preveč skrbeti. Predsednik kranjskega izvršnega sveta je na primer na Novinarskem večeru na Visokem pred koncem leta celo ugotovil, da je gospodarski položaj (vsaj v kranjski občini) že boljši, kot je bil pred časom.

Da bi bilo bolje kot lani, pa velja za vse tiste, ki so veliko preveč sil, energije in besed tudi v nekaterih krajevnih skupnostih porabili za to, da bi drug drugemu dokazovali "resnice" o barvah, pripadnosti... pri tem pa so jim bili skupni cilji, česar pa si ljudje največkrat najbolj želijo, bolj okrasek v kotu. ● **A. Žalar**

Krajevna skupnost je lastnik - Kokrica - Krajani v krajevni skupnosti Kokrica v kranjski občini so minuli mesec dobili obvestilo, da je krajevna skupnost postala lastnik zemljišča za izgradnjo pokopališča. Od samoprispevka krajanov so v krajevni skupnosti zbrali nekaj nad 160 tisoč tolarjev, od Sklada stavbnih zemljišč za pokopališča so dobili 45 tisoč tolarjev, od najemnin za grobove 60 tisoč in iz redne dejavnosti KS so prispevali dobrih 63 tisoč tolarjev. Tako so zbrali 349 tisoč tolarjev, kolikor so znašali tudi vsi stroški za zemljišče. Na ta način je bila končana prva faza za izgradnjo pokopališča. Letos nameravajo v krajevni skupnosti urejati lokacijsko dokumentacijo in ustrezne načrte, prihodnje leto pa pokopališče dokončati. Še ta mesec bo zbor krajanov, kjer se nameravajo v krajevni skupnosti pogovoriti o načinu financiranja in željah krajanov. ● **(až)**

V Olševku obnovili cerkev - Olševek - V vasi Olševek, v krajevni skupnosti Olševek - Hotemaže v kranjski občini so lani obnovili zunanji del cerkve sv. Mihaela, ostrešje cerkve in streho zvonika ter notranjost. Pri obnovi so domačini veliko pomagali s prostovoljnim delom, materialom, hrano in samoprispevkom. Vsa tesarska dela je strokovno opravil mojster Grilc iz Šenčurja, zidarska pa mojster Pelko z Bleda. Med domačini pa sta še posebno sodelovala Ivan Kepic in gospodinja Francka, ki je bila s pokojnim župnikom Blajem 14 let v Olševku. Letos nameravajo Olševčani pri vhodu v cerkev postaviti tudi streho, čez čas pa naj bi prišli na vrsto tudi bronasti zvonovi. ● **(kj)**

Uspela prireditev v Cerkljah - Cerklje - V osnovni šoli Davorina Jenka v Cerkljah je bila na Dan slovenske državnosti 26. decembra prireditev pod skupnim naslovom Od Ilirije do samostojne Slovenije. Na prireditvi pa so se spomnili tudi drugih obletnic pomembnih učencev in učiteljev na Cerkljanskem, kot na primer 180-letnice organiziranega šolstva v Cerkljah, 25-letnice obstoja nove šole, 150- letnice rojstva slikarja Ivana Franketa, 140-letnice rojstva Antona Kodra in Ivana Hribarja in drugih. V koncertnem delu programa so sodelovali dekliški cerkveni pevski zbor Andrej Vavken iz Cerkelj, otroški pevski zbor šole Davorin Jenko pod vodstvom Damijana Močnika ter moški komorni zbor KUD Davorin Jenko Cerklje pod vodstvom Jožefa Močnika. Zbori so predstavili Vavknove, Kimovčeve in Jenkove pesmi. ● **(kj)**

Začenjajo z vajami - Kranj - V petek, 10. januarja, ob 17. uri bo v Kranju začel spet z rednimi vajami pod vodstvom pevovodkinje pevski zbor društva upokojencev Kranj. Vaje bodo v pevski so doma v Tomšičevi ulici 4. Zbor, ki je bil ustanovljen 1963. leta in ima zdaj že tretjega zborovodjo, bo prihodnje leto praznoval 30-letnico. Pevci vabijo v zbor še nove člane. ● **(ip)**

Krajevna knjižnica - Ljubno - V začetku minulega meseca, v okviru kulturnih prireditev v počastitev praznika v občini Radovljica, so v Ljubnem ponovno odprli prenovljeno krajevno knjižnico. Zdaj knjižnica domuje v primernejših prostorih in sicer v stavbi podružnične osnovne šole. Ljubenčani so bili pred leti med najbolj pridnimi izposojevalci, vendar pa je zaradi slabih prostorskih pogojev nekako tudi zanimanje za branje upadlo. Zdaj je v prenovljenih prostorih knjižnica tudi precej bogatejša z novimi knjigami. ● **(jr)**

Nova pošta v Šenčurju - Program krajevne skupnosti Šenčur v kranjski občini za letos bodo še sprejeli. Kako obširen in zahteven bo, je ta trenutek še težko napovedati, vendar pa so minuli mesec ob prazniku krajevne skupnosti v vodstvu krajevne skupnosti našteli kar precej stvari, ki bi jih veljalo opredeliti v programu. Lotiti bi se bilo treba popravila strehe, žlebov in obrob na strehi Doma Kokrške čete ter tudi fasade in notranje ureditve prostorov. Med prednostnimi nalogami je že zdaj omenjana tudi dokončna ureditev novega stanovanjskega naselja. Precej dela imajo tudi še na cestah, javni razsvetljavi, kanalizaciji, urejanju meteornih voda. Dolgoletna želja je tudi ureditev oziroma asfaltiranje ceste Šenčur - Visoko in ureditev potoka Olševnica. Sicer pa bodo v krajevni skupnosti dobili tudi novo pošto. Gradnja le-te (na sliki) se je že začela. - A. Ž.

Leto, ki ga bodo Jezerjani pomnili

Brez lastnega dela ne gre

Milan Kocjan: Preživeli smo žalostne trenutke vojne, na koncu leta pa kot božično darilo priznanje Slovenije in potrditev samostojne države in tudi svojo ustavo.

Milan Kocjan

Jezersko, 5. januarja - Lani, ko naj bi v krajevni skupnosti Jezersko proslavili krajevni praznik, zaradi vojne v Sloveniji in dogajanj ob njej na praznovanje nihče niti pomislil ni. Predsednik krajevne skupnosti Milan Kocjan pa je ob koncu leta povabil člane vodstva in društev v krajevni skupnosti na srečanje, kjer so ocenili dogajanje v krajevni skupnosti in hkrati podelili priznanje krajevne skupnosti Andreju Karničarju.

"Bilo je to leto, v katerem bi si malokdo upal napovedati toliko dogodkov za slovenski narod. Vendar pa vsi dogodki, ki smo jim bili priča, brez lastnega dela in zagnanosti sami ne bodo dali tistega, kar bomo potrebovali v državi Sloveniji. Jezerjani smo vedno gledali na življenje in probleme s prepričanjem, da si moramo najprej sami prizadevati. Nenazadnje so precej boljši gospodarski pogoji v kraju, ki smo jih dosegli v zadnjih letih, prav rezultat takšnega prepričanja in predvsem lastnega dela. Seveda zaradi tega tudi širša pomoč ni izostala, razmišlja **Milan Kocjan.**

Spomnimo se samo izgradnje vodovoda in obnove kulturnega doma Korotan. Brez pripravljenosti in lastnega dela Jezerjanov tega programa kljub pomoči ne bi uresničili. Pa tudi ob letošnji vojni so v krajevni skupnosti sledili programu, ki so ga sprejeli na začetku leta.

"Po zimi, ko smo sodelovali pri izvedbi tradicionalnih smučarskih prireditev, je bila spomladi najprej na vrsti očiščevalna akcija. To je zdaj že kar tradicionalna oblika in je vse bolj množična. Upam, da bo počasi prevladal tudi razum, da sta urejenost in čistoča kraja odraz in cilj vseh krajanov in ne le posameznikov. Še posebej pa smo očistili nabrežje struge Jezernice in strugo od Jezerskega do Fužin. Na komunalnem področju smo ob koncu leta bogatejši za urejeno okolico kulturnega doma in za asfalt na cesti k farni cerkvi. Veliko pa smo se ukvarjali tudi na prostoru na Remontu. Tam smo zgradili pokrit objekt za prikolico in cisterno. Zdaj pa imamo naročen tudi hidravlični cepilnik za cepljenje drv za potrebe krajanov. Sodelovali smo tudi pri izgradnji vodovoda za župnišče in se lotili sanacije nekaterih poškodb na hudournikih. Tako je bila očiščena struga Jezernice, zdaj pa se že dogovarjamo še za čiščenje pritokov. V vojni pa je bila naša, glavna skrb pomoč enotam TO. Posebna zahvala velja krajanom, ki so sodelovali v obveščevalnih akcijah. Pri tem pa smo zelo dobro sodelovali tudi s krajani sosednje KS Kokra. Velika skupna akcija s člani športnega društva pa je bilo čiščenje Žlebine na Jezerskem."

V letu, ki se začenja, imajo v krajevni skupnosti spet načrte, ko bodo morali vsi skupaj krepko prijeti za delo. Dokončati nameravajo mrliške vežice, za kar so material že nabavili, zgraditi avtobusno postajo in urediti ter asfaltirati "Korejsko cesto". ● **A. Žalar**

Lani so na Remontu zgradili pokrito lopo za stroje. Imajo že prikolico in cisterno za čiščenje gnojnih jam, zdaj pa čakajo še cepilnik za cepljenje drv za potrebe krajanov.

Pri kulturnem domu Korotan so lani uredili pločnik in položili asfalt ter tlakovali prostor pred ambulanto.

Telefoni ob koncu julija

Dovje - Mojstrana, 6. januarja - Leta 1990 in lani so krajani Dovjega in Mojstrane začeli plačevati za telefonsko napeljavo in sklenili pogodbo z občino Jesenice v višini 21.000 tedanjih dinarjev za telefonski priključek. S pogodbo so se tudi dogovorili, da bodo telefonski priključki zgrajeni do konca minulega leta, vendar se bo zaradi težav pri pridobivanju soglasij rok vključitve novih naročnikov prenesel v prvo polovico letošnjega leta.

V Mojstrani so začeli z akcijo že leta 1989 in tedaj načrtovali, da bodo telefonsko omrežje povečali tako, da jim ne bo treba iskati drugih soglasij kot priglasitve del. Vendar se je vključila tudi Radovna, zato so morali speljati postopek pridobitve vseh dovoljenj za gradnjo, vključno z novim projektom.

Kljub problemom so doslej pridobili zemljišče za postavitev kontejnerja za novo centralo, izdelan je električni priključek, decembra lani so pridobili vsa soglasja in izdali lokacijsko odločbo, zdaj pa morajo zgraditi nov objekt za postavitev opreme in opraviti še nekaj drugih nujnih del. Januarja naj bi tako dobili gradbeno dovoljenje, od aprila do junija pa gradili telefonsko omrežje. Uporabno dovoljenje naj bi izdali julija letos. Nato bodo morali vse dosedanje telefonske naročnike Mojstrane, Radovne, Dovjega in Belce priključiti na novo telefonsko mrežo, tako da naj bi nove telefone dobili naročniki ob koncu julija prihodnjega leta.

Cena telefonskega priključka seveda ostane enaka, o podrobnejšem terminskem planu izgradnje pa bo krajevna skupnost Dovje - Mojstrana obvestila krajane še januarja. ● **D. S.**

Spet šola v Ratečah?

Rateče, decembra - V naslednjih letih bodo morali v Ratečah dograditi vodovodno omrežje s porabniškimi vodi v naselju in zgraditi hidrantno omrežje za požarno vodo, kanalizacijsko omrežje in telefonsko omrežje in obnoviti nekategorizirane ceste v naselju. Prav tako je potrebna kanalizacija v Planici, popravilo ceste v Tamar in obnova električnih vodov in vodovodnega omrežja. V krajevni skupnosti pa bi morali, če bi bilo kaj denarja, urediti strugo hudournika Trebiže, ki teče sko zi naselje, in hudournikov Črna voda in Cipernik, ki odnaša cesto v Tamar v dolini Planice.

Ratečani se tudi zavzemajo, da bi ponovno ustanovili podružnično šolo s prvimi štirimi razredi osnovne šole. Z ustanovitvijo osnovne šole bi prispevali k oživitvi kulturnega življenja v kraju. Zaradi povečanih stroškov že v prihodnjem letu verjetno ne bo več organiziranega prevoza otrok v Kranjsko Goro in bi bila izgradnja ali obnovitev podružnične šole v Ratečah še toliko bolj upravičena. ● **D. S.**

Z Novinarskega večera na Visokem

Novinarskega večera na Visokem v kranjski občini, kjer smo podelili priznanje krajevni skupnosti, se bomo vsi skupaj še lep čas radi spominjali. Ko smo se novinarji pogovarjali z domačini, se vse ni dogajalo v programu pred mikrofonom. Marsikaj zanimivega smo "izbrskali" tudi izven programa.

Začelo se je s "knofi"

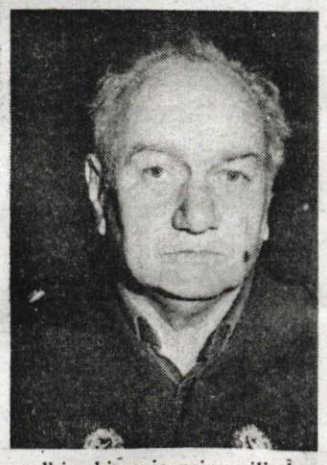

Ko je bil **Franc Stare** z Luž še majhen in mu je bilo vse tako zanimivo, naj so bili to gumbi, stari denar, razglednice, časi. Spoznavanje kasnejše zgodovine so močno olajšali učitelji olševske šole, ki so od prejšnjega stoletja dalje pisali krajevno kroniko tega okolja. Morda bo prihodnjim rodovom enako dragocena Krišljeva krajevna kronika!

Sicer pa se Milan Krišelj ni docela zakopal v preteklost. Več let se je poklicno ukvarjal s kmečkim turizmom, zdaj ga začenja preizkušati tudi v obnovljeni očetovi hiši v Hotemažah. Je pobudnik ustanovitve visoškega turističnega društva, ki naj bi bil v službi olepševanja kraja in izobraževanja družin, ki bi se ukvarjale s turistično dejavnostjo. Slednjemu je bila denimo namenjena akcija »Kmečka peč v turistični ponudbi«, ki so jo pripravili skupaj z dr. Janezom Bogatajem, obsegala pa je troje tem: peka kruha, potice in peciva, kosilo iz kmečke peči in domače specialitete, čaka pa jih še tema o kolinah.

Slikar za dušo

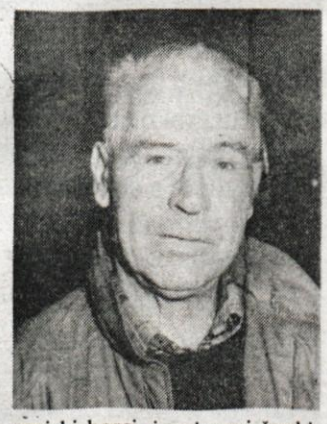

Nekje sem že pred leti videla večjo sliko s poljskim cvetjem, z makom, marjeticami, plavicami, žitnim klasom v majoliki. Slika je veljala za pravo hišno dragocenost. "To je pa Šinkovec naslikal," je z vso spoštljivostjo poudarila gospodinja. Še sem srečevala njegove pokrajine okrog Kokre, predvsem pa njegove šopke, nikoli pa slikarja nisem osebno spoznala. Ta večer na Visokem, so mi **Jožeta Šinkovca** predstavili in ugotovila sem, da se vendar že dolgo, dolgo let poznava. Na vseh borčevskih proslavah sva se srečevala! Tomšičevec je bil, na Štarjeskem ima svoje soborce, a vedno je rad prišel med gorenjske partizane... Nocoj pa je v domu vsa stena polna njegovih slik, od Olševka v jesenskih barvah, do nevihte, ki se je kot huda ura razdivjala v Grapi. Vmes morska obala Pinete, kjer so toliko let letovali gorenjski borci, in njegovi šopki, taki in drugačni. Tudi oni pravi slovenski šopek z makom in plavicami je vmes. Jože Šinkovec je slikar kar se zaveda sebe. Po vojni je naredil Robbovo šolo, na akademijo pa ni hotel, kajti hotel je slikati le tisto, kar se je duši hotelo. "Slikam le tisto, kar je bilo, kar je in kar lahko še bo. Ne pa tistega, kar nikdar ni bilo in nikdar ne bo," pove odločno. ● **D. Dolenc**

Pogovor o razvoju tržiškega zdravstva

Letos novo reševalno vozilo

Tržič, 3. januarja - Med prednovoletnim srečanjem v tržiškem zdravstvenem domu so predstavili tamkajšnjemu županu Petru Smuku in direktorju gorenjskega osnovnega zdravstva Dušanu Bavdku nekatere dosežke v letu 1991. V pogovoru o nadaljnjem razvoju so ugotovili potrebo po skupnem sodelovanju. Brez tega Tržičanom ne bi uspelo lani kupiti novega reševalnega vozila, ki ga bodo dobili predvidoma sredi januarja.

Lani so se morali lotiti v tržiškem zdravstvenem domu, kot je povedal njegov direktor **dr. Tone Martinčič**, temeljitejše obnove stavbe, v katero so se vselili 1962. leta. Da bi ustavili njeno propadanje, so zamenjali okna in obnovili fasado. Nujna je bila tudi nabava nekatere medicinske opreme za ginekološko in okulistično ambulanto. Za te potrebe so iz občinskega proračuna dobili do decembra 720 tisočakov od skupno načrtovanih 965 tisoč tolarjev. Poleg tega s s pomočjo gospodarstva in zavarovalnice zbrali denar za nakup novega kombija, ki bo primeren za reševanje v hribovitem terenu.

Letos bodo morali novo reševalno vozilo, ki bo v Tržič prispelo najverjetneje sredi januarja, še opremiti z napravami za nujno medicinsko pomoč. Razen za razvoj urgentne medicine bo treba med drugim izboljšati raven splošne medicine, kot je ugotovil **dr. Iztok Tomazin**, zlasti glede izpopolnitve manjkajočih drobnih instrumentov in opreme. **Dr. Jakob Štefe** pa je ocenil, da so v zobozdravstvu sicer storili korak naprej s preventivnimi pregledi za šolarje, večino zastarelih strojev v ambulantah pa bo treba čimprej zamenjati s sodobnejšimi.

Ugotovitev dr. Toneta Martinčiča, da sami ne bi zmogli vseh nalog pri posodabljanju zdravstva, je dopolnil **dr. Dušan Bavdek**, ki je menil, da gorenjsko zdravstvo ne more biti izolirano med seboj tako zaradi združevanja strokovnih sil kot kanaliziranja denarja v določeno področje. Zahvalil se je za sodelovanje gorenjskih občin pri nakupu nujno potrebnih rentgenov za jeseniško bolnišnico, obenem pa obljubil, da bodo v kranjskem zdravstvenem domu odstopili dosedanjo opremo za temnico tržiškemu domu, kjer so še brez možnosti za avtomatsko razvijanje filmov.

Predsednik tržiške občinske skupščine **inž. Peter Smuk** je delavcem zdravstva zagotovil, da bodo še naprej podpirali razvoj te dejavnosti glede na splošne zmožnosti. Obenem je predlagal, da bi bilo dobro izkoristiti tudi stike s poslovnimi ljudmi v tujini, ki so pripravljeni pomagati Sloveniji. Tržič je lani že dobil izdatno pomoč iz Nemčije in Francije v zdravilih, vendar bi bila še bolj ustrezna, kot so se strinjali sogovorniki, pomoč v tehnični opremi. Na primer, uporabnost sedanjih naprav za UKV zveze je zelo majhna, v tržiškem zdravstvu pa še niso storili niti koraka za uvedbo informacijskega sistema s podporo računalnikov. Torej, skupnih nalog za razvoj zdravstva ne manjka! ● **Stojan Saje**

Novoletne podražitve

Jesenice, 6. januarja - S 1. januarjem letošnjega leta so se spet povečale cene oskrbnega dne v Domu upokojencev dr. Franceta Berglja na Jesenicah. Izvršni svet skupščine občine je dal soglasje k 20-odstotni podražitvi. Obenem so se člani tudi strinjali s predlogom o 20-odstotnem povišanju prispevka staršev za vrtce, kar tudi velja od 1. januarja dalje. Ob tem pa so zahtevali, da morajo vzgojnovarstvene organizacije ob naslednjem povišanju prispevka pripraviti predlog za drugačen obračun cen v vrtcih. Obenem pa so se s 1. januarjem povečale tudi stanarine za 60 odstotkov. ● **D. S.**

KRUHEK PA RES NE SODI V SMETI! - Tako razmišlja ta invalid iz okolice Bleda, ki redno prihaja k smetnjakom tamkajšnjih hotelov in iz njih pobira kruh. Da ne bo kdo napak sklepal, z odvrženim kruhom namreč hrani račke v jezeru in druge živali. Pa vendar ta slika nekako simbolizira stanje v naši sociali, ki stoji na vse bolj šibkih nogah kljub naraščanju pomoči potrebnih ljudi. Upajmo samo, da bo bergla zdržala! Foto: S. S.

SVET BREZ BLEŠČIC

Ko bolna samohranilka ostane doma

Že vrsto let je hudo bolna. Epilepsija. Pri njeni bolezni mora človek veliko počivati, najmanj dvanajst ur spanja mora imeti, nobenih živčnih napetosti bi ne smelo biti, ne skrbi. A, kdo bi se danes mogel vsemu temu izogniti. Zbegana je bila, premalo je mislila, delala napake doma, na delovnem mestu, nejevolja je rasla pri šefih, pri njej sami. Hujše so bile razmere, slabše je bilo njeno zdravstveno stanje, pogostejši so bili napadi. Nazadnje je bila v bolniški od marca 1990 do septembra lani. Obenem je tekel postopek za invalidsko upokojitev v Kranju. Zanjo jo je predlagal njen zdravnik - specialist. Ker ji niti prva niti druga komisija ni priznala invalidnosti, je septembra 1991 šla spet delat in sicer po štiri ure. A je delala le štirinajst dni, ko je dobila sklep o prenehanju delovnega razmerja: odpuščena naj bi bila kot "trajni presežek zaradi nujnih operativnih razlogov", so zapisali v Peku. V šestih mesecih naj bi postal ta sklep dokončen. Sklep je bil izdan 15. oktobra, 16. oktobra gā je dobila v roke, 17. oktobra že ni smela več priti delat v tovarno...

Kaj takšen sklep pomeni za tako hudega bolnika, za mater samohranilko, ki je ostala sama z dvema deklicama, 19-letno Barbaro, ki je končala trgovsko šolo in zdaj hodi na komercialno, ker ne dobi dela, in 5-letno Ano?! Zdravje se ji je v trenutku poslabšalo vsaj še za enkrat. Tisto, kar so zdravniki gradili leto in pol, se je v trenutku sesulo...

Razumela bi, če bi Peko stal tako slabo, da ne bi zmogel obdržati delavcev, če bi šel v stečaj, kot kranjski Tekstilindus ali podobna podjetja. Toda Peko vendar dobro stoji, kljub vsemu. Ne le, da niso ravnali zakonito, saj je bila vendar poslana na delo le za štiri ure, za štiri je bila še vedno v bolniški. Kako morejo odpustiti z dela mater, ki ima samo ta zaslužek in nobenega drugega. Čista proletarka! Zraven pa ostajajo v tovarni ljudje, ki imajo doma kmetije, obrti, vse drugačno socialno varnost, kot jo ima ona, razmišlja. Nikoli več ne bi mogla dobiti dela, kajti z njeno boleznijo bi je nihče ne vzel. Če bi bolezen zamolčala, bi jo lahko s prvim napadom odpustili, jo je opozoril njen zdravnik. Njegovi so ji pomagali sestaviti pritožbo na Pekov delavski svet. Tudi sindikati so bili zraven, svobodni in neodvisni. Oboji so se zavzeli zanjo in tudi člani delavskega sveta so sprevideli, da so tokrat v Peku le šli predaleč.

Borila se bo za svoje delo in svoje pravice do zadnjih moči. Zdaj je celo slišala, da ji je vodstvo ponudilo drugo delovno mesto, toda za kaj takega ona nič ne ve. Ve le to, da je danes z zdravjem na tleh. Izvidi UKC Ljubljana pravijo, da pacientka ni sposobna za samostojno delo niti za štiri ure več. Ponovno so jo dali v stalež, ponovno so začeli postopek na invalidski komisiji. Njena rešitev bi bila invalidnost, čeprav si je najmanj ne želi. Kaj bo, ko bo spet prišla na delo, raje zdaj še ne misli. Že potem bo prehudo, ve vnaprej. Ljudje se boje za delo. Šeststo naj bi jih šlo iz Peka. Tudi iz oči članov delavskega sveta, se ji je zdelo, je vel en sam strah. Njej, pravi, ostaja vedno vsaj en odstotek optimizma. Ta je ne zapusti, pa če je 99 odstotkov črnih skrbi.

Kljub vsem težavam, ki v današnjem času dolete človeka, veruje v sonce, čeprav se mrači, veruje v boga, čeprav molči, in veruje v človeško zvestobo in ljubezen, čeprav je nikjer občutiti ni... Narava vedno svoje naredi in po svoje preprosto rešuje stvari, je prepričana Saša Verbič iz Tržiča. Tudi njene bo. ● **D. Dolenc**

Balinišče z lastnimi močmi

Gorje, januarja - Poleg društvenih izletov, obdaritev 80 in 90-letnikov, spremstva pokojnikov na zadnji poti in družabnosti, so v Društvu upokojencev Gorje pred štirimi leti sklenili osnovati tudi balinasrki klub. K temu jih je spodbudilo drugo mesto na balinarskem turnirju v Bohinju. Tudi kasneje so dosegali dobre rezultate, čeprav niso imeli svojega balinišča za trening, krogle pa so jim morali na tekmovanjih vsakič posojati.

Krogle sta kasneje s svojim denarjem kupila dva člana društva, do balinišča pa so slednjič tudi prišli. Turistično društvo Gorje je upokojencem odstopilo del parkirišča pred sotesko Vintgar, potem pa so začeli graditi, in sicer brez denarja, končali pa tudi brez izgube, kar dandanes ni v navadi. Vsa fizična dela so opravili prostovoljno, z več kot 250 udarniškimi urami, ves material so navozili iz Mežaklje, in sicer z osebnimi prikolicami. Povprečna starost graditeljev je presegala 60 let, kar pomeni, da tudi stari ljudje niso stari, če imajo le voljo do dela.

Ko je bilo balinišče zasilno narejeno, je bil na njem že prvi turnir. Med petimi ekipami (Bled, Bohinjska Bistrica, Javornik, Zasip in Gorje) so bili domačini drugi za prvaki Blejci. Pri izvedbi turnirja jim je denarno pomagala občinska Zveza društev upokojencev, za kar so jim iskreno hvaležni.

Ustanovni člani kluba so Jože Albreht, Jernej Petač, Anton Koren, Franc Zupan in Anton Zalokar. Anton Koren je žal že pokojni, po njem so kolegi zdaj poimenovali klub, vsako jesen pa bo v spomin Korenovemu Tončku tudi balinarski turnir. ● **Jože Albreht**

KRATEK STIK

300 tolarjev dnevno za begunca?

Veliko ljudi nas sprašuje, ali družine s hrvaškimi begunci v gosteh res dobijo po 300 tolarjev dnevno za vsakega begunca. V člankih o ubežnikih pred vojno na Hrvaškem smo sicer o tem že večkrat pisali, vendar naj vnovič ponovimo: družine tega denarja ne dobijo.

Podrobneje nam je te okoliščine opisala **Milka Agrež** z Rdečega križa v Radovljici: »Ni res, da bi družinam, pri katerih so nastanjeni begunci s Hrvaškega, delili po 300 tolarjev dnevno za vsakega begunca. 300 tolarjev na osebo stane oskrbni dan v nastanitvenih centrih za begunce. Takega centra v radovljiški občini nimamo, v številnih slovenskih občinah, kamor je pribežalo veliko število ljudi s Hrvaškega, pa obstajajo. Denar, namenjen oskrbi beguncev, kajpada ne gre njim, pač pa ustanovam, ki opravljajo funkcijo nastanitvenih centrov, za njihove stroške. Kot rečeno, družine, ki so sprejele begunce pod svojo streho, ne dobijo denarja. V najboljšem primeru dobijo živilski paket Rdečega križa, tako da je odveč bojazen, da bi družine z begunci v gosteh zaradi njih obogatele. Prav nasprotno. V radovljiški občini smo jim skušali tudi drugače pomagati pri pokrivanju višjih stroškov, ki jih imajo zaradi beguncev. Vendar smo vse, kar so te družine dobile, zbrali v dobrodelnih akcijah.« ● **D. Ž.**

064/211-373,
telefon za klic v stiski

DELAVSKI ODVETNIK ODGOVARJA

Ali je direktor lahko član skupščine in upravnega odbora kapitalske družbe

Vprašanje:

Naše podjetje je ustanovilo družbo z omejeno odgovornostjo v mešani lastnini, pri čemer je večina delavcev prispevala le po 4.000 tolarjev lastnega vložka. Direktorica prejšnjega družbenega podjetja se je dala imenovati tudi za v. d. direktorja nove družbe in poleg tega še za predstavnika družbenega kapitala v skupščini družbe, s čimer bi pridobila več kot 90 odstotkov glasov pri sprejemanju odločitev. To seveda ni logično, ali je vsaj zakonito?

Odgovor:

Popolnoma se strinjam z vami, da je kaj takega nelogično, menim pa, da tudi ni zakonito. Zakon je v tem smislu res nedorečen in mnogi direktorji so si zato lahko ob evforiji preoblikovanja bivših družbenih podjetij v nove kapitalske družbe (običajno so to družbe z omejeno odgovornostjo) na tak in na podobne načine »privatizirali upravljanje« v novih podjetjih, kar je nenazadnje pogosto tudi edini razlog, zaradi katerega je do takšne reorganizacije sploh prišlo. Kakih drugih (ekonomskih) razlogov za oblikovanje mešanih družb s simbolično udeležbo zasebnega kapitala, ki pa so zadnje čase pravi modni boom, v večini takšnih primerov namreč resnično ni videti.

Problem je v tem, da veljavni zakon o podjetjih nima več izrecne določbe, po kateri poslovodni organ (direktor) ne more biti član organa upravljanja, kakršno je vseboval prej veljavni zakon o združenem delu. Vulgarizacija načela, da je dovoljeno vse, kar ni izrecno prepovedano, pa je danes pripeljala do tega, da je nekaterim direktorjem poslovodna funkcija postala pretesna. Skozi stranska vrata se radi pritiščijo tudi v skupščine omenjenih kapitalskih družb in sicer tako kot v vašem primeru - kot predstavniki večinskega deleža družbenega kapitala. Na ta način postanejo menedžerji in upravljalci takšnih novih podjetij v eno osebi, odločajo o vsem, odgovorni pa so (tudi formalno) v takšnem sistemu lahko le sami sebi. Česa takega seveda normalni svet na pozna.

Funkcija upravljanja in funkcija poslovodenja v podjetju morata biti po logiki stvari strogo ločeni, pri čemer je jasno, da je poslovodni organ (direktor, menedžer) za svoje delo odgovoren organu upravljanja kot organu, ki ga sestavljajo lastniki kapitala oziroma njihovi predstavniki. V družbah z omejeno odgovornostjo funkcijo organa upravljanja, kakršno ima v družbenem podjetju delavski svet, opravlja skupščina, ki nato voli svoj upravni odbor (neke vrste izvršilni organ), le-ta pa potem voli in razrešuje direktorja.

Jasno je torej, da direktor kot poslovodni organ ne more biti hkrati polnopravni član organov upravljanja, katerim je odgovoren. V tem pogledu tudi v kapitalskih družbah relacije načeloma ne morejo biti prav nič drugačne, kot so relacije med poslovodnim organom in delavskim svetom v družbenih podjetjih.

Vodja pravne službe
Sveta kranjskih sindikatov
Mato Gostiša, dipl. iur.

Srečanje klubov zdravljenih alkoholikov

Jesenice, januarja - Na redni letni skupščini sta se pred koncem leta sestala jeseniška kluba zdravljenih alkoholikov Livar in Golica, ki sta v jubilejnem 20. letu ponovno delovno zaživela. Člani so kot uspešno ocenili nedavno okroglo mizo v živo na lokalnem radiu Triglav o problemih alkoholizma, ki jih javnost žal slabo pozna. V program so vnesli tudi preventivno delovanje pri preprečevanju alkoholizma zlasti med mladimi.

Na skupščini so izrekli priznanje terapevtkama Javornikovi in Zupan - Koširjevi, ki strokovno in predano vodita kluba. Zahvalili so se tudi občinskemu izvršnemu svetu in sindikatu Neodvisnost za finančno pomoč in razumevanje. Od vabljenih ustanov in strank se je skupščine udeležila le predstavnica SDP. Večina se jih po mnenju članov očitno ne zaveda pomena delovanja klubov zdravljenih alkoholikov pri rehabilitaciji zdravljencev in njihovi vključitvi v normalno življenje. Samo besede o vlogi družine pri varovanju pred alkoholnim zlom so premalo in prehitro so pozabljene. ● **Š. D.**

Društvo upokojencev Kranj vabi v svoje vrste

Za pestrejši preostanek življenja

Kranj, januarja - Upokojenci, nikar ne samujte med štirimi stenami. Pridružite se kranjskemu društvu upokojencev, ki v številnih dejavnostih ponuja vsakomur nekaj. Samo v športu je deset sekcij, od smučarske do teniške, najbolj množična pa je planinska. Zbirajo se šahisti, v sekciji za ročna dela pa se tedensko zbirajo žene z veseljem do pletenja ali drugega ročnega dela. Veliko je izletov, odpravimo se tudi v zamejstvo po nakupih. Poceni je in tudi družba je prijetna!

V kulturni sekciji prirejamo razna predavanja, od zdravstvenih do potopisnih in tistih o vzgoji in negi cvetja. Prirejamo literarne večere, obiskujemo gledališke predstave, razstave in muzeje. Priredili smo celo modno revijo. Za razvedrilo ob raznih priložnostih skrbimo v naši okrepčevalnici na Tomšičevi 4, kjer je dobra in poceni postrežba, vsako soboto in nedeljo pa lahko ob glasbeni spremljavi tudi zaplešete. ● **D. K.**

Društvo upokojencev Kranj obvešča člane, da že ta teden začenja s pobiranjem članarine, in sicer vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 12. ure v svojih prostorih na Tomšičevi 4. Članarina za leto 1992 znaša 160 tolarjev, prispevek za vzajemno samopomoč 300 tolarjev in prispevek za pevski zbor 60 tolarjev. Če se boste torej odločili:

- samo za članstvo boste plačali	*160 tolarjev*
- za članstvo in vzajemno pomoč	*460 tolarjev*
- za članstvo, samopomoč in zbor	*520 tolarjev*
- novi člani še vpisnino	*40 tolarjev*
- pogrebnina za prispevek 300 tolarjev znaša v letu 1992	*8.000 tolarjev*

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Pionirski knjižnici bo jutri v sredo, ob 16. uri ***ura pravljic*** za otroke.
V četrtek, 9. januarja 1992, ob 18. uri bo v Galeriji Prešernove hiše otvoritev razstave ilustracij akad. slikarja Andreja Trobentarja. Ob 18.30 uri pa bo v Galeriji Mestne hiše otvoritev razstave Jožeta in Zlate Volarič.
JESENICE - V galeriji Kosove graščine je na ogled ***razstava črnobelih in barvnih fotografij FK Triglavski narodni park.***
RADOVLJICA - V Pasaži radovljiške graščine je na ogled razstava fotografij ***Vojna v objektivu***; razstavljajo člani Foto kluba Sloboda - Vis iz Varaždina.
V dvoranici radovljiške knjižnice bo danes, v torek, ob 19.20 uri Helena Križaj ob diapozitivih predstavila gradove v Preddvoru.
BLED - V Atlasovi galeriji Sebastijan so na ogled male plastike akad. kiparja ***Toneta Demšarja.***
ŠKOFJA LOKA - V galeriji ZKO - Knjižnica je na ogled ***klubska razstava*** fotografij FKK Anton Ažbe Škofja Loka. ***Zbirke Loškega muzeja*** so odprte samo ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure.
KAMNIK - V razstavišču Veronika so na ogled likovna dela skupine Nova - - ob njeni dvajsetletnici.
LJUBLJANA - V novem razstavnem prostoru Narodnega muzeja je še do februarja odprta arheološka razstava ***Pismo brez pisave*** - Arheologija o prvih dveh stoletjih krščanstva na Slovenskem.

PRIREDITVE TEGA TEDNA

KRANJ: PLESNI VEČER - V modri dvorani gradu Kieselstein bo jutri, v sredo, 8. januarja, ob 20. uri plesni večer Alenke Hain, študentke amsterdamske šole za nov plesni razvoj.
KRANJ: FEYDEAU V GLEDALIŠČU - V Prešernovem gledališču bodo v tem tednu nadaljevali z abonmajsko predstavo Georga Feydeauja Do-re-mi-Feydeau. V četrtek, 9. januarja, ob 19.30 bo predstava za ***red četrtek in izven.*** V soboto, 11. januarja, bodo predstavo ponovili za ***red sobota II in izven.***
KRANJ: LUTKOVNI ČETRTEK - V lutkovnem gledališču Cveta Severja gostuje v četrtek, 9. januarja, lutkovna skupina Zoom iz Ljubljane s predstavo Racman. Predstavi sta ob 16.30 in ob 17.30.

VOJNA V OBJEKTIVU

Radovljica - V fotogaleriji Pasaža radovljiške graščine so tik pred novim letom odprli razstavo fotografij, ki so jih pripravili člani Foto kluba Sloboda - Vis iz Varaždina.

Foto klub Sloboda - Vis iz Varaždina je v želji, da prispeva k širjenju resnice o vojni na Hrvaškem, pripravil to razstavo in jo pogojno imenoval Vojna v objektivu. Fotografije govorijo o vojnih dogajanjih na Hrvaškem, o trpljenju Varaždina v tej vojni, toda tudi prvih dneh vojne v Republiki Sloveniji, na meji zdaj že samostojnih držav. Zato v teh fotografijah ne gre iskati tehnološke perfekcije, tudi estetskih oblik in skladnosti kompozicije - sprejeti jih je treba kot zapis obstalega trenutka tragične resnice. Na ogled so dela poklicnih fotoreporterjev, starejših amaterjev, pa tudi fotografskih debitantov, tistih, ki so se v pravem trenutku znašli na pravem mestu. To so dela članov Foto kluba Sloboda - Vis, v razstavo pa so vključili tudi nekaj fotografij gostov, svojih prijateljev. V spremni besedi k razstavi je Ivan Vrbanič med drugim zapisal: "Če smo samo za trenutek vaše razmišljanje usmerili proti sedanjemu trenutku Hrvatske, če ste samo nekaj malega več zvedeli o teh dogajanjih, kot ste vedeli do zdaj, smo svoj cilj dosegli..."

CUFEK

Režija: Mateja Bizjak, scena: Mojmir Ivančič, izvedba: Lutkovna skupina FRU-FRU

Lutkovna igrica skupine Fru-fru iz Ljubljane, pripoveduje o psičku Cufku, ki pride na idejo, da se bo ukvarjal s fotografiranjem. Izvirnost fotografovih slik, tako tudi Cufkovih umetniških naprezanj, je odvisna od izvirnih poziranj modelov; Cufkovi prijatelji, ki jih navihani kužek zna motivirati, so zares pripravni pozerji...

V pričujočem kratkem opisu zgodbe se zrcali dolgočasna, duhamorna in režijsko absolutno nesprejemljiva predstava. Kdor si za študij želi ogledati, kaj se v lutkovnem gledališču ne sme delati, naj si predstavo podrobno ogleda.

Pojdimo od začetka. Dejansko se ne da bolj prekleti dela režiserja in truda igralcev, kakor če rečeš, da je predstava samozadostna, da je sama sebi namen. Teater, ki ne potrebuje gledalcev, ni gledališče!

Omenjenih spodrsljajev bo na odru konec, ko si bodo režiserji enkrat (končno) vtepli v glavo, da lepa lutka še ne pomeni dobre predstave, ampak lenost igralcev. V vsaki umetnosti, tako tudi v gledališki, je prisoten red, da ne rečem strukturiranost izraznih sredstev; beseda animacija pomeni - vdihavanje duha mrtvemu predmetu, oživljanje. Bolj grobo izdelano lutko ali predmet ima igralec pred sabo, več truda mora vložiti vanjo, da bo oživela. V primeru, da je lutka že na videz lepa, po mnenju nekaterih režiserjev, za vdihavanje duha ni potrebno preliti veliko potu. Vidimo torej, da lepe lutke, igralce (vedno) ne motivirajo k igri, ampak k lenobi.

Če lutkarji iluziji o lepi lutki pritaknejo še razpotegnjeno zgodbo, je predstava do vratu v vodi; gledalec v lutkovnem teatru je otrok, katerega fantazija je pri dojemanju sveta enaka predsodkom odraslih. Otrok, kateremu se ne pove, da je svinčnik za pisanje, bo najprej mislil, da je namenjen zbadanju svojih roditeljev. In predstava, v kateri režiser otroku ne prikaže strnjeno in določeno raison d'etre zgodbe, kritikom pove, da režiser niti ne ve, za koga igro dela. Vseeno jim je (vsaj tako izgleda), če otroci dojamejo smisel predstave ali pa se prepustijo toku fantazije, ki odpelje duha v tisoč in prvi labirint. Važen je zaslužek.

Temeljna načela lutkovnega teatra pravijo, da je najprej treba vedeti, komu, kako in zakaj se igra. Šele nato na obzorju posije sonce. Najtežja pa je pot do obzorja.

Tomaž Kukovica

Z ene strehe sveta do druge

FESTIVAL KULTURNEGA POPOTOVANJA

Kranj - Leto je treba začeti z načrti. Zato napoved - festival Idriart bo v nizu vseh drugih tudi letos na Bledu. Le, da ne bo, kot ni bil že lani, tako statičen, pač pa se bo v stilu Idriartovih festivalov v svojem drugem delu selil po gorenjski pokrajini, letos tudi na avstrijsko Koroško.

Ko so lani pozno spomladi nekateri znaki že napovedovali, kaj vse se utegne pripetiti pri nas, tudi vojna, ko so znani tuji umetniki odpovedovali koncerte in druge nastope pri nas, je kazalo temu prvemu poletju slovenske samostojnosti kaj nenavadno sliko. Malokdo je tudi verjel, da bo predsednik Idriarta, ženevske mednarodne organizacije za širjenje kulturnih vezi med ljudmi vsega sveta, Miha Pogačnik, lahko držal besedo. Spomladi, maja, ko je nastopil z nekaj violinskimi koncerti tudi v domačem Kranju in drugod, je namreč zatrdil, da v jubilejnem letu festival Idriarta na vsak način ne bi smel izostati na Bledu. Njegova obljuba, da namreč ob vseh drugih festivalskih dogajanjih sredi Evrope in tudi drugje "tudi Bled bo" je zvenela zelo optimistično in to navkljub grozečim oblakom, ki so že napovedovali težave. No, kot vemo, je festival res bil, še bolj zanimiv, ker se je dogajanje raztegnilo tudi v popotovanje po gorenjski pokrajini.

Prav ta način festivalskega utripa, ki se je izoblikoval v zadnjem času - potovanje skozi pokrajino, koncertni dogodki na prostem, stik z naravo in prebivalstvom je postal nova razvojna stopnja v odvijanju Idriarta. Tik pred novim letom je Miha Pogačnik že lahko povedal glavne obrise letošnjega dogajanja festivala Idriart. Blejski del bo samo utrinek proti načrtom, s katerim bo Idriart letos povezal kontinente: festivalski utrip bo dobesedno potekal od ene strehe sveta - Tibeta do druge strehe - Andov v Peruju.

Vendar pa pri tem blejsko festivalsko dogajanje ne bo nič manj skrbno pripravljeno in tudi brez novosti ne bo. Tako kot lani bo prvi del potekal v tako imenovanih delavnicah, zanimanje slovenskih udeležencev bo tako kot že nekaj časa namenjeno pedagogiki, alternativni medicini, kmetijstvu in drugo - kakih deset področij. Drugi del festivala pa se bo tako kot lani s koncerti, predavanji in prireditvami selil z Bleda v škofjeloško hribovje, v Sorico, pod Ratitovec in do Prtovča, drugi dan ne bo izpustil Crngroba in še kakšnega zanimivega gorenjskega kraja. Ne bo pa potovanje ostalo le na Gorenjskem, pač pa bo tokrat prvič vključilo tudi obisk na avstrijskem Koroškem. Festival na Bledu bo potekal od 10. do 17.

Festivalsko poletje pa se bo za Idriart nadaljevalo na jugu Češke in Slovaške. Od tu bo Miha Pogačnik odpotoval v Moskvo, da bi ujel vlakovno karavano, ki bo že pred tem odpotovala iz Berlina z okoli 350 potniki za Azijo. V Moskvi se bodo temu kulturnemu popotovanju pridružili še potniki iz drugih vzhodnih držav, tudi skandinavskih, nekaj sedežev pa je prihranjenih tudi za slovenske potnike. Od moskovskega festivalskega dogajanja bo vlak odpeljal proti Sibiriji vse do Irkutska z nekaj vmesnimi postajami, da bi se potem ustavil na svoji končni postaji v mongolskem Ulanbatorju. Vendar festival ne obstane, pač pa potuje celo v puščavo Gobi, drugi del pa naprej v Peking, pa še Tibet in Nepal.

Toda to je le en del festivalov Idriart, ostali del se dogaja tudi v južni Ameriki, v Peruju, v Sao Paolu in na potovanju po Amazonki v pragozd. Tu je še tretji tudi nekakšen uvodni del letošnjih festivalskih dogodkov, ki ne bodo obšli niti Romunije, niti pretežno koncertni del v katedralah Velike Britanije. Skratka, gre za ogromno kulturno karavano, ki med kraji in ljudmi vsega sveta s pomočjo umetnosti spodbuja novo razumevanje, ustvarjalnost, nove odgovore na stara vprašanja. Blejski festival je ob tem droben, a pomemben del prizadevanj, ki s principom umetnosti posegajo tudi v druga področja človekovega življenja in dela. ● **Lea Mencinger**

Mladi talenti

DUNAJSKE NOTE

Urša Benedičič in Jure Rozman, dva mlada nadarjena tržiška pianista, sta del lanskega poletja preživela v poletni glasbeni šoli na Dunaju, ki jo je za mlade Slovence pripravila prof. Blaženka Arnič.

Tržič - Urša in Jure sta bila dva izmed osmih Slovencev, ki so bili povabljeni na Dunaj. Predlagala ju je njuna učiteljica Martina Puhar, ker sta, kot je povedala, izredno nadarjena in kar je prav tako pomembno, pridna učenca. Izredna zahvala gre seveda prof. Blaženki Arnič, ki poučuje na dunajskem konservatoriju, saj je predvsem ona priskrbela sponzorje in tako omogočila bivanje mladim glasbenikom.

Urša je učenka sedmega, Jure pa osmega razreda osnovne šole. V srednji glasbeni šoli sta zadnje leto, Urša je že trdno prepričana, da glasba ne bo njen bodoči poklic, Jure pa se še ni odločil. "Od 19. do 30. avgusta je potekal naš delovni obisk na Dunaju. Stanovali smo v študentskem domu, vadili pa dopoldne in popoldne v konservatoriju. Večji del smo vadili samostojno, skupaj s profesorico Arničevo pa smo odpravljali napake. Vsak je vadil na svojem klavirju glede na svoje sposobnosti in znanje. Pred povratkom smo za starše, ki so nas prišli obiskat, priredili koncert, s katerim so bili zelo zadovoljni", sta pripovedovala Urša in Jure. Sedaj se oba pripravljata na republiško tekmovanje, ki bo marca v Celju in na koncert, ki ga bodo maja pripravili v Tržiču. Vadita vsak dan dve uri, če je le mogoče, Jure pa bi z veseljem študiral glasbo v tujini. Tam je že od vsega začetka poskrbljeno za mlade glasbenike, osnovno šolanje se prilagaja posebnemu študiju glasbe. Pri nas je ravno obratno, tako da ob vsakodnevnih obveznostih obema mladima glasbenikoma komaj ostane kaj prostega časa. Če pa že, Urša rada sede za računalnik ali na sani, Jure pa se s smučmi zapodi po belih poljanah ali igra namizni tenis. Glasbeni vzorniki? Pravita, da jih nimata, Jure pa dodaja, da bi z veseljem koncertiral skupaj s svojo teto Ireno Grafenauer. ● **M. Peternelj**

Urša Benedičič in Jure Rozman, mlada tržiška pianista. Foto: J. Cigler

KOLEDAR - GRAFIČNI LISTI

Izdajanje koledarjev z reprodukcijami umetniških del je postala že ustaljena praksa. Njihovo število se je sicer v zadnjih, za kulturo bolj suhih letih opazno zmanjšalo. Za zanimivo sodelovanje s škofjeloškim slikarjem Francem Berčičem - Berkom se je tokrat odločilo podjetje EGP (Embalažno grafično podjetje - Škofja Loka), ki je umetniku prepustilo tudi sooblikovanje koledarja.

Berko je za predstavitev v koledarju izbral šest grafik, ki so nastale v zadnjem času, pravzaprav so nastale prav za objavo v tem koledarju. Podjetje EGP pa jim je dodalo šest perforiranih in v raznih vzorcih razrezanih listov, ki (izmenično) z grafikami tvorijo smiselno in učinkovito celoto.

Berkovi grafični listi prikazujejo motive, ki smo jih v njegovem ustvarjanju že vajeni - velike zastekljene površine izložb, veleblagovnic in lokalov ter to, kar se nahaja za in pred njimi. Če svetloba na steklo pade pod določenim kotom, le-to deluje tudi kot zrcalo, na katerem se zariše obris tega, kar se nahaja pred njim. Vedno je tu tudi umetnik s fotoaparatom v roki. Zaradi zapletenosti motiva (svetlobnih prebojev, odbleskov in odsevov) si Berko namreč v fazi predpriprave vedno pomaga tudi s fotografskimi posnetki. Z barvno nasičenostjo, igro svetlobe in senc ter umirjenih in intenzivnih tonov in pozornim zaznavanjem barvnih vrednosti tudi v senčnih pasažah pa Berkovi grafični listi učinkujejo intimneje in topleje in zato svojo fotografsko osnovo povsem preglasijo.

Tehnika sitotiska ali serigrafije, v kateri so izdelane Berkove grafike, si je med vsemi grafičnimi tehnikami pridobila sloves najbolj brezosebne. Umetnik se tem očitkom lahko odpove tako, da si izbere izrazito oseben in intimen motiv ali pa sam nadzoruje in opravi ves dolgotrajen postopek od izdelave osnutkov in šablon za odtiskavanje do končne realizacije. S prvo potjo smo se srečali oktobra lani na zanimivi razstavi grafik akad. slikarke Alenke Kham Pičman s tematiko Karnevala v Benetkah in Pustnih in svatbenih mačkar v Ponikvah na Dolenjskem, ki jo je umetnica pripravila v Galeriji Prešernove hiše v Kranju. Berko si je izbral drugo možnost - tisk enkratnih odtisov, torej unikatov, saj je za vsak grafični list določil lastno kombinacijo barv ter namenoma ohranil sicer malenkostne zamike med posameznimi barvnimi plastmi, ki nudijo vtis tiskarske nepopolnosti in s tem enkratnosti. In ne nazadnje, namerno je pomešal, ali bolj rečeno, združil barvne šablone, ki so nastale za različne motive, ter tako ustvaril nek nov motiv, ki ni več v tolikšni meri odvisen od svoje fotografske predloge.

D. G.

DNEVI PLESA

Ljubljana - V Cankarjevem domu se ta četrtek, 9. januarja, začenjajo tradicionalni Dnevi plesa 92, letos že deseti po vrsti. Na tem mini festivalu domačih, evropskih in svetovnih sodobnih plesnih tendenc se bo do 12. januarja dogajalo obilo zanimivega. Letošnja prireditev bo v znamenju avtorskega plesa oziroma solističnih del. Predstavili se bodo Iztok Kovač, plesalec in koreograf, ki živi in ustvarja v Belgiji in na Nizozemskem, Arthur Rosenfeld ter portugalska plesalka in koreografinja Vera Mantero. Manja Sevnik pa bo ob svoji 30-letnici umetniškega ustvarjanja predstavila retrospektivo svojih del. Najboljše slovenske plesne skupine se bodo predstavile v dveh večerih. Vedrejši bo petkov program, ki nosi oznako jazz show, nastopajo pa Žu-Žu Litija, Urška Ljubljana, Mojca's Formation Ljubljana, Kazina Ljubljana, Arruba Ljubljana in druge. Resnejše plesno gledališke točke pa bodo v v sobotnem programu, v katerem nastopajo skupine: Agilis iz Kopra, Plesni center Maribor, Ritem iz Tolmina, Akt iz Celja, Lai iz Izole in Nova iz Kranja. Ponovili bodo tudi uspelo predstavo Plesnega teatra Ljubljana Štir krat štir.

Domači in italijanski gostje so med prazniki napolnili gorenjska turistična središča

Postelje polne, blagajne malo manj

Med božičnimi, predvsem pa med novoletnimi prazniki, v treh največjih gorenjskih turističnih krajih Bledu, Kranjski Gori in Bohinju, skoraj ni bilo moč najti prenočišča. Hoteli so trenutno spet skoraj prazni, večji obisk pa si turistični delavci obetajo med zimskimi počitnicami.

Bled, Kranjska Gora, Bohinj, 2. januarja - Vsi, ki si v Sloveniji in tudi na Gorenjskem služijo kruh s turizmom, imajo za seboj težko leto. Ministrstvo za gostinstvo in turizem je ob koncu leta ocenilo, da je bil lani izpad turističnega deviznega priliva okrog 400 milijonov dolarjev, kar pomeni 75 odstotkov vsega dohodka od tujcev. Če je še moč verjeti reku, da se po jutru dan pozna, pa se tej gospodarski panogi vendarle nasmiha boljše leto.

Večina gorenjskih hotelov je bila od poletne sezone do božičnih praznikov zaprta in še sredi decembra so turistični delavci negotovo zmajevali z glavami. Večina jih je menila, da je letošnja zima za njih izgubljena, saj se tujci še vedno bojijo bližine vojne, domači gostje z vse bolj praznimi žepi pa tudi ne zmorejo več draginje. Skoraj edini gostje, ki so prihajali, so bili hrvaški begunci s polnejšimi denarnicami. Nekaj dni pred prazniki pa se je vendarle obrnilo na bolje in razen na Bledu je bilo za novo leto nemogoče najti prazno posteljo.

V Bohinju polni hoteli in izvrstna smuka na Voglu

V novoletni noči je bilo v bohinjskih hotelih 1099 gostov, od tega 242 tujcev. V zasebnih sobah in penzionih pa je bilo 629 gostov, od tega 334 tujcev. To so podatki, ki so jih zbrali v tamkajšnjem turističnem društvu, po njihovi oceni pa je bilo poleg tega še okrog 2500 gostov v počitniških domovih in vikendih. "Največ je bilo seveda slovenskih gostov, od tujcev pa Italijanov. Polpenzionske cene v hotelih so se gibale od 30 do 68 mark, silevestrovanje pa je bilo med 25 in 60 mark. Gostje so bili zelo navdušeni nad smuko na Voglu, kjer je dovolj snega, pa tudi vreme je bilo enkratno. Tako je Vogel obiskalo dnevno okrog 1600 smučarjev. Takoj po praznikih so se v večini hotelov in zasebnih sob cene znižali za okoli 20 odstotkov. Najbolj razveseljiv podatek od vseh pa je, da se je mnogo tujih gostov, predvsem Italijanov že zanimalo za počitnice pri nas, rezervirali pa so že dneve ob koncu tednov. Tako se vendarle obeta, da bomo slabe napovedi pred zimsko turistično sezono malce omilili," je povedal **tajnik TD Bohinj Marjan Malej.**

Na Bledu največ gostov le za dan ali dva

V dnevu pred novim letom je bilo v blejskih hotelih 2307 gostov, od tega 1330 domačih in skoraj tisoč tujih - večina Italijanov. Že v noči iz prvega na drugi januar pa je bilo gostov le še 1357, od tega 869 domačih in 488 tujih. Vsi hoteli, razen hotela Svoboda, ki je zaprt že vse od vojne v Sloveniji, so bili odprti in le v redkih je bilo na silvestrovo še moč najti posteljo. Slabše pa kaže za naslednje tedne in mesece. Takole je povedal

vodja prodaje hotelov Golf in Park Matjaž Završnik: "V naših hotelih smo imeli zelo različne novoletne aranžmaje, od tedenskih do dnevnih. Še sredi decembra je kazalo, da ne bo prave novoletne gneče, na koncu pa je bila večina postelj vendarle zasedenih. Ker je bilo veliko obiskovalcev na Bledu le dan ali dva, v preteklih letih pa je bila dolžina novoletnih obiskov v povprečju med tri in štiri dneve, je seveda zaslužek manjši. Težko je točno reči, kakšen je, vendar pa so cene za domače goste približno polovico nižje kot za tuje, največ pa je bilo seveda domačih gostov. Glede obiska tujih gostov lahko rečem, da zaenkrat tudi v prihodnje kaže slabo. Letališča so zaprta, v tujini še vedno velja prepoved o organiziranih potovanjih na naše področje, individualnih gostov je malo, angleški trg je za nas zaprt. Če bo Slovenija s 15. januarjem vendarle mednarodno priznana od večine držav, upam, da bo imelo to tudi ugodne posledice za nas, čeprav smo letos že izpadli iz vseh programov turoperatorjev. Tako bomo morali na trg z našo kratkoročno ponudbo, v času zimskih počitnic pa se bomo usmerili predvsem na domače goste. Ocenjujem, da bo letošnje leto še težko in ga bomo s kratkoročnimi aktivnostmi le skušali preživeti, šele leta 1993 pa lahko spet pričakujemo normalne sezone."

Kranjska Gora zanimiva več dni

Minule praznike so bili zlasti zadovoljni v Kranjski Gori. Gostov v hotelih in zasebnih sobah je bilo med štiri in pet tisoč, od tega več kot tisoč Italijanov, nekaj Nemcev in Avstrijcev, največ pa seveda Slovencev. Cene polpenzionov v hotelih so bile med 37 in 70 markami, večina pa so bili vse dni zasedeni. Komaj so Kranjsko Goro zapustili božični in novoletni gostje, že so začeli prihajati tekmovalci in njihovi spremljevalci na tekmo svetovnega smučarskega pokala. Nekateri, zlasti turisti iz Italije, pa so ostajali tudi teden ali dlje. "Trenutno smo seveda z obiskom zelo zadovoljni in si želimo, da bi bilo tako vsaj pet mesecev na leto... Zelo je zaživela nova igralnica, saj prihaja zvečer kar okrog petsto obiskovalcev, večina Italijanov. Bolj pa nas skrbi, kaj bo prihodnje dneve in mesece, saj smo imeli ravno danes sestanek s hoteliri, ki pa večinoma tarnajo nad slabim povpraševanjem naslednje tedne. Upamo, da bo več zanimanja spet v počitnicah, vendar pa se bojimo, da bo cena smučarskih vozovnic prehudo breme za domače goste. Še vedno je slabo sodelovanje med hotelirji in žičničarji in prav sedaj pripravljamo načrt boljšega dela, kajti treba bo nekaj narediti, da vendarle pridejo vsaj domači gostje," je povedal **Jože Borštnar** iz kranjskogorskega Turističnega društva. ● **V. Stanovnik**

Slovensko ministrstvo za gostinstvo in turizem je po sklepu komije za oceno vojne škode dodelilo gostinskim in turističnim podjetjem 60 milijonov tolarjev za delno povračilo posredne vojne škode. Denar so na podlagi meril, opredeljenih v razpisu, dodelili devetnajstim družbenim in trem zasebnim podjetjem, ki so imela največji izpad turističnega prometa in dohodka. Do nadomestila so bila upravičena izvozno usmerjena podjetja s 70-odstotnim deležem tujih prenočitev, z več kot 60-odstotnim izpadom prometa ter s pretežno sezonskim poslovanjem. Vsa podjetja, ki so dobila delno povračilo poslednic vojne škode, imajo izgubo in veliko neporavnanih obveznosti za plačilo električne energije, ptt stroškov in komunalnih storitev. Z denarjem iz delnega povračila naj bi poravnala obveznosti, omogočil pa naj bi jim tudi preživetje.

Franci Šenk, mizar iz Britofa:

To bo čas preživetja

Kranj, januarja - Za družinskim mizarskim podjetjem Šenk iz Britofa je eno najtežjih pa tudi eno najuspešnejših let. Lansko leto je bilo hudo zaradi slabega plačevanja računov naročnikov in splošnega težkega finančnega stanja v državi, z odprtjem lastnega salona pohištva doma v Britofu in uspešno predstavitvijo njihovih izdelkov na zadnjem sejmu pohištva v Ljubljani pa beležijo uspešno leto.

Šenkovi so družina, kjer se je vse zapisalo mizarstvu, tudi vsi štirje sinovi in hči. Rasli so v delavnici in se oblikovali v dobre, kvalitetne delavce in mizarje. Danes najstarejši sin Gregor vodi delavnico in skrbi za tehnično plat izdelave, Rafael, inženir lesarstva, projektira, vodi inženiring, oblikuje. Julijana, ekonomska tehničarka, vodi knjigovodske posle, administracijo in prodajo v salonu. Franjo je vodja montažne skupine, skrbi za kamionske prevoze, nabave. Najmlajši, Primož, se je specializiral za površinsko obdelavo s poliestrskimi laki. Mama Marija dviga telefon, sprejema stranke, vodi vse mogoče evidence, ki jih pač zahteva triindvajset zaposlenih delavcev. V zadnjih dveh desetletjih je namreč površina njihovih delavnic in skladišč zrasla od prvotnih 70 na 4500 m2. Načrti pa so tudi že za naprej, za gradnjo še ene proizvodne hale, za odprtje še enega razstavno-prodajnega salona v Ljubljani. Vendar to bodo uresničevali, ko bo za investicije prišel ugodnejši čas. Potekajo pa že razgovori za izvoz njihovega pohištva na tuje trge.

Kaj čaka obrtnike in naše gospodarstvo v letu 1992, smo povprašali glavo družine, mojstra Francija Šenka, ki na Gorenjskem in v Sloveniji velja za enega najuspešnejših obrtnikov v svoji stroki, saj se je z najnovejšim postrojenjem in izdelavo pohištva vrhunske kvalitete dvignil na evropsko raven, poznavalci pa ocenjujejo, da ga je celo presegel.

"Zaenkrat se gospodarstvo ni še nič popravilo, se pa bo po končani vojni na Hrvaškem, po popolnem priznanju Slovenije in s pravo gospodarsko politiko," poudarja mojster Franci Šenk. "Postopoma se bo padanje življenjskega standarda zaustavilo, izboljšanje pa lahko pričakujemo šele leta 1993 in v naslednjih letih."

Trg bi se moral stabilizirati, država bi morala poskrbeti za finančni red, kar je predpogoj dobrega gospodarjenja. Glede na skromen dohodek, ki ga trenutno ustvarja slovenska država, bi se morala javna poraba zmanjšati. Za obrt je rešitev v trdem delu, skromnosti in prilagajanju trenutnim razmeram na trgu. Skušati je treba preživeti obdobje, v katerem smo, preživeti slabe gospodarske čase. To leto bo v bistvu čas preživetja. Nobenih večjih investicij si ne bo mogel obrtnik privoščiti. Pred ureditvijo tržnih razmer jih resnično ne bi nikomur priporočal. Dokler se država zadolžuje, državljani to

plačujemo v obliki davkov, takih in drugačnih. Tega se moramo zavedati.

Kar se tiče trga, si moramo biti na jasnem, da smo majhna država. Trg se nam je zmanjšal na minimum in do ureditve jugoslovanskega trga oziroma trga z nekdanjimi jugoslovanskimi republikami ter prodora na tuji trg se stanje ne bo bistveno izboljšalo. Če siliš ven, nisi priznan, tvoji izdelki nimajo cene, ne prideš v tak kakovostni razred, kakršnega zaslužiš. Zato bodo tu potrebni posebni napori, polna mera posluha za trgovanje v hudi konkurenci, kvaliteta in še enkrat kvaliteta.

Pred nami je resnično trdo leto, ki ga bomo morali nekako preživeti. Potem bo bolje. Zagotovo!" ● **D. Dolenc**

Slovenija ne sme postati prometni otok

Kranj, januarja - Slovenija bo postala otok v prometno vse bolj povezani Evropi, če ne bo zgradila hitre železnice, mreže hitrih cest in prometnega zaledja luke Koper, pri čemer je potrebno upoštevati, da v Evropi pospešeno razvijajo kombinirani prevoz, ki najbolje izkoristi obstoječe poti.

Slovenija je z osamosvojitvijo dobila priložnost, da sama oblikuje prometno politiko in prometni sistem in ga tako prilagodi svojim potrebam, kar doslej ni bilo mogoče. Zaradi premajhnih naložb pa smo seveda prav na tem področju krepko zaostali za razvitim svetom, kar seveda ni potrebno posebej pojasnjevati.

Pri Železniškem gospodarstvu Ljubljana pravijo, da bi morali izkoristiti prednosti, ki jih ponuja železniški promet. Razvite dežele jih že uresničujejo, saj so mnoge že zgradile hitro železnico, ki uspešno konkurira letalskemu prometu.

Promet je 22,7-odstotni porabnik energije, zato je toliko bolj pomembno, kakšnemu dati prednost. V potniškem prometu je najracionalnejši železniški promet, saj porabi 2,3-krat manj energije kot cestni in 7,8- krat manj kot letalski. Podobno je pri tovornem prometu, kjer je najcenejši pomorski promet, za enak tovor železniški promet porabi 2,3- krat več energije, cestni pa celo 12,8-krat več od pomorskega.

Promet je eden glavnih onesnaževalcev okolja, največji izmed njih je prav cestni promet, saj je vpliv železnice neznaten. Podobno velja za povzročanje hrupa, saj je cestnemu izpostavljenih kar 63 odstotkov ljudi, železniški pa vpliva le na 6 odstotkov prebivalstva. ● **M. V.**

GOSPODARSKI KOMENTAR

MARIJA VOLČJAK

Neukročena trmoglavka

Decembra je bila inflacija nekoliko nižja kot novembra, saj so se cene na drobno povečale za 15,4 odstotka, cene življenjskih potrebščin pa za 16 odstotkov. Decembrska inflacija je bila tako za 3,3 odstotka nižja kot novembrska in za 6,1 odstotka nižja kot oktobrska.

Uresničuje se torej napoved finančnega ministra Šešoka, da bo inflacija padla, toda nikakor ni padla toliko, kot je napovedal, saj je decembra pričakoval 12- do 14-odstotno. Toda veliko bolj kot ne povsem uresničena napoved so zaskrbljujoči podatki o inflaciji v vsem lanskem letu. Tako smo se že navadili na mesečne podatke, da iz misli izgubljamo letni podatek, ki je seveda bistveno višji. Življenje je bilo lani v primerjavi z letom poprej dražje za 114,4 odstotka, če pa primerjamo oba decembra, dobimo podatek o 247,1-odstotni inflaciji. To pa pomeni, da je bila lani inflacija dvainpolkrat večja kot v Markovićevem boju z inflacijo leta 1990, ko je bila 104,6-odstotna. Seveda pa velja v isti sapi pristaviti, da je bila rekordna leto poprej, ko je bila kar 2.772,3- odstotna.

Še vedno torej tolčemo svetovne rekorde, bolje rečeno, tik za petami smo Braziliji, ki je imela lani približno 300-odstotno inflacijo, leto poprej pa 2.900-odstotno. Letos napovedujejo približno 100-odstotno.

Tudi ta primerjava pove, kako težko je ukrotiti inflacijo, ki ji res lahko rečemo Neukročena trmoglavka, le da ji lepote rosne mladenke seveda ne moremo pripisati. Težko je pričakovati, da bi jo pri nas kaj kmalu ukrotili in se vsaj malce približali svetovnim rekorderjem na drugi strani lestvice, kjer vodi Nizozemska. V zadnjih desetih letih je imela v povprečju 2,8-odstotno inflacijo na leto.

Boj z inflacijo bo pri nas toliko bolj trd, ker smo se že dodobra navadili na življenje z inflacijo, zrinila se je v vse pore našega dela in življenja in postala obrazec gospodarjenja. Brez nje še nekaj časa ne bomo mogli živeti in gospodarstveniki pravijo, da jo lahko zbijemo le na 20 do 30 odstotkov, še nižja bi vodila v še globljo gospodarsko recesijo, ki si je preprosto ne moremo privoščiti, saj je nezaposlenost na Slovenskem že prebila mejo 11 odstotkov.

Razmišljajoč v takšnem obrazcu gospodarjenja mora biti seveda tolar podcenjen, da lahko spodbuja izvoz na konvertibilne trge. Zato te dni slišimo predvsem tarnanja zaradi padanja vrednosti marke v naših menjalnicah, kar je seveda posledica odkupa družbenih stanovanj. Gospodarstveniki se namreč pritožujejo, da se je borzni tečaj tolarja od začetka oktobra do konca lanskega leta povečal le za 31,25 odstotka, cene na drobno pa v tem času za 65,56 odstotka. Mnogi se nedvomno vesele, da bo takšno padanje kratkega daha, saj je bo stanovanjska nakupovalna mrzlica kmalu unesla, nekateri napovedujejo, da že sredi januarja, ko pred bančnimi vrati marke ne bo več moč dobiti za 39 tolarjev tako kot danes. Aktualna so torej že ugibanja, kam bo skočila februarja, marca, slišimo že napovedi, da marca na 80 tolarjev.

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Prilagajanje evropskim standardom

Po razpadu jugoslovanskega elektroenergetskega sistema bi se morali slovenski distributerji prilagoditi evropskim standardom in se vključiti v poslovanje z drugimi evropskimi podjetji za prenos električne energije. Zdaj lahko izvaža le občasne presežke, ne pa redno izvažati elektrike, saj ima pogodbe sklenjene le z domačimi dobavitelji, kar ne zagotavlja obratovanja po evropskih merilih. Za uskladitev bi bilo potrebno skleniti dodatne pogodbe za dobavo energije ali omejiti porabo. Ministrstvo za energetiko glavni razlog za nekvalitetno obratovanje vidi predvsem v nezavidljivem poslovnem položaju elektrogospodarstva Slovenije.

Oktobra občuten padec stvarnih plač

Povprečna oktobrska plača je v Sloveniji znašala 13.218 tolarjev, kar je bilo za 16,5 odstotka več kot septembra; v gospodarstvu je bilo povečanje 17,1-odstotno, v negospodarstvu 14,2-odstotno.

Z upoštevanjem inflacije pa so bile oktobrske plače v primerjavi s septembrom stvarno manjše za 4,5 odstotka, v primerjavi z oktobrom leta poprej pa so bile stvarno manjše za 22,6 odstotka. V letu dni so torej plače stvarno padle za več kot petino, v negospodarstvu celo za 32 odstotkov. Oktobra 1991 pa so plače realno najbolj padle v vodnem gospodarstvu in sicer za 10,1 odstotka, najmanj pa v kmetijstvu in ribištvu, kjer je bil padec 0,6-odstoten. Največ so plače povečali v občini Litija in sicer kar za 30,2 odstotka, najmanj v Pesnici in sicer za 3,5 odstotka. Povprečne plače v višini nad 15 tisoč tolarjev so imeli v ljubljanskih občinah Bežigrad in Center ter v Kopru in Pesnici, povprečje pod 10 tisoč tolarjev sta imeli občini Ravne na Koroškem in Ribnica.

Povprečna letošnja oktobrska pokojnina je bila 7.352 tolarjev, kar je 293 tolarjev manj kot septembra. Realne pokojnine so bile oktobra v primerjavi s septembrom manjše za 21,6 odstotka, v primerjavi z lanskim oktobrom pa kar za 40,6 odstotka. Zajamčena plača pa je oktobra znašala 9.300 tolarjev.

Stopnja nezaposlenosti že 11,5-odstotna

Statistika, ki zasebne dejavnosti ne upošteva, je objavila, da je bilo oktobra v Sloveniji zaposlenih 691 tisoč ljudi, od tega v gospodarstvu 563 tisoč. V primerjavi s septembrom se je zaposlenost zmanjšala za 0,7 odstotka.

Število nezaposlenih se je oktobra v primerjavi s septembrom povečalo za 3,8 odstotka, do januarja do oktobra je brez dela ostalo več kot 50 tisoč ljudi. Oktobra je bila stopnja nezaposlenosti že 11,5-odstotna. Spomniti se je treba, da je bila še oktobra 1988 stopnja nezaposlenosti v Sloveniji le 2,8-odstotna.

Obrazci za davčno napoved bodo kmalu naprodaj

Davčne napovedi bomo pisali skoraj vsi

Pred slabim letom dni smo ob spremembi davčnega sistema veliko pisali o davkih in ugibali, kolikšni bodo po novem, razmišljanja pa končali z nasvetom: shranjujte račune, da boste lahko uveljavili davčne olajšave! Leto je naokoli in kaj kmalu bo vsem jasno, koliko davka bodo plačali po novem, najbolj natančnim, ki so sproti beležili svoje prejemke, je nemara že. Vsem pa bo najkasneje do konca marca, ko bo po zadnjih popravkih zakona o dohodnini, potrebno vložiti davčne napovedi.

Obrazci za davčno napoved bodo v kratkem naprodaj, prodajali jih bodo v knjigarnah, papirnicah, kioskih itd., poziv k vložitvi napovedi bo objavljen v dnevnem časopisju, opremljen bo z osnutkom napovedi, da bo ljudem jasno, kako jih morajo izpolniti, obljublja republiška davčna uprava. Skratka, obljublja, da napovedi ne bo težko izpolniti. Upajmo, da bo res tako, da bo stvar vsem jasna, saj bomo davčne napovedi tokrat množično pisali. Doslej jih je bilo namreč v Sloveniji le dobrih 200 tisoč, po novem pa jih bo več kot 1,3 milijona.

Podjetja bodo dala podatke do konca januarja

Podjetja in druge pravne osebe so že dobila navodila, da morajo do konca januarja zbirati vse podatke o dohodkih, ki so jih izplačala lani. Podatke morajo do 31. januarja dostaviti Službi družbenega knjigovodstva, ki bo potemtakem prevzela del posla, ki bi ga morala opraviti davčna uprava. Hkrati pa bodo morala dati izpis dohodkov vsem tistim, ki so te dohodke prejeli, torej vsem zaposlenim ter vsem drugim, ki so prejeli kakršenkoli dohodek (pogodbe o delu, avtorski honorarji in pravice, priložnostno opravljene storitve itd.)

Po tej plati se nam torej ne bo treba pretirano potruditi, tam, kjer smo lani delali, redno ali občasno, nas bodo dolžni pravočasno opremiti s potrebnimi podatki.

S tem bo seveda večina že zajela svoje vire dohodnine, kakor se temu pravi, vsi pa ne. Med viri dohodnine namreč niso le osebni prejemki, temveč tudi dohodki iz kapitala, premoženja, premoženjskih pravic, dejavnosti in kmetijstva. Ob njih se bomo dlje pomudili kdaj drugič, kakor tudi ob tem, kakšni osebni prejemki se v dohodnino ne štejejo.

Davčne olajšave

Že ob pisanju davčnih napovedi bomo lahko navedli podatke, na podlagi katerih bomo lahko deležni davčnih olajšav. Zakon o dohodnini omogoča dve vrsti davčnih olajšav, v obeh primerih si zmanjšamo osnovo za dohodnino, zato bomo od nje plačali manj davka.

Prvo možnost lahko izkoristimo vsi in si svojo osnovo zmanjšamo za 10 odstotkov, olajšave so navedene v 7. členu zakona. Seznam je dokaj dolg, premlevali smo ga že pred dobrim letom in končno zapisali: shranjujte račune. Zdaj stvari ne morete več popravljati, saj se je leto izteklo. Olajšave, ki so v 7. členu naštete v 15. točkah puščajo nekaj odprtih vprašanj, zlasti pri knjigah, učnih in športnih pripomočkih itd. ter pri dokazovanju tega z dokumenti. Davkarji so obljubili podroben pravilnik, vendar pa ga žal še niso pokazali, kar jim seveda zamerijo predvsem tisti, ki bi pred koncem leta namesto "dvomljive" še lahko poskrbeli za drugo olajšavo.

V kateri razred za odmero davka od dohodnine sodimo, izračunamo tako, da od bruto plače odštejemo vse prispevke, nato jo zmanjšamo za davčne olajšave, ki ne smejo preseči 10 odstotkov, ter za olajšave za vzdrževane družinske člane.

Sprejemamo vprašanja s področja davkov in delnic, pošljite nam jih v pisni obliki na uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pijadeja 1, Kranj.

Druga možnost, davčne olajšave lahko izkoristijo vsi, ki vzdržujejo družinske člane. Pri tem so stvari jasne, nedvomno te olajšave tudi dobro poznate. Za vsakega otroka vam pripada olajšava v višini 8 odstotkov povprečne letne slovenske bruto plače (lanske), za vsakega naslednjega pa po 2 odstotka več; za drugega je torej olajšava 10-odstotna, za tretjega 12-odstotna itd., ti odstotki pa se pri tem seštevajo. ● M. V.

Najpogostejši osebni prejemek je plača, pri njej smo vsi že med letom plačevali akontacijo dohodnine. Poračun bo pokazal, da morajo nekateri še nekaj plačati, drugim pa ne bo treba več. Po grobih izračunih davkoplačevalcu s povprečno plačo in z enim otrokom ter z uveljavitvijo 10- odstotne davčne olajšave ne bo treba plačati nič več.

Statistiki so izračunali povprečno slovensko bruto plačo za lanski oktober, ki znaša 21.875 tolarjev. Na njeni osnovi je določena nova lestvica dohodnine, ki pride v poštev pri obračunu davka od osebnih prejemkov:

če znaša osnova STL nad	do	SLT	znaša davek SLT
	17.500		12 %
17.500	35.000	2.100 +	22 % nad 17.500
35.000	52.500	5.950 +	25 % nad 35.000
52.500		10.325 +	30 % nad 52.500

Delničarska abeceda

V zadnjem času smo dobili kar nekaj želja po nasvetih s področja vrednostnih papirjev. Iz vaših vprašanj smo lahko razbrali, da vam osnovni pojmi niso povsem jasni, da je za mnoge tečajnica Ljubljanske borze še vedno uganka, ki je ne znajo razvozljati.

V zadnjem letu je bilo pri nas že napisanih nekaj knjig o vrednostnih papirjih, zlasti o delnicah ter seveda o borzah. Napisane so strokovno, povzemajo tuje tovrstne izkušnje, saj je trgovanje z vrednostnimi papirji pri nas šele na začetku in kot takšne so seveda namenjene predvsem tistim, ki se poklicno ukvarjajo z njimi. Ni pa še moč najti priročne brošure z nasveti za vsakdanjo rabo, kakršne lahko najdete čez mejo v sleherni banki. V koroških bankah jih pridno prevajajo tudi v slovenščino, zanesljivo ne zgolj zaradi naših rojakov, temveč tudi zaradi obiskovalcev s sončne strani Alp. Prav bi bilo torej, če bi tudi naše banke in drugi, ki trgujejo z vrednostnimi papirji na Ljubljanski borzi, pripravili kaj podobnega, kar bi nemara povečalo zanimanje za nakupe in prodajo obveznic, ki so pri nas še vedno najpogostejše borzno blago. Na Gorenjskem takšno potezo pričakujemo od Gorenjske banke, saj je še vedno edina gorenjska članica Ljubljanske borze.

Nasveti pa seveda ne bodo dobrodošli le zaradi trgovanja z vrednostnimi papirji, temveč tudi zaradi lastninjenja podjetij, ki mu bomo morda letos na Slovenskem le kos. S kupovanjem in prodajo obveznic se navsezadnje ukvarjajo le tisti, ki lahko nekaj denarja odmaknejo na stran, za prihodnja leta, takšnih pa je pri nas vse manj. Pred očmi imamo torej tudi vse tiste, ki jih morda zanima le, kaj je delnica, ki jo bodo morda dobili v svojem podjetju, kaj je prednostna in kaj navadna delnica itd. Z drugimi besedami to seveda pomeni, da moramo začeti pri delniški abecedi.

Kaj je torej DELNICA?

Na kratko lahko rečemo, da je delnica vrednostni papir, ki predstavlja delež pri osnovnem kapitalu delniške družbe, hkrati pa vsebuje posebne pravice. DELNIČAR pa je imetnik delnice delniške družbe in s tem njen solastnik.

Delnica se glasi na točno določeni znesek, ki je na njej tudi napisan in tako predstavlja trdno nominalno vrednost. Osnovni kapital je razdeljen na določeno število delnic, če je teh sto (običajno jih je seveda več), potem ena delnica predstavlja eno stotino vrednosti osnovnega kapitala delniške družbe. Delničar kot potrdilo dobi v roke delnico, običajno v pisni obliki. Poznamo namreč tudi izjeme, v Nemčiji, denimo, delnico izdajo le na zahtevo upravičenca in dejstvo, da papirja nimate, ne vpliva na že pridobljene pravice delničarja.

Že pojem delnice sam po sebi pove, da je za njihov obstoj potrebna delniška družba. Brez delniške družbe pravih delnic ni, tudi vse tiste, ki so bile morda izdane pred vpisom delniške družbe v sodni register nimajo pravne veljave. Opozorilo je v naših konfuznih razmerah vsekakor na mestu.

Vsekakor pa boste morali delnico, če vam bo uspelo priti do nje, skrbno hraniti. Navsezadnje že beseda sama pove, da je to papir, ki je nekaj vreden. Zato boste morali z njim ravnati prav tako spoštljivo kot z markami v nogavici. Kako je bilo ljudem tudi pri nas včasih to že jasno, pove dejstvo, da imajo nekateri še vedno shranjene predvojne delnice Pivovarne Laško, delniške družbe.

Čeprav so jim desetletja dopovedovali, da so delnice in podobne stvari ostanek gnilega kapitalizma in zato sodijo na smetišče, jih takšni preroki niso mogli prepričati. Po petdesetih letih se je izkazalo, kako prav so imeli, da so delnice hranili, saj se bodo zdaj zlahka izkazali v denacionalizacijskem postopku kot nekdanji lastniki Pivovarne Laško. Znanemu pregovoru, da po sedmih letih vse pride prav, bi morali torej dodati: po petdesetih letih zanesljivo vse pride prav. ● M. V.

Zakaj ne bi svojih storitev in blaga ponudili tudi obiskovalcem s sosednje Koroške?

Obvestite jih o svoji ponudbi v najbolj branem koroškem časopisu

KLEINE ZEITUNG

Objavo lahko naročite v propagandni službi Gorenjskega glasa, kjer vam bomo tudi prevedli in oblikovali in vam rezervirali želeni termin.

Podrobnejše informacije so vam na voljo vsak delavnik od 7. do 9. ure po tel. 218-463, na vašo željo pa vam lahko pošljemo tudi ogledni izvod časopisa in cenik objav.
CENJENE BRALCE GORENJSKEGA GLASA OBVEŠČAMO, da sprejemamo tudi male oglase za Kleine Zeitung!

Novo v Kranju

Cafe restaurant YASMIN

Kranj, januarja - Nekdanja Bučarjeva slaščičarna je končno spet v pravih rokah - Darka Audič je v dneh pred božičem odprla slaščičarno - kavarno v prvem in restavracijo s pravo hotelsko postrežbo v drugem delu lokala. Gostinska pridobitev ne le za Kranj, temveč za vso Gorenjsko.

Starejše in tudi srednje generacije Kranjčanov in Gorenjcev se spomnijo Bučarjeve slaščičarne na vrhu Mohorjevega klanca v Kranju. Bila so to leta, ko je bila kranjska tržnica še na Pungratu in pri Bučarju se je trlo ljudi. Ne le zato, ker je bil lokal tako pri roki, temveč tudi zato, ker se je tu peklo najboljše pecivo, ki smo si ga za tisti čas lahko zamislili. Zdaj je tu spet slaščičarna - kavarna, ki verjetno ne bo tako bučna, kot nekoč, zato pa bolj prijetno intimna, restavracija v notranjosti lokala pa bo nudila specialitete domače in evropske kuhinje.

Naj malo posežemo v zgodovino Bučarjeve slaščičarne. Leta 1930 je pekovska mojstrica Marija Bučar tu odprla parno pekarno, 1936, ko se je sem priženil Josip Pavičevič, pa je hiša zaslovela tudi kot odlična slaščičarna. Med vojno so Nemci tu pekli kruh in pekarna je ostala tudi še po vojni. Leta 1948 so Bučarjevi spet dobili lokal in tri mesece je bila spet slaščičarna, potem je bil lokal nacionaliziran in podjetje Pecivo je tu spet prodajalo kruh. 1951. leta so domači dobili lokal v zakup in deset let, do konca leta 1961, je bila tu spet slaščičarna pri Bučarju. Zatem jo je od občine dobila v upravljanje Slaščičarna - kavarna Kranj, ki se je kasneje združila z Živili. Slaščičarna Živil je bila pri Bučarju vse do 30. oktobra 1990, ko je Darka Audič po dolgoletnih prizadevanjih le dobila lokal v najem in to celo pod ugodnimi pogoji. Kvaliteta ponudbe v tej slaščičarni je namreč iz leta v leto padala in ne le njo, temveč tudi marsikaterega Kranjčana je bolelo srce ob spominu na nekoč cvetočo, slovito Bučarjevo slaščičarno.

Zdaj so se dolgoletne želje Darke Audič vendarle uresničile. Lokal je povsem preuredila, sedem mesecev so trajala gradbena dela, in danes ima Kranj gostinski lokal, kakršnega ni daleč naokrog. Po nasvetu Janeza Lenčka, svetovno znanega kuharja, ga je opremila po navodilih Gastro consultinga, vso notranjo opremo je izdelala firma Koll iz Schwanenstadta, kuhinja pa je od firme La San Marco iz Italije. Ne pozna ne žara ne friteze. Vse jedi se kuhajo in pečejo v posebnih gastronorm posodah, ki jih narekuje visoka evropska kuhinja in zdrava prehrana.

"Najprej bi se lepo zahvalila vodstvu Živil, da so mi kot prvi v Kranju vrnili lokal; mislim, da bo ta naš lokal pridobitev ne le za Kranj, temveč za vso Gorenjsko. Trudili se bomo, da bomo držali raven kvalitete, ki smo si jo zastavili. Lokal vodi mlajša hči Jasmin, ki je zdaj toliko stara, kot sem bila jaz, ko so nam vzeli lokal, in upam, da bo nadoknadila vse, za kar sem bila jaz prikrajšana. Pomagala ji bom z vsemi svojimi bogatimi izkušnjami. Morda bo kdo težko razumel, zakaj tak lokal. Zato, ker takšnega na Gorenjskem še ni. Mislim, da je za vse starosti in vse žepe. Vesela sem, da prihajajo mladi pari, lepo oblečeni, urejeni, da jim obisk v našem lokalu pomeni pomemben, morda celo svečan dogodek."

Lokal je resnično prijeten. Firma Koll ga je opremila v mehkih rožnato in rdeče-okrastih tonih, ki se odlično podajo k svetlemu lesu breze. Slaščičarna - kavarna ima 16, restavracija s posebno sobo pa 53 sedežev. Poleti bodo stale mizice tudi zunaj na ulici.

YASMIN je slaščičarna boljše vrste, kjer poleg klasične ponudbe, nudijo tudi frapeje, sladolede, koktajle. Ne bo to več Bučarjeva slaščičarna, kjer se je na veliko slaščice zavijalo za domov, tu bo poudarek na hotelski postrežbi. Posebnost pa bo tudi restavracijska kuhinja, kjer bodo nudili tople in hladne predjedi, glavne jedi, sladice in za desert razne sire. Vsak gost bo postrežen najprej s couverjem,

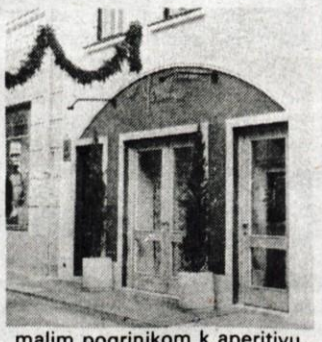

malim pogrinjkom k aperitivu. Za glavno jed bo gost lahko izbiral med boljšimi mesnimi jedmi, kot so pljučna pečenka, ramstek, fazan, svinjski file in podobno. Vsak petek bo restavracijska kuhinja pripravila posebno ponudbo. Tako bodo že 17. januarja na vrsti postrvi na več načinov - z mandeljni, po mlinarsko, po tržaško, na način Orly in podobno. Bodo pa pripravljali tudi tedne francoske, kitajske kuhinje, teden divjačine, morskih rib. Kot priloge bodo nudili sirove štruklje, zelenjavne narastke, kruhove cmoke, kostanj, brusnice, gobe... Solatni bife je že napolnjen, vsaj dvanajst vrst solat je v njem, več dresingov, na voljo so tudi različni kisi. Tudi z odličnimi pijačami se lahko pohvali lokal. Tu se med drugimi točijo šampanjci Don Perignon, Moet, srebrna penina, vsa boljša štajerska in primorska vina.

V obeh lokalih bo tudi stalna prodajna galerija slik. Kot prvi se je z akt fotografijo predstavil Boštjan Gunčar. Vsak mesec bodo razstavo menjali. Slaščičarna - kavarna je odprta vsak dan od 9. do 24. ure, restavracija pa od 17. do 24. ure. Ob nedeljah je zaprto.

Prijeten lokal, ni kaj reči. Tu se gost resnično počuti kot gost. Sicer pa, saj ste ga že videli. Na TV zaslonih! Pri YASMIN je namreč Helena Blagne posnela svoj zadnji spot za predstavitev svoje najnovejše kasete "Nocoj".

Denar je pri nas, pravijo v Slovenski investicijski banki

Z Brda ni bilo še nobenega zahtevka

Concorde očitno skuša preprečiti množične dvige denarja, saj telefon nemočno zvoni v prazno.

Kranj, 3. januarja - Pred prazniki smo se odpravili v Slovensko investicijsko banko v Ljubljano, saj se je nabralo že kar nekaj telefonskih klicev, naj vendar mi vprašamo, kako varčevalci lahko pridejo do svojega denarja, saj telefon Concordove podružnice na Brdu zvoni v prazno.

V Slovenski investicijski banki sta nas sprejela Milivoj Samar in Robert Černe, ki nista želela govoriti o Concordu, dodala pa sta, da tudi njih kličejo varčevalci Concorda. Pojasnijo jim, da so pogodbe pač sklenili s Concordom, ki je zato pravi naslov za vrnitev denarja.

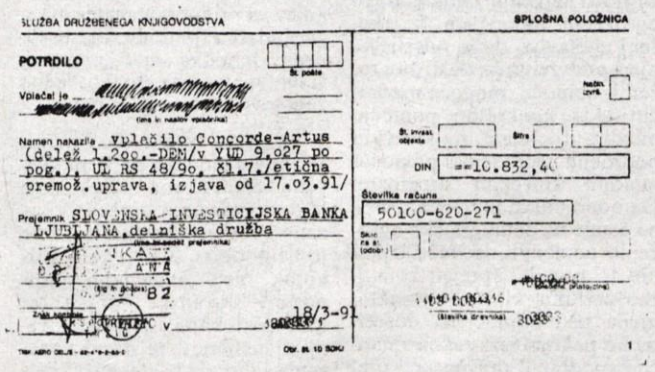
SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA — SPLOŠNA POLOŽNICA

POTRDILO

Namen nakazila: vplačilo Concorde-Artus (delež 1.200.-DEM/v YUD 9.027 po pog.), UL RS 48/90, čl.7./etična premož.uprava, izjava od 17.03.91/

Prejemnik: SLOVENSKA INVESTICIJSKA BANKA LJUBLJANA,delniška družba

DIN =10.832,40

Številka računa: 50100-620-271

18/3-91

Concordovi varčevalci so denar nakazali Slovenski investicijski banki, na njen račun, z opisom namena nakazila. V banki zdaj pravijo, da je pravi naslov za vračilo denarja Concorde.

Zaradi praznikov nismo ponovno klicali na Brdo, v prihodnjih dneh bomo poskusili dobiti Bojana Pravico ali koga drugega v Concordovi izpostavi in izvedeti, kaj se dogaja po objavi, da bodo februarja sklad zamrznili v Slovenski investicijski banki do leta 2000.

Gospoda Samar in Černe sta potrdila, da denar je v Slovenski investicijski banki, kar je po njunem mnenju v funkciji zaščite naših varčevalcev. Ko so s Concordom (s centralo v Nemčiji) sklenili pogodbo o depozitu, so kot pogoj postavili, da denarja ne bo moč enostavno dvigniti in odnesti (čez mejo?), temveč bo nekaj časa vezan, saj ima Concordovo varčevanje tudi sicer dolgoročni značaj. Tako so varčevalci pogodbe sklenili s Concordom, denar pa nakazali Slovenski investicijski banki, na njen račun, vendar s pripisom "Concorde". V banki tako danes pravijo, da obveznosti do vračila denarja - če varčevalec tako zahteva - nimajo oni, temveč Concorde. Stvar seveda diši po "pravnem sladkorčku" in prav zanimivo bi bilo vedeti, kakšen bi bil izid morebitne tožbe.

Na naše vprašanje, ali so komu vendarle že vrnili denar, smo v Slovenski investicijski banki dobili odgovor, da mora zahtevek priti z Brda, doslej pa še nobenega ni bilo! Ujema se torej s telefoni, v Concordovi pisarni na Brdu zvone v prazno! Sklepamo torej lahko, da se pri Concordu boje množičnega dvigovanja vlog varčevalcev, čeprav ti pri dvigu po enem letu veliko izgubijo. Množični dvigi bi namreč narušili, če ne povsem porušili njihov sklad, ki ga tako niti zamrzniti ne bi mogli. Težave pa bi imeli seveda tudi zaradi spoštovanja pogodbe s Slovensko investicijsko banko, kjer mora biti po besedah naših sogovornikov denar določen čas vezan.

Skratka, štrena je zamotana, najkrajši konec zdaj seveda vlečejo varčevalci, Concordovi verniki, ki jih je na Gorenjskem dosti, zlasti v Tržiču, saj je bila menda najmočnejša prav tržiška veriga agentov. Predvsem pa zgodbe še zdaleč ni konec, že zdaj lahko slutimo nova presenečenja. ● **M. Volčjak**

Zamudne obresti 1,2 odstotka na dan

Slovenska vlada je pred novim letom zamudne obresti z 2,2 odstotka znižala za 1,2 odstotka na dan, kar je dokajšnje znižanje, še vedno pa je vsak dan zamude pri plačevanju obveznosti državi želo drag. Spomniti je treba, da je bila pred skokom obrestna mera 0,5-odstotna.

ZAKLJUČEK NAGRADNE IGRE JEANS KLUBA PETRIČ

Kranj - V ponedeljek, 30. 12. 91, so v Jeans klubu Petrič z žrebanjem zaključili nagradno igro, v kateri so sodelovali njihovi kupci.
Izžrebani so bili:
videorekorder - Borut Pust, Valburga 22/b, Smlednik
bon v vrednosti 4.000 SLT - Andreja Leskovec, Trnovlje 35, Cerklje
10 x pizza in pivo v pizzeriji ORLI - Anica Papler, Zg. Besnica 4 a
bon v vrednosti 1.500 SLT - Sandra Sivrić, Ferde Livadića 45 a, Vinkovci
bon v vrednosti 1.500 SLT - Marija Snedec, Sp. Bela 9
Nagrajence čakajo nagrade v JEANS KLUBU PETRIČ v Kranju. Super nagrado: **polet z akrobatskim letalom** je dobil Andrej Bohinc iz Zaloga 39 pri Cerkljah. Čestitamo! Foto: G. Šinik

Novi hrvaški bankovci na prvi pogled spominjajo na italijanske, zlasti po velikosti, saj bankovec za pet hrvaških dinarjev meri le 10,5-krat 5,5 centimetra. Naši boni so torej bistveno večji, saj merijo 15-krat 7,5 centimetrov. Dodati pa moramo, da je hrvaški denar tudi stiskan veliko bolje. Upamo, da bomo tudi v Sloveniji kmalu dobili prave bankovce, obljubljajo jih aprila. Koliko je vreden tolar in koliko hrvaški dinar, je seveda drugo vprašanje, v naših menjalnicah ga še ni, jugoslovanske dinarje pa tako menjajo le v Stanovanjsko komunalni banki, še tam pa so jih prenehali odkupovati.

S telefaksa

Zalivska vojna je Kuvajt oškodovala za 40 milijard ameriških dolarjev, zaradi naftnih rezerv in velikanskega premoženja v tujini pa Kuvajt še vedno velja za finančno zdravo in sposobno državo.

Avstrija bo z vključitvijo v EGS s 1. januarjem 1993 marsikaj pridobila, računajo, da bo do leta 1998 bruto družbeni proizvod povečala za 2 odstotka. Cena, ki jo bo morala plačati za vstop, pa bo 1,65 milijona šilingov pomoči revnim državam in udeležba pri financiranju mednarodnih raziskovalnih programov.

Obstoječe anonimne račune v avstrijskih bankah nova direktiva EGS ne bo prizadela, saj bo obvezno ugotavljanje istovetnosti vlagatelja pri bančnem okencu načelno veljalo le pri odpiranju novih računov oziroma pri denarni operaciji, ki bo presegala 220 tisoč šilingov. Seveda bodo morali direktivo najprej vključiti v avstrijske predpise, veljala bo torej od leta 1993. Gre seveda za preprečevanje pranja umazanega denarja.

Čehoslovaška vlada je odobrila dolgo pričakovani bančni zakon, s katerim uvaja sodobni in konkurečni bančni sistem. Država je pri šestih vodilnih bankah obdržala 40- do 50-odstotni delež osnovnega kapitala, tuji investitorji bodo lahko odkupili 25 odstotkov kapitala katerekoli banke, vendar investitor ne bo smel imeti več kot 10-odstotni delež. Za manjše banke takšne omejitve ni. S privatizacijo bank bodo začeli spomladi.

Mehika je lani zabeležila 18,5-odstotno inflacijo, kar je 4,5 odstotka več, kot so računali. Vendar je bila večja tudi rast družbenega proizvoda, saj je bila 4-odstotna, napovedali pa so 2,7-odstotno. Letos pričakujejo prav tako 4-odstotno rast, inflacija pa naj bi padla na 9,7 odstotka.

V Braziliji se je lani inflacija približala 300 odstotkov, leto poprej pa je bila kar 2.900-odstotna, kar je bil svetovni rekord. Napovedujejo, da naj bi bila letos inflacija le 100-odstotna. Najnižjo inflacijo pa je v zadnjih desetih letih imela Nizozemska, v povprečju 2,8 odstotka letno.

Zaradi prepovedi uvoza tekstilnih izdelkov v Nemčijo bo v kratkem 140 tisoč zaposlenih v srbski tekstilni industriji ostalo brez dela.

Za uvoz žganih pijač s Hrvaške plačujemo v Sloveniji 90-odstotni prometni davek. Za blago s Hrvaške plačuje Slovenija tudi carino od 1 do 90 odstotkov.

EI Niš je začel izdelovati 44 novih proizvodov, ki naj bi na srbskem trgu nadomestili slovenske in hrvaške izdelke.

Mesečna plača tujcev, ki se borijo na hrvaški strani, znaša 2.000 mark. Višina dnevnice navadnega vojaka je 400 dinarjev, oficir JA pa dobi kot dodatek na plačo 500 dinarjev. Plača srbskih prostovoljcev znaša 10.000 dinarjev.

15,4-odstotna revalorizacija

Inflacija je bila decembra 15,4-odstotna, slovenske banke in hranilnice so že sporočile, da bo poslej revalorizacija tolikšna, kar pomeni, da bo za približno tri oziroma šest indeksnih točk nižja, kot je bila oktobra oziroma novembra.

Za približno toliko bodo torej manjše skupne obrestne mere, saj bodo realne obrestne mere verjetno ostale enake. V večini bank se namreč pritožujejo zaradi likvidnosti, krivca pa seveda vidijo v omejitveni posojilno - denarni politiki Banke Slovenije.

AVTO ŠOLA
VIKTOR
RAZPISUJE TEČAJ CESTNOPROMETNIH PREDPISOV, KI SE BO ZAČEL **V SREDO, 8. 1. 1991**, OB 16. URI V PROSTORIH SREDNJE GRADBENE ŠOLE, CANKARJEVA 2 (CENTER MESTA KRANJA). INF. PO TEL.: 324-746
MOŽNOST PLAČILA NA OBROKE

Koliko je vreden tolar

Na tečajni listi Banke Slovenije so 4. januarja veljale naslednje srednje vrednosti deviznih tečajev:

Avstrija	100 ATS	530,4559
Nemčija	100 DEM	3.732,9760
Italija	100 ITL	4,9462
Švica	100 CHF	4.193,9985
ZDA	1 USD	57,4393
Jugoslavija	100 YUD	80,0000
R. Hrvaška	100 CRD	100,0000

Tečaj jugoslovanskega in hrvaškega dinarja se uporablja pri izkazovanju rezultatov poslovanja z republikami, kjer veljata kot plačilno sredstvo.

Gorenjska banka v Kranju je v ponedeljek, 6. januarja, devize menjala:

		nakupni	prodajni
Avstrija	100 ATS	561,0975	595,1895
Nemčija	100 DEM	3.950	4.190
Italija	100 ITL	5,2121	5,5287
Švica	100 CHF	4.421,6321	4.690,2882
ZDA	1 USD	59,8820	63,5204

Abanka v Kranju je v ponedeljek, 6. januarja, devize menjala:

		nakupni	prodajni
Avstrija	100 ATS	549	590
Nemčija	100 DEM	3.920	4.180
Italija	100 ITL	5	5,49
Švica	100 CHF	4.299	4.600
ZDA	1 USD	59,99	65,90

SKB v Kranju je v ponedeljek, 6. januarja, devize menjala:

		nakupni	prodajni
Avstrija	100 ATS	568,1834	603,7115
Nemčija	100 DEM	4.000	4.250
Italija	100 ITL	5,2779	5,6079
Švica	100 CHF	4.477,4699	4.757,4423
ZDA	1 USD	60,6382	64,4299
Jugoslavija	100 YUD	—	83,50

Ko nimaš sam in bi vendarle rad pomagal

Kompas hoteli Dubrovniku

Bohinj, decembra - V večini Kompasovih hotelov so se te dni odločili, da po novem letu začnejo pripravljati dneve dubrovniške kuhinje. "To je svojevrstna pomoč našim prijateljem v Dubrovniku, kjer je tudi Kompasov hotel. Kljub temu da ne živimo več v isti državi, se naše vezi ne morejo pretrgati zaradi surove vojne na Hrvaškem. Radi bi pomagali hotelu v Dubrovniku, ki je precej poškodovan, vendar pa smo tudi sami zaradi slabe sezone brez denarja. Tako smo se odločili, da pride k nam v Slovenijo nekaj dubrovniških kuharjev, mi pa jim pripravimo potrebna živila. V naših hotelih bomo pripravljali takoimenovane dneve dubrovniške kuhinje, ves izkupiček pa bomo namenili za obnovo hotela v Dubrovniku," je povedal **direktor Kompas hotela Bohinj Miro Mulej.**

Tako bodo že sredi januarja pripravili dneve dubrovniške kuhinje v Mednem, 25. januarja v Bohinju, nato pa še na Bledu, v Slovenj Gradcu in Kranjski Gori. Za ljubitelje morskih specialitet obljubljajo bogato ponudbo in zmerne cene, vsi, ki bodo poskusili, kako kuhajo dubrovniški kuharji, pa bodo hkrati pomagali tudi premostiti težave hotela Kompas v Dubrovniku. ● **V. Stanovnik**

Gradbeni stroški se umirjajo

Slovenska statistika dvakrat letno prikaže tudi gradbene in stanovanjske stroške, zadnji podatki kažejo, da se tovrstni stroški umirjajo. Lani so glede na višino stavb porasli za 80,9 do 82,7 odstotka, leto poprej pa je bil porast več kot 700-odstoten. Nadpovprečni so bili lani stroški pri steklarskih delih in pri montiranju hidro postaj, podpovprečni pri tesarskih delih, napeljavi kanalizacije, vgrajevanju sanitetskih sten in strelovodov ter pri elektroinštalacijah.

SALON OKVIRJEV GOBI KRANJ

R. BITENC, Vodopivčeva 3, 64000 Kranj
OKVIRJANJE SLIK
OKVIRJI, SLIKE, OGLEDALA

DELOVNI ČAS: od 10. - 12. in 15. - 19. ure, sobota zaprto

- OKVIRJANJE SLIK, OGLEDAL, POSTERJEV
- VELIKA IZBIRA OKVIRJEV V VSEH BARVAH
- STALNA RAZSTAVNA PRODAJA SLIK

Demografsko ogroženi - in razočarani

Zakon o spodbujanju razvoja demografsko ogroženih območij in naselij je ljudem v odročnih, "pozabljenih" krajih vlil upanje, da bo nova oblast bolj skrbela za skladen razvoj Slovenije in da bo tudi z dejanji dokazala, da trditev o tem, kako z oddaljenostjo od državnega (občinskega) središča upada tudi skrb države (občine) za posamezna območja, zanjo ne velja. Zamišljeno je bilo dobro in tudi začetek je bil obetaven, zataknilo se je tako kot že ničkolikorat pri denarju in pri izvedbi.

V občinskih strokovnih organih ter v javnih-kmetijskih svetovalnih službah so se potrudili in skupaj z ogroženimi pripravili veliko programov in zahtev, s katerimi so dobesedno "zasuli" republiško ministrstvo za planiranje. Ocena, da je bilo v programe vloženo več denarja, kot je bilo lani za demografsko ogrožene predvidenih in "razdeljenih" sredstev, niti ni tako daleč od resnice.

Vsi, ki so na podlagi natečaja oddali programe in zahtevke, zdaj lahko le upajo, da bodo tudi kaj dobili in da vsa dosedanja prizadevanja niso bila zaman. Tisti, ki so že kaj dobili, pa tudi niso posebno navdušeni. Kmetje koroške regije so, na primer, naslovili republiškemu ministrstvu za planiranje odprto pismo, s katerim "najodločneje protestirajo in obsojajo pogoje, pod katerimi so bila odobrena sredstva za demografsko ogrožena območja v Sloveniji". Pravijo, da so maja prejeli obvestilo o tem, da lahko kandidirajo za nepovratna sredstva in za posojila, in da je bilo celo na posvetu kmetijske svetovalne službe v Mariboru poudarjeno, da bo kmetijstvo zaradi nizke akumulativnosti dobilo samo nepovratna sredstva. Pa iz te moke ni bilo kruha! Ministrstvo za planiranje jih je novembra "presenetilo" (samo) s posojili, z devizno klavzulo in z zneski, ki niso bili prevrednoteni in so ob odobritvi predstavljali samo še 10 do 15 odstotkov predračunske vrednosti. Zdaj hočejo vedeti, kdo na ministrstvu je odločal o tem, da bodo odobrena posojila in ne nepovratna sredstva, kdo je opravil selekcijo zahtevkov in zakaj pri tem ni sodelovala področna svetovalna služba, ki najbolj pozna probleme, zakaj ob šestmesečnem zamiku ni bilo revalorizacije zahtevkov, zakaj so nekateri obrtniki v neki občini prejeli z istega naslova visoka nepovratna sredstva...

Ker ima vsak zakaj tudi svoj zato, bo treba najprej počakati na odgovore in šele potem presojati in (morebiti) obsojati. Pa vendarle: vprašanje, ki ga zastavljajo kmetje, ali se tako razvijajo demografsko ogrožena območja in njihovo kmetijstvo, je umestno že zato, da se upanje ogroženih ne bi razblinilo, kot so se "razblinile" številne kresničke v novoletni noči, in da nova oblast, ki se z novimi volitvami že kaže, ne bi povsem pozabila na obljube predhodnikov. ● **C. Zaplotnik**

MEŠETAR

Preden zapišem kaj o cenah ali o čem drugem, kar je tesno povezano z denarjem, želim vsem veliko dobrega v letošnjem letu, predvsem pa dobrih kupčij. Denar sicer ni vse, je pa sveta vladar! Kako protislovno in nenavadno!?

● ● ●

Odkupne cene živine se v gorenjskih (družbenih) klavnicah niso spremenile že od 11. novembra dalje. Poglejmo, kakšne so torej veljavne cene!

vrsta goveda — kakov. razred	cena (v SLT/kg)	
	živa teža	**meso**
MGP — mlado pitano govedo:		
— extra	**89,60**	**160,00**
— I.	**82,32**	**147,00**
— II.	**75,60**	**135,00**
— zunaj razreda	**67,20**	**120,00**
Ostalo (starejše) govedo:		
— I.	**57,20**	**110,00**
— II.	**52,00**	**100,00**
— III.	**47,32**	**91,00**
— zunaj razreda	**41,60**	**80,00**

● ● ●

V Gozdnem gospodarstvu Bled veljajo od 23. decembra dalje nove odkupne cene gozdnih sortimentov. Cene, ki jih navajamo, so za les, dostavljen v skladišče gozdnega gospodarstva.

vrsta sortimenta — kakov. razred		cena (v SLT/m³)
hlodi — smreka, jelka	**E**	**5.500**
hlodi — smreka, jelka	**A**	**5.000**
hlodi — smreka, jelka	**B**	**4.500**
hlodi — smreka, jelka	**C**	**4.000**
tehnični les — od 12 do 18 cm		**3.400**
tehnični les — od 8 do 12 cm		**2.500**
izbrani celulozni les (preležana hlodovina)		**2.500**
celulozni les I.		**2.100**
celulozni les II.		**1.500**

● ● ●

Na Kmetijskem inštitutu Slovenije so izračunali, da so decembra stroški prireje litra mleka na kmetijah, ki redijo enajst krav s povprečno mlečnostjo 3800 litrov, znašali 16,92 tolarja oz. 14,5 odstotka več kot novembra. Stroški prireje govedi na kmetijah so bili pri nespecializiranem pitanju (25 glav govedi, 77 dkg prirasta na krmni dan) 120,59 tolarja za kilogram, pri specializiranem pitanju (45 glav govedi, 85 dkg prirasta na krmni dan) pa 100,80 tolarja za kilogram oz. nekaj več kot 16 odstotkov večji kot novembra. Na povišanje so najbolj vplivale podražitve močnih krmil za 19 do 30 odstotkov, sredstev za varstvo rastlin do 35 odstotkov, traktorjev v povprečju za 20 odstotkov in traktorskih priključkov za približno 10 odstotkov. Za več kot 20 odstotkov so se povečali tudi osebni dohodki zaposlenih v kmetijski pridelavi.

● ● ●

Na kmetih so prašiče v glavnem poklali, svinjaki so prazni in treba bo misliti na nove. Pujski, stari do treh mesecev, so po 180 do 200 tolarjev za kilogram, cene prašičev za zakol pa so že nekaj časa enake — od 120 do 140 tolarjev za kilogram.

Socialni program kmečke zveze

Pomagajmo mladim (kmečkim) družinam!

Na demografsko ogroženih območjih bi poleg kmetijskih svetovalcev, ki se ukvarjajo predvsem s strokovnimi, gospodarskimi vprašanji kmetijstva, potrebovali tudi strokovnjake, ki bi se več ubadali s socialnimi, družinskimi problemi.

Ljubljana, 30. decembra - "Stranka, ki se razglaša za ljudsko, mora nagovoriti ljudi predvsem z dobrim socialnim programom," je na eni od lanskih sej gospodarskega sveta Slovenske kmečke zveze - Ljudske stranke dejal Janez Podobnik, predsednik komisije za socialo in avtor strankinega socialnega programa. Komisija je osnutek programa obravnavala na seji ob koncu minulega leta, po njej pa je sklicala novinarsko konferenco, na kateri je osnutek predstavila tudi javnosti.

Stranka se tudi s socialnim programom usmerja v ljudsko, sredinsko politično stranko, ki v prihodnje ne želi zastopati samo kmečkega sloja, ampak tudi vse druge sloje slovenske družbe. Ker je socialni položaj kmetov zelo odvisen od položaja ostalih slojev, se bo prizadevala za enakovreden položaj vseh slojev prebivalstva. V središče socialnega programa postavlja kakovost življenja kot sožitje materialne, socialne in duhovne blaginje, za vrednostna in vsebinska izhodišča pa krščanske vrednote. Izhaja iz tega, da je vsak državljan najprej sam odgovoren za svoj socialni položaj, da morajo nacionalni programi vsem zagotoviti minimalno socialno varnost in da mora država poskrbeti za tiste, ki si varnosti ne morejo zagotavljati sami.

V kmečki zvezi poudarjajo, da je uvedba nacionalne pokojnine socialno najpravičnejša oblika pokojninskega sistema. Po tem sistemu naj bi vsak državljan ob določeni starosti prejel minimalno pokojnino in sicer neodvisno od tega, ali je bil prej zaposlen ali ne in kakšni so bili njegovi prejemki. Drugi del pokojnine bi bil odvisen od tega, koliko je zavarovanec v času delovne dobe vlagal v pokojninske sklade. Republiška vlada je predlog za uvedbo nacionalne pokojnine že zavrnila; v kmečki zvezi menijo, da brez predhodne strokovne obdelave in brez argumentov.

Kar zadeva družinsko socialno politiko, se v stranki zavzemajo za postopno podaljševanje porodniškega dopusta, za davčno politiko, ki bo pomagala družinam z več otroki, za to, da se bodo sredstva od prodaje družbenih stanovanj porabila za reševanje stanovanjskih problemov mladih družin, za delovanje javnih občil, ki bodo negovala vrednote starševstva, zakona in družine, za uveljavljanje zasebnih vrtcev in za to, da otroški dodatki ne bodo le socialna pomoč, ampak enakovredna pravica za vsakega otroka. Posebno pozornost namenja demografsko ogroženim območjem. Iz izkušenj ugotavlja, da je odseljevanje s podeželja, še zlasti z ogroženih območij, mogoče preprečiti le s konkretno pomočjo mladim družinam, na kmečkih področjih predvsem s pomočjo mladim kmečkim družinam. Da bodo mladi in mlade družine ostale na demografsko ogroženih območjih, je treba izpolniti tri pogoje: sprejeti kmetijsko politiko, ki bo bolj naklonjena tem območjem, doseči, da bo pokojninski zakon finančno spodbujal pravočasno predajo kmetij (mladim) naslednikom, in zagotoviti, da bodo ta območja poleg kmetijskih svetovalcev, ki se ukvarjajo s strokovnimi in gospodarskimi vprašanji kmetijstva, dobila še s strokovnjake, ki bi se bolj ubadali s socialnimi (družinskimi) problemi podeželja. Pomembno je tudi, da postane kmečka žena bolj spoštovana in cenjena in da družba vsem materam, ki ne izpolnjujejo pogojev za pridobitev materinskega dodatka (nadomestila osebnega dohodka med porodniškim dopustom), enakovredno zagotovi denarne prejemke.

Kmečka zveza oz. ljudska stranka ugotavlja, da je predlagana zdravstvena zakonodaja le dopolnjevanje starega, dokazano neuspešnega sistema, zato jo ne podpira. Ker je velik razkorak med finančnimi možnostmi slovenske države ter med potrebami oz. pričakovanji državljanov, se stranka zavzema za to, da bi slovenski parlament čimprej sprejel dogovor o ravni zdravstvenega standarda, ki ga bo država tudi materialno zmogla. Uvedba zasebne zdravniške prakse je nujna, vendar pa ne bo bistveno vplivala na zdravstveni standard povprečnega Slovenca. Spremembe v organizacijski mreži bolnišnic po mnenju kmečke zveze ne bi smele prizadeti podeželja, ampak bi bilo treba razmisliti o organizaciji velikih bolnišnic.

● **C. Zaplotnik**

"Gospodinjsko delo, ki ga mnogi niti ne opazijo, čeprav je težaško, nehvaležno in zato odločno premalo cenjeno, nima svojega mesta ne v pokojninski zakonodaji ne v drugih aktih. Temeljni problem, ki je sodobno slovensko ženo obremenil, pa je ta, da se je preko ekonomske "neodvisnosti" (ta se kaže v velikem deležu zaposlenih žensk) povečala tudi njihova poklicna, strokovna in družbena obremenitev, ob tem pa niso bile razbremenjene številnih družinskih nalog in obveznosti."

Slovenska kmečka zveza - Ljudska stranka se bo zavzemala, da bi del prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki so za kmete na geografsko in demografsko težkih območjih previsoki, plačevala država.

"Nikakor ne moremo pristati na teorije, da je poudarjanje družine (kot zibelke naroda) t. i. desna ideologija, ki se hrani na spodbujanju domačijskih vrednot," so med drugim zapisali v osnutek novega socialnega programa stranke.

Urejanje kmetijskih zemljišč

Najprej merila za gospodarjenje

Radovljica, 30. decembra - Izvršni svet je na zadnji letošnji seji med drugim sprejel načrt urejanja kmetijskih zemljišč v radovljiški občini do 1995. leta. Sklenil je še, da bo občinska uprava za gospodarstvo in družbene dejavnosti skupaj z odborom za kmetijstvo, Triglavskim narodnim parkom, gozdarji in naravovarstveniki pripravila merila za gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči.

Najobsežnejši so načrti za agromelioracije, ki naj bi zajele predvsem planine v Bohinju in v okolici Bleda ter tudi več zasebnih zemljišč, predvidevajo pa tudi nekaj komasacij in izsuševanj. ● **C. Z.**

Domus ocenjeval kakovost živil

Večina izdelkov priporočljive kakovosti

Ljubljana, 3. januarja - Domus je po naročilu republiškega ministrstva za trgovino in ljubljanskega mestnega sekretariata lani jeseni ocenjeval v trgovinah ljubljanskega območja kakovost mleka, mlečnih izdelkov, mesa, mesnih izdelkov, testenin in jabolk. Ugotovil je, da je bilo 70 odstotkov odvzetih vzorcev mleka in mlečnih izdelkov priporočljive kakovosti in da je pri mleku in izdelkih najpogostejša "napaka" premajhen delež suhe snovi brez maščobe ter maščobe ali maščobe v suhi snovi. Nekateri izdelki, med njimi tudi skuta iz posnetega mleka Mlekarne Kranj, se prav zaradi tega niso uvrstili v extra ali prvi kakovostni razred, pa čeprav so po okusu, vonju, izgledu in trajnosti izpolnjevali vse pogoje. Domusova komisija je pri pregledu ugotovila, da je bilo med mikrobiološkimi mlečnimi izdelki tudi surovo maslo (1. vrste) iz Mercatorjeve Mlekarne Kranj.

Ohranjanje naravne in kulturne dediščine

Vzdrževanje grbinastih travnikov

Bled, 30. decembra - Ker grbinasti alpski travniki v Zgornji Radovni in tudi drugod v Triglavskem narodnem parku z izravnavami izginjajo, s tem pa izginjajo tudi geomorfološke posebnosti ter značilna alpska travniška krajina, so se v Zavodu za varstvo TNP v letošnjem programu del in akcij odločili tudi za vzdrževanje 2,8 hektarja grbinastih travnikov v Zgornji Radovni. Dela bodo obsegala ročno košnjo, odstranitev grmovne zarasti ter postavitev sto metrov značilne lesene ograje in informacijske table.

Alojz Lipovec iz Zgornje Radovne pa bo skupaj z Zavodom za varstvo Triglavskega narodnega parka v letošnjem in prihodnjem letu obnovil edini primer lesene žage na vodni pogon, ki jo je še mogoče obnoviti in spraviti v pogon. ● **C. Z.**

Rejci iz radovljiške in jeseniške občine

Ustanovili govedorejsko društvo

Bled, decembra - V četrtek, 19. decembra, je bilo v dvorani gozdnega gospodarstva na Bledu pod vodstvom mag. Petra Kunstlja in dipl. ing. Franca Pavlina iz ŽVZG Kranj ter delovnega predsedstva (dipl. ing. Pavel Razinger, Franc Andrle, Rafko Žemlja) ustanovljeno govedorejsko društvo za občini Radovljica in Jesenice, ki naj bi kot prostovoljna organizacija rejcev načrtno skrbelo za izboljšanje kakovosti goved in gospodarnosti reje.

Za predsednika društva so izvolili Franca Andrla iz Hraš, rejca in lastnika črede govedi v A kontroli, in za strokovnega tajnika, ki bo vodil strokovno delo društva, kmetijskega inženirja živinorejske smeri Emila Peternela. Izvršilni odbor društva sestavljajo: Anton Medja, Miha Burja, Anton Berdajs, Marjan Praprotnik, Rafko Žemlja, Franc Andrle, Emil Peternel in Fric Robič, nadzorni odbor pa ing. Sašo Hrovat, Franc Soklič in Franc Ogrin.

Redni član društva lahko postane vsak rejec (lastnik) črede govedi, ki je vključena v kontrolo proizvodnosti in rodovništvo. Izredni člani so lahko strokovne organizacije in ustanove ter posamezniki, ki se zavzemajo za napredek v govedoreji in so pripravljeni sodelovati pri uresničevanju načrtov društva. Društvo, ki ima sedež v M-KŽK TOK Radovljica, Rožna dolina 50, Lesce, in je včlanjeno v regijsko zvezo, vabi še nevčlanjene rejce, da se mu pridružijo.

Člani društva sodelujejo s strokovno službo pri selekciji živali v svoji čredi in pri uresničevanju selekcijskega načrta za posamezne pasme, sodelujejo pri razstavah plemenskih govedi in na propagandnih prireditvah društva, pri prodaji in nabavi plemenskih živali, pri vseh prireditvah, ki prispevajo k strokovnemu izobraževanju in uvajanju izboljšav v govedoreji, in pri vseh ostalih akcijah, ki jih organizira društvo. Člani imajo tudi pravico predlagati izboljšave pri delu govedorejske strokovne službe ter regijske in pasemske zveze. ● **C. Z.**

Zakon o divjadi in lovu "čaka" na vladno obravnavo

Ob gozdarski tudi nova lovska zakonodaja

Ljubljana, 27. decembra - Poslanec zbora združenega dela republiške skupščine Mirko Krajec je na zasedanju ob koncu novembra vprašal, kdaj bo vlada pripravila in dala v skupščinsko obravnavo lovsko zakonodajo in oz. zakon o divjadi in lovu. Ker sta zakona o gozdovih ter o divjadi in lovu medsebojno zelo tesno povezana, ga je tudi zanimalo, zakaj vlada zakonov ni pripravila hkrati.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v odgovor na poslansko vprašanje zapisalo, da je zakon o divjadi in lovu praktično pripravljen za obravnavo na izvršnem svetu in da istočasna priprava zakona o gozdovih ter o divjadi in lovu ni bila mogoča. Ministrstvo se je pri pisanju zakona o divjadi in lovu prizadevalo uskladiti njegovo vsebino z določili (še nesprejetega) zakon o gozdovih, pri oblikovanju vsebinskih izhodišč zakona pa je sodelovalo tudi s tistimi, ki jih vprašanja gozda, divjadi in lovstva najbolj zadevajo - predvsem s kmečko zvezo, Lovsko zvezo Slovenije, s Skupnostjo organizacij združenega dela za lovstvo in ribištvo Slovenije ter z Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine Slovenije. ● **C. Z.**

PREJELI SMO

Vojska iz mesta Kranja

To je bil najbolj glasen vzklik krajanov Krajevne skupnosti Vodovodnega stolpa na zboru dne 28. novembra 1991.

Tudi TO je lahko pokvarljivo blago, čeprav slovensko. Krajani so tudi novi vojski (TO) pripravljeni postaviti prepreke, če ne bodo upoštevali javnega mnenja krajanov mesta Kranja.

Krajani so na zboru v nabito polni dvorani predlagali, da naj se obstoječa kasarna uporabi za srednješolski center, kjer so učilnice, dijaški dom, športna igrišča, restavracija in prostori za razne kulturne dejavnosti najširšega obsega in pomena. Posamezni objekti pa bi lahko služili za muzejsko dejavnost v središču, kjer bi živela in delovala mladina. Za toliko vojske, kolikor je rabi Gorenjska, je dovolj prostora na Bohinjski Beli, z vsemi potrebnimi objekti, ki jih rabi TO za usposabljanje. Poleg tega pa ima še dodatne objetke in vežbališča na Pokljuki.

Če bomo dopustili, da se TO polasti kranjske kasarne, se vojska iz mesta Kranja ne bo nikoli več umaknila. Priložnost je samo sedaj in dolgo ne več. Namesto kasarne STANETA ŽAGARJA naj se imenuje: ŠOLSKI CENTER STANETA ŽAGARJA, ker je bil Stane Žagar tudi učitelj in je bil 1945. leta pokopan z vsemi častmi narodnega heroja in cerkvenim obredom na Dobravi nad Kamno Gorico.

Upamo, da se novopečeni častniki TO ne bodo oholo obnašali na zahteve krajanov oziroma zahtevali kasarno za potrebe TO zato, da se ne bi bilo potrebno voziti iz Kranja na B. Belo.

Občani mesta Kranja bodo najbolj veseli, če bo vojska (TO) čimdlje stran iz mesta, da ne bi še kdaj bile na njih usmerjene cevi orožja, kot so bile julija 1991.

Ivan Jelen

Preimenovanje ulic v Tržiču

Gorenjski glas, 20. decembra 1991

Oglašamo se v zvezi z informacijo tov. Antona Stritiha iz Tržiča, ki je bila objavljena pred nedavnim v vašem časopisu.

V vednost vam in bralcem pošiljamo drugi del resnice o preimenovanju Partizanske ulice v Tržiču.

Prilagamo dvetretjinsko število podpisov hišnih lastnikov Partizanske ulice, katerih mnenja in želje za preimenovanje ulice niso bila upoštevana kljub "demokratičnemu" odločanju o tej problematiki.

Žal je bil tudi tokrat prezrt glas neposredno prizadetih občanov.

Pripominjamo še, da prilagamo seznam s podpisi kot dokazilo, da g. Franc Maček, župnik iz Tržiča, nima ničesar s to zadevo, kajti večina hišnih lastnikov v Partizanski ulici je že pred približno pol leta izjavila v anketi, da želi spremeniti ime ulice. Prav tako je bil poslan dopis z zahtevo o spremembi imena ulice Komisiji za preimenovanje ulic pri Skupščini občine Tržič. Vse to je bilo precej pred izidom župnijskega oznanila.

Zato menimo, da v družbi, ki si prizadeva za demokracijo, ni pošteno, da si še vedno dovoli blatiti ime človeka, ki s to zadevo ni imel ničesar, je pa veliko naredil za ohranitev kulturne dediščine v našem kraju.

Naj bo to pismo prvi korak pri OBNOVI POSTOPKA ZA PREIMENOVANJE ULICE.

Neposredno prizadeti stanovalci Partizanske ulice v Tržiču

Eno čtivo za pokušino!

Vem, da bo tole pisanje prišlo v roke in branje, kar na prvo roko, enemu od časnikarjev. Ko ga bo prebral, se zna zgoditi, da ga bo vrgel v koš, ne da bi še iskal misli in namen pisca pri njegovemu delu. Namen, hotenje, brez ovinkarjenja povprašati v časopisni hiši, s kolikšno mero samostojnosti delajo vaše Glasove združbe, je, ali ta naša, gorenjska časopisna hiša stoji na lastnih, trdnih nogah, ali pa ima »tutorja«, varuha, pa naj si že bo v morda poslovnih, ali pa strankarsko-političnih odnosih?

V mislih imam delo novinarjev, pri katerem je pestrost in izčrpnost v pisanju vse, torej zares »alfa in omega«, ne glede na strankarsko pripadnost, ali celo s strankarskimi zdrahami, v katerih smo postali izjemno bogati.

Za tole pisanje sem dobil navdih pri gledanju TV omizja, zasedba, veljaki ljubljanskih časopisnih konzorcijev. Morda sem zastarel pri gledanju na delo novinarjev? Moje mnenje, kako naj časnikar piše, je, da naj bodo njihova dela čimbolj izčrpna, torej popolna, ostalo, ker vsega novinar le ne uspe zajeti, naj si pa bralec doda, da bo slika popolna.

Časopis ni vaška krčma ali dvorana, ko po predavanju, besedah govorca vsebino njegovih izvajanj navzoči razčlenjujejo, spreminjajo ali dodajajo. Novinar naj bi torej, seveda po moji presoji, imel dvojno pisanje, v prvo skupino bi šli dogodki in kar je v zvezi z njimi, tako kot jih narava samega dela nudi! Torej, zahteva po izčrpnih podatkih, naj kar uporabim geslo Rousseauja, »Vitam impendero vero«, posvetiti življenje resnici. To naj bi bilo torej pisanje, kot je zgoraj citirano. Nekaj drugega pa je, če ima časnikar v sebi še nekaj, kar pa ni bilo še nikjer pisano ali govorjeno.

France Logar
Lokarje 26 pri Vodicah

MINISTRSTVO ZA OBRAMBO, LJUBLJANA Župančičeva 3

objavlja naslednja prosta delovna mesta v učnih centrih v Ljubljani, Kranju, Postojni, Vrhniki, Slovenski Bistrici in Cerkljah pri Brežicah:

1. PSIHOLOG
Pogoji: končana šola VII. stopnje smer psihologija, 3 leta delovnih izkušenj, 3-mesečno poskusno delo;

2. REFERENT ZA POPOLNITEV IN KADROVSKE ZADEVE
Pogoji: končana šola VI. stopnje vojaške ali organizacijske smeri, 2 leti delovnih izkušenj, 2-mesečno poskusno delo;

3. REFERENT ZA OPERATIVNE ZADEVE
Pogoji: končana šola VI. stopnje vojaške ali organizacijske smeri, 2 leti delovnih izkušenj, 1-mesečno poskusno delo;

4. ANALITIK
Pogoji: končana šola VI. stopnje, ekonomske, komercialne ali družboslovne smeri, 2 leti delovnih izkušenj, 2-mesečno poskusno delo;

5. REFERENT ZA ŠPORTNO VZGOJO
Pogoji: končana šola VII. stopnje za telesno kulturo, 3 leta delovnih izkušenj, 3-mesečno poskusno delo;

6. SKLADIŠČNIK UČNIH SREDSTEV - KNJIŽNIČAR
Pogoji: končana šola V. stopnje vojaške ali tehnične smeri, 1 leto delovnih izkušenj, 1-mesečno poskusno delo;

7. VODJA ORGANIZACIJSKE ENOTE
- več delavcev
Pogoji: končana šola VII. stopnje obramboslovne, vojaške ali tehnične smeri, 5 let delovnih izkušenj, 3-mesečno poskusno delo;

8. VODJA UČNE ENOTE
- več delavcev
Pogoji: končana šola VII. stopnje vojaške, obramboslovne ali tehnične smeri, 3 leta delovnih izkušenj, 3-mesečno poskusno delo;

9. INŠTRUKTOR ZA USPOSABLJANJE
- več delavcev
Pogoji: končana šola V. stopnje vojaške, družboslovne ali tehnične smeri, 1 leto delovnih izkušenj, 1-mesečno poskusno delo;

10. POMOČNIK ZA VARNOSTNE ZADEVE
Pogoji: končana šola VII. stopnje obramboslovne, vojaške ali pedagoške smeri, 5 let delovnih izkušenj, 3-mesečno poskusno delo;

11. TAJNIK - ADMINISTRATOR
Pogoji: končana šola V. stopnje upravno-administrativne ali ekonomske smeri, 1 leto delovnih izkušenj, 1-mesečno poskusno delo;

12. STROJEPISKA
Pogoji: končana šola IV. stopnje administrativne smeri, 1 leto delovnih izkušenj, 1-mesečno poskusno delo;

13. RAČUNOVODJA
Pogoji: končana šola VI. stopnje ekonomske smeri, 2 leti delovnih izkušenj, 2-mesečno poskusno delo;

14. REFERENT INTENDANTSKE SLUŽBE
Pogoji: končana šola VI. stopnje živilske, ekonomske ali vojaške smeri, 2 leti delovnih izkušenj, 2-mesečno poskusno delo;

15. SKLADIŠČNIK INTENDANTSKIH SREDSTEV
Pogoji: končana šola V. stopnje vojaške ali tehnične smeri, 1 leto delovnih izkušenj, 1-mesečno poskusno delo;

16. REFERENT ZA PREHRANO
Pogoji: končana šola V. stopnje gostinske ali živilske smeri, 1 leto delovnih izkušenj, 1-mesečno poskusno delo;

17. VODJA KUHINJE - KUHAR
Pogoji: končana šola V. stopnje smer kuhar, 1 leto delovnih izkušenj, 1-mesečno poskusno delo;

18. SKLADIŠČNIK PREHRAMBENIH ARTIKLOV
Pogoji: končana šola V. stopnje živilske ali komercialne smeri, 1 leto delovnih izkušenj, 1-mesečno poskusno delo;

19. KUHAR
- več delavcev
Pogoji: končana šola IV. stopnje, smer kuhar, 1 leto delovnih izkušenj, 1-mesečno poskusno delo;

20. KUHARSKI POMOČNIK
- več delavcev
Pogoji: končana šola III. stopnje agroživilske smeri, 1 leto delovnih izkušenj, 1-mesečno poskusno delo;

21. POMOŽNO OSEBJE
- več delavcev
Pogoji: končana osnovna šola, 2 meseca delovnih izkušenj, 1-mesečno poskusno delo;

22. REFERENT TEHNIČNE SLUŽBE
Pogoji: končana šola VI. stopnje vojaške ali tehnične smeri, 2 leti delovnih izkušenj, 2-mesečno poskusno delo;

23. VODJA AVTOPARKA - AVTOMEHANIK
Pogoji: končana šola V. stopnje tehnične smeri, 1 leto delovnih izkušenj, 1-mesečno poskusno delo;

24. SKLADIŠČNIK
Pogoji: končana šola IV. stopnje vojaške ali tehnične smeri, 1 leto delovnih izkušenj, 1-mesečno poskusno delo;

25. VZDRŽEVALEC TEHNIČNIH SREDSTEV - OROŽAR
Pogoji: končana šola IV. stopnje vojaške ali tehnične smeri, 1 leto delovnih izkušenj, 1-mesečno poskusno delo;

26. UPRAVNIK - VZDRŽEVALEC
Pogoji: končana šola V. stopnje tehnične ali ekonomske smeri, 1 leto delovnih izkušenj, 1-mesečno poskusno delo;

27. KURJAČ - VZDRŽEVALEC
- več delavcev
Pogoji: končana šola IV. stopnje tehnične smeri in tečaj za kurjača, 1 leto delovnih izkušenj, 1-mesečno poskusno delo;

28. SNAŽILKA
- več delavk
Pogoji: končana osnovna šola, 2 meseca delovnih izkušenj, 1-mesečno poskusno delo.

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še: splošne pogoje, določene z zakonom o delavcih v državnih organih (Ur. list SRS, št. 15/90), z zakonom o obrambi in zaščiti (Ur. list RS, št. 15/91) ter z odlokom o delih in nalogah, ki so posebnega pomena za splošno ljudsko obrambo (Ur. list SRS, št. 21/83 in Ur. list RS, št. 32/90).

Kandidati morajo izpolnjevati tudi naslednje pogoje:
- zdravstvene pogoje po zakonu o vojaški obveznosti,
- odslužen morajo imeti vojaški rok ali kako drugače urejeno vojaško obveznost,
- za delovna mesta pod zaporedno številko 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 22, 24, 26 pa morajo praviloma imeti kandidati končano tudi šolo rezervnih oficirjev.

Za objavljena dela in naloge bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas.
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev ter življenjepisom pošljite v 8 dneh na naslov Ministrstvo za obrambo, Ljubljana, Župančičeva 3.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

Peter Colnar 49

DREVESA V GOZDU

Tri dni je ostal zaprt na centrali ustaške policije, od koder pa so ga prepeljali v zapor na Savsko cesto v sobo št. 29. Tu je bilo okoli 30 ljudi, med njimi tudi dva oficirja. Eden od njiju je bil obtožen za poskus atentata na Pavelića.

Kot vsakega so tudi Lojzeta peljali najprej v klet razkužit in ostrič. Uspel jih je prepričati, da je samo delegat RK in da bo izgnan. Zato ga niso ostrigli.

Lojze je bil prepričan, da je bil po Draganovićevem nalogu posebej kaznovan s tem, da ni smel sprejemati paketov. Tako se je dobro nastradal.

Okoli druge do tretje ure ponoči je prišel v celico vsako noč paznik s posebno listo. Ugotovili so, da je en dan klical za v Jasenovac, drugi dan pa za obešanje na drevesa ob Savski cesti. Seveda so bili vsako noč budni in nestrpno čakali na paznika s spiskom. Ljudje so se razburjali, če niso bili klicani za Jasenovac...

Nekaj dni paznika ni bilo. Na dvorišču so slišali velik trušč in videli, da na veliko prevažajo ljudi. To je bila zadnja hajka proti Židom v Zagrebu. Zapirali so Žide iz mešanih zakonov. Tri dni so jih pustili na dvorišču, potem pa so jih odpeljali neznano kam. Z njimi so odpeljali tudi tri Žide, ki so bili v Lojzetovi celici.

Tedaj, bilo je konec aprila, je dobil dovoljenje za pakete. Žena mu je pošiljala v paketih tudi vitamine, ki jih je razdelil Židom, ko so bili še v celici. Niso ga mogli prehvaliti:

»Do zadnjega Rdeči križ...«

V celici so imeli nekakšno zvezo z zunanjim svetom. Tako jim je uspelo dobiti tudi prepis Stepinćeve pridige ob zapiranju mešanih židovskih zakonov v stolnici. Stepinac je početje obsodil z besedami:

»Kar sem zvezal na zemlji, bo zvezano v nebesih...«

Izgnan iz NDH

Na Lojzetov rojstni dan, 13. maja 1943, so jih nekaj odpeljali na ustaško policijo. Dali so ga v nekakšno boljšo celico z angleškim straniščem.

Zasliševal ga je isti zasliševalec z isto stenodaktilografko.

»Proti vam nimamo resnično nič konkretnega, vendar ste se zanimali za partizanske otroke. Preveč ste se spentljali z Italijani, zato je sklenjeno, da boste izgnani iz NDH...«

»Kdo pa me bo peljal iz NDH? Jaz sem prepeljal 1.500 ljudi...«

»Ustaška policija in to v nedeljo, 16. maja dopoldne.«

V celici je bil zaprt skupaj z ustaškim majorjem Glamuzino iz Mostarja. Pripovedoval je, da je bil pred vojno s Pavelićem v inozemstvu, da je bil v tretji zasedi v Marseillu ob atentatu na kralja Aleksandra 9. novembra 1934.

Glamuzina je bil v zaporu skoraj povsem svoboden. Lahko je odhajal iz celice in tako se je tudi pozanimal, zakaj so zaprli Lojzeta. Potrdil je domneve: po nalogu dr. Draganovića.

Na železniško postajo so odšli peš. Žena je že pred tem oddala stvari na carino in je šla z Lojzetom. S seboj sta lahko vzela tudi punčko, ki sta jo posvojila.

Ob slovesu je zasliševalec rekel:

»V Ljubljani pa boste udarili po nas...«

»Nasprotno! Hrvata ne bom mogel nikoli prehvaliti. Vedrina, Bresler in drugi so mi bolj pomagali kot pa v Ljubljani. Nikoli ne bom našel dovolj besed, da bi lahko zadosti pohvalil vse te ljudi...«

Ko je odhajal na postajo, so se dvajset do trideset korakov za njim zvrstili zagrebški Slovenci in tudi drugi znanci.

Policista, ki sta ga pripeljala na kolodvor, je vprašal, ali se lahko usede k mizi. Poslovit so se prišli inž. Kiler in drugi. Inž. Kiler je celo sedel k mizi.

V Ljubljano so se peljali skozi Zidani most in ne Metliko kot navadno. Prvi dan smo prespali pri Bežkovih, naslednje dni pa pri učiteljici Kristini Šuler iz Trbovelj, ker je pri njej dobil stanovanje.

V Ljubljano so prišli 16. maja 1943. Na listu za izgon je pisalo, da je izgnan iz NDH »dogod postoji«.

Zvezo z Zagrebom je obdržal. Zanimalo ga je, kako je sedaj z izseljenci in predvsem, kaj je z otroki. Julija je sedel na vlak in se odpeljal v Zagreb. Na postaji se je ustrašil. Ko je zagledal na peronu vlak, ki se je vračal v Ljubljano, se je samo presedel in se vrnil.

Major Wolf

V Ljubljani se je Lojze srečal tudi z zloglasnim gestapovcem Rosumekom - majorjem Wolfom iz Svetinove Ukane.

Major Wolf se je večkrat pripeljal z džipom v Ljubljano. S seboj je jemal Olgo Bohinc iz Medvod. Olga je imela sestro, poročeno s kranjskim trgovcem Rekarjem, ki je živel v Ljubljani.

Rekar je bil popolnoma apolitičen človek in se je zanimal izključno za svojo trgovino. Z Wolfovo pomočjo mu je Olga prinašala v Ljubljano klobase, maslo in drugo ter ostajala pri njem, medtem ko je šel major Wolf po svojih opravkih.

Z Olgo in Rekarjevimi se je Lojze poznal še pred vojno in ga zato ni začudilo Rekarjevo sporočilo, naj se oglasi pri njem, ker je Olga nekaj prinesla.

Po kosilu je odšel v veliko hišo v Topniški ulici.

Za nekimi vrati v prvem nadstropju je zaslišal govorjenje.

KRANJSKA GORA JE GOSTILA NAJBOLJŠE SMUČARJE SVETA

ZMAGI V ITALIJO, NAŠIM UPANJE NA BOLJŠE ČASE

Težko je bilo prešteti vse ljubitelje smučanja, ki so se konec tedna zbrali v naši Kranjski Gori. Pravo navijaško vzdušje je oba dneva vladalo ob progi, med množico italijanskih zastav pa so se sem in tja ponosno vzdignile tudi slovenske.

Kranjska Gora, 4. in 5. januarja - "Ta, prva tekma v moških alpskih disciplinah v okviru svetovnega pokala v letu 1992 je za Slovenijo, mlado, samostojno državo prav posebnega pomena, ker želimo, da bi se Slovenija tudi na športnem področju še naprej uveljavljala kot država športu zavezanih ljudi in kot enakopravna članica mednarodne skupnosti športnikov in njihovih organizacij in združenj," je v bilten ob letošnjem 31. Pokalu Vitranc zapisal predsednik predsedstva republike Slovenije Milan Kučan. In res je bila tekma, kot že tolikokrat doslej pripravljena, kot se za veliko tekmovanje spodobi. Žal ni bilo le uspeha naših tekmovalcev, tako da so bili v ciljni areni mnogo bučnejši sosedje Italijani, ki so množično prišli spodbujat svojega ljubljenca Alberta Tombo.

V soboto je bilo na sporedu tekmovanje v veleslalomu. V Podkorenu so se zbrali najboljši svetovni asi in po nekaj letih tudi ogromno - okoli petnajst tisoč navijačev. Vsi so pričakovali novo veliko zmago Italijana Tombe. Ta je sicer vozil odlično, pa vendar je bil po prvem delu tekmovanja šele četrti. Začuda pa je s štartno številko 34 vodil mladi Sergio Bergamelli. Tudi končni vrsti red se ni dosti spremenil. V vodstvu je ostal Bergamelli, pred Hansom Piernom in Tombo. Naš najboljši je bil **Gregor Grilc** na 25. mestu, med trideseterico pa je bil še **Mitja Kunc** na 27. mestu.

Organizatorji naslednjega velikega športnega tekmovanja v Sloveniji so člani Smučarskega kluba Branik. Na Pohorju bo namreč že naslednji konec tedna tekmovanje za 29. Zlato lisico, konec februarja pa pripravljajo svetovno mladinsko prvenstvo. Kot je ob štajerski tiskovni konferenci v hotelu Lek povedal slovenski minister za informiranje Jelko Kacin, pa že nekaj časa potekajo pogovori, kako čimbolje izkoristiti OI v Albertvillu za promocijo naše države.

Na nedeljsko tekmo so prišli italijanski navijači s še bolj nabrušenimi grli in s še višje dvignjenimi zastavami. In imeli so kaj videti. Slavil je njihov ljubljenec Alberto Tomba, ki je za skoraj dve sekundi ugnal drugouvrščenega Elanovca, Nemca Armina Bittnerja in Norvežana Jaggeja. Naš edini uvrščeni tekmovalec pa je bil na težki progi, ki je terjala več kot dve tretjini odstopov, na 24. mestu **Jure Košir.**

Po končanem nedeljskem tekmovanju pa smo se pogovarjali z nekaterimi Gorenjskimi smučarji in trenerji.

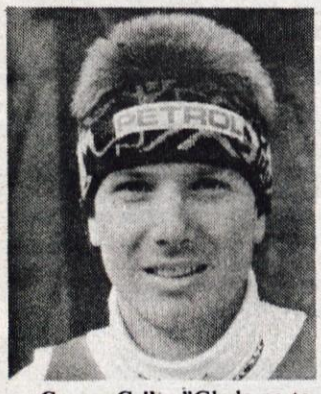

Gregor Grilc: "Glede na to, kako mi je šlo pred enim mesecm v Ameriki, lahko rečem, da z včerajšnjim veleslalomskim rezultatom ne smem biti nezadovoljen. Če bi bilo to pred enim mesecem na isti progi, gotovo sploh ne bi bil v finalu. Tako pa vendarle kaže na bolje in upam, da bo do olimpiade še boljša forma. Težko pa rečem to za slalom, saj je ta bolj "loterija". Mislim pa, da ekipno nismo tako slabi, kot kažejo številke. Veliko pa pomeni štartna številka in tako nam je cilj najprej izboljšati štartne številke, nato pa posegati po boljših mestih. Trenutno tako tudi vzdušje v naši ekipi ni najboljše, saj bo pol sezone skoraj mimo, pravega rezultata pa še ni. Iščejo se krivci, vsi bi radi vedeli, kaj je vzrok, da ni boljših rezultatov. Sicer pa o dvodnevnem tekmovanju v Kranjski Gori mislim, da je organizacijsko potekalo dobro, škoda pa da Kranjskogorcem ne uspe narediti trde proge brez ledu, kar jim ponekod uspeva. **Matej Jovan:** "Včeraj sem bil v veleslalomu samo predvozač, vendar lahko rečem, da je bila proga zahteva tako včeraj kot danes. Danes

sem glede na razmere na progi, kar dobro peljal, žal pa me je na začetku strmine "odrezalo". Kar zadovoljen sem, kolikor si pač lahko zadovoljen, če nisi uvrščen. Malo spodbude za naprej je, še bolje bi bilo, če bi bil uvrščen. Po trenutnih rezultatih tudi ne morem računati na reprezentanco za olimpiado, rad pa bi seveda sodeloval. Sedaj me čaka trening smuka v Garmischu, potem bom vozil super G in slalom v Garmischu za svetovni pokal. Sicer pa je januarja polno tekem, od FIS-ov doma in tekem za evropski pokal. V naši ekipi "fest" delamo, dobro se tudi razumemo, včasih je seveda tudi malo slabe volje. Morda nam res manjka nekdo, ki bi imel dobre rezultate, "lider", vendar pa v smučanju pač moraš sam priti naprej."

Jure Košir: "Tekme tukaj v Kranjski Gori so bile letos po dolgem času tukaj spet v pravem vzdušju, veliko gledalcev, odlična organizacija. Žal to ne morem reči za progo, ki je bila preveč polivana in zato preveč ledena. Tako je bil včerajšnji veleslalom najtežja tekma v

Poleg številnih politikov, različnih funkcionarjev in trgovcev, je bila v Kranjski Gori tudi vrsta priložnosti za srečanja med nekdanjimi tekmovalci. Tako so si tekmo ogledali Bojan Križaj, Mateja Svet, Grega Benedik je bil sodnik na cilju, Boris Strel pa se je imel gotovo marsikaj zanimivega pogovoriti z uspešnima trenerjema, bratoma Gartner.

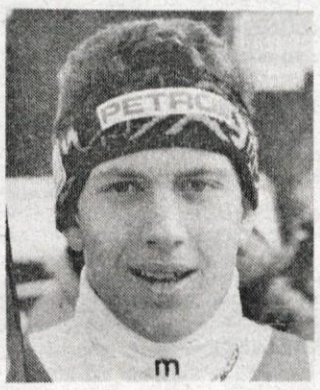

moji dosedanjih karieri. Današnji slalom je bil malo lažji, ker so manjše hitrosti in ni takšnega robljenja. Malo problemov sem vseeno imel tudi danes, vendar sem se vseeno "prebil" do cilja. Sicer pa bi lagal, če bi rekel, da nisem zadovoljen z začetkom letošnje sezone. V veleslalomu sem dobil odlične FIS točke, to se pravi za mesto okoli 33 na svetu. V slalomu sem se kvalificiral v Park Cityu na 26. mestu. Drugače pa so bili tudi superveleslalomi odlični, malo rezerve pa je gotovo še v slalomu in tudi veleslalomu. Ta pa bo še moč izboljšati do olimpijskih iger."

Jaro Kalan, trener: "Z začetkom sezone, glede slaloma, nisem povsem zadovoljen, čeprav smo naredili velik korak naprej, zlasti v sami tehniki vožnje, je že bistveno bolje, kot je bilo preteklo leto. Seveda pa rezultati, zlasti na večjih tekmovanjih, s tako viskokimi štartnimi številkami ne morejo biti ne vem kako dobri. Na tek-

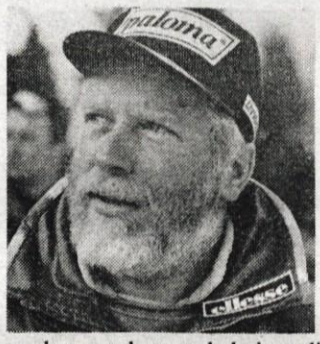

mah evropskega pokala in tudi na FIS tekmah pa so fantje dokazali, da so v slalomu zelo napredovali in pričakujem v nadaljevanju sezone še boljše rezultate. Ekipa za olimpiado zaenkrat še ni dokončna, vendar mislim, da so štirje kandidati, ki lahko računajo na nastop. To so Kunc, Grilc, Košir in Miklavc - po sedanjih rezultatih. Do olimpiade pa je še ogromno tekmovanj, tako za svetovni kot evropski pokal. Ekipa se že jutri deli na tri dele. Dva tekmovalca gresta v Garmisch na trening smuka, del ekipe gre v Innsbruck na dva smuka evropskega pokala, en del pa ostane doma in bo nastopal na FIS slalomu in veleslalomu." ● **V. Stanovnik, Foto: G. Šinik**

Med množico obiskovalcev v Kranjski Gori smo za mnenje o tekmovanju povprašali tudi gledalce.

Dani Rajterič iz Tenetiš pri Golniku: *"Na skakalnih tekmah v Planici sem bila že večkrat, letos pa smo se prvič odločili, da pogledamo tudi, kako od blizu izgleda tekmovanje v alpskem smučanju v Kranjski Gori. Tukaj sem z družino, z otroki in zelo nam je všeč. Res je pravo navijaško vzdušje in ni nam žal, da smo prišli. Sicer pa doma, preko televizije, vsa leta spremljamo naše smučarje, žal letos nismo preveč navdušeni nad njihovimi uspehi. Upam, da bo naprej bolje. Med našimi tekmovalci trenutno navijamo za Kunca, med tujimi pa seveda za Tombo."*

Bojan Podgoršek iz Ljubljane: *"Slučajno sem na počitnicah v Kranjski Gori. Tako sem si prišel ogledat tudi današnje tekmovanje in lahko rečem, da mi je kar všeč. Je pravo tekmovalno vzdušje, veliko ljudi je. Sicer pa letos smučarskih tekmovanj ne spremljam toliko kot prejšnja leta, ko so bili dobri tudi naši smučarji."*

Johann Lausegger iz Borovelj v Avstriji: *"V Kranjski Gori mi je zelo všeč, večkrat sem bil že tukaj na tekmi, pa tudi na počitnicah. Tokrat sem prišel le za en dan, na tekmo. Smučanje je prihodnost, vendar sem videl, da so se avstrijski smučarji danes slabo izkazali. Tudi slovenski smučarji so spet boljši, vendar še ne tako, kot so bili pred leti."*

STOTINKA VSAK TEDEN

Ko smo lansko pomlad pripravljali prvo številko Glasove stotinke in s tem nadaljevali začeto delo "kranjske" Stotinke, je bilo tudi v slovenskem športu še marsikaj drugače, kot je sedaj. Naši športniki so nastopali v ligaških tekmovanjih skupaj z drugimi jugoslovanskimi klubi in tako so, vsaj v ekipnih športih, imele pravo veljavo le prve zvezne lige. In čeprav imamo Gorenjci mnogo odličnih vrhunskih športnikov, smo imeli med zveznimi ligaši prav malo ekip. Ko se je začela vojna v Sloveniji in ko se je izkazalo, da nastopanje v prejšnjih ligah ni več mogoče, je to povzročilo v najboljših klubih z dolgoletnim zveznim statusom kar nekaj težav. Porajala se je vrsta dvomov o kvaliteti ligaških tekmovanj, pri večini športnih zvez so začeli sestavljati nove načine tekmovanja, nove lige z novimi tekmovalnimi sistemi. Vanje so se se seveda prav v vseh športih vključile tudi gorenjske ekipe.

Lahko bi rekli, da je nekakšen preporod, prvi boom doživel slovenski nogomet. Tudi edina gorenjska ekipa Živila - Naklo se je v prvem delu tekmovanja uspešno borila in posegla v sam vrh slovenskega rokometa. Malce manjše je zanimanje za območno nogometno ligo - zahod, pa vendar prvo mesto SPZ Triglava po jesenskem delu obeta, da bomo Gorenjci morda imeli kmalu med prvoligaši še kakšno ekipo. Tudi v rokometu gorenjske ekipe z novimi ligami niso prida izgubile. Rokometašice Kranja uspešno nastopajo v super ligi, malce slabše kaže Preddvorčanom, ki so na dnu lestvice super lige, rokometaši Šeširja pa s trenutno igralsko zasedbo tudi ne zmorejo več, kot so pokazali v prvi slovenski ligi. V košarki imamo Gorenjci predstavnike v zeleni skupini z ekipo Triglava, ki uspešno kroji vrh prve lige, podobno dobro pa se držijo tudi košarkarice Odeje Marmorja in Kranja. Po nastopu v alpski ligi so gorenjske hokejske ekipe prav v vrhu državnega prvenstva. Jeseničani vodijo, Blejci so tretji, Triglavani četrti, mladi Jeseničani peti. Tudi med namiznoteniškimi ekipami Gorenjsko dobro zastopa ekipa Merkurja, pa Triglav med kegljačicami in kegljači, v prvi balinarski vrsti bodo Radovljičani in Tračani, v odbojki Blejke, Blejci in Žirovničani. Skratka, državne lige so postale zanimive za vse, hkrati pa je vrsta lepih tekmovanj tudi v področnih in občinskih ligah.

Da bi lahko sproti spremljali vsa ta tekmovanja, hkrati pa seveda sledili največjim gorenjskih in svetovnim športim prireditvam smo se v uredništvu našega časopisa odločili, da odslej pripravljamo Glasovo stotinko vsak teden. V malce manjšem obsegu, kot je izhajala ob mesecu, pa vendar s kar največ informacijami, reportažami, pogovori o gorenjskem športu in športnikih. Veseli bomo sodelovanja dosedanjih in tudi novih dopisnikov, vsem športnikom in ekipam pa želimo uspešno tekmovalno leto. ● **Vilma Stanovnik**

KOŠARKA

MLADI TRIGLAVANI IGRALI ODLIČNO

Triglav : Smelt Olimpija 79 : 116 (45 : 56)

Kranj, 4. januarja 1992 - Športna dvorana na Planini, gledalcev 300, sodnika Fekonja in Jeršan iz Ljubljane.

Triglav: Lojk, Ceranja 5 (1-0), Milič, Prezelj 1 (2-1), Prevodnik 16 (2-2), Tušek 4 (2-2), Tadič 10 (3-1), Bošnjak 14 (5-2), Šubic 8 (2-2), Mitič 21 (8-6); Smelt Olimpija: Horvat 15 (3-3), Šiško 2, Danev 10 (2-1), Mirt 4, Bačar 4 (2-2), Šetina, Hauptman 37 (4-4), Vilfan 22, Kotnik 12 (4-4), Đurišić 10 (4-4).

Prosti met: Triglav 25/16, Smelt Olimpija 19/18. Število osebnih napak: Triglav 19, Smelt Olimpija 26; pet osebnih napak: Bačar 37. minuta, Horvat 39. minuta. Trojke: Triglav 4, Smelt Olimpija 6.

Triglav se je dobro upiral favoriziranim Ljubljančanom in presenetil z dobro igro, čeprav sta manjkala dva standardna igralca. Njuno odsotnost so dokaj dobro izkoristili mladi Prevodnik, Tušek in Lojk. V prvem delu se je rezultat stalno gibal med 8 - 12 točk prednosti za goste, tako da so odšli na odmor s prednostjo 11 točk. V tem delu so dobro igrali Bošnjak, Prevodnik in Tadič. V drugem delu so Ljubljančani v 27. minuti povedli z 19 točkami, trener Igor Dolenc je v igro poslal vse mlade, ki so igrali zaletavo, kar so izkušeni Ljubljančani izkoristili in dodobra napolnili koš domačinov.

J. Marinček

BLEJSKI PIONIRJI NAJBOLJŠI V OBČINI

Bled, decembra - Na občinskem prvenstvu osnovnih šol so v telovadnici Osnovne šole Bled nastopile 4 ekipe osnovnih šol radovljiške občine. Rezultati: OŠ Radovljica : OŠ Lesce 30 : 28, OŠ Bled : OŠ Lipnica 46 : 14; za 3 mesto: OŠ Lipnica : OŠ Lesce 29 : 30; za 1. mesto: OŠ Bled : OŠ Radovljica 37 : 16. Končni vrstni red: 1. OŠ Bled, 2. OŠ Radovljica, 3. OŠ Lesce, 4. OŠ Lipnica. Na tekmovanju nista nastopili ekipi OŠ Gorje in OŠ Bohinjska Bistrica.

Janez Šolar

V NEDELJO V DRAŽGOŠAH TUDI KOLESARJI IN JADRALNI-PADALCI

Kranj - V okviru proslave 50. obletnice Dražboške bitke bo v nedeljo, 12. januarja 1992, s štartom ob 10. uri, jadralno letenje z Dražgoške gore, iz štirih smeri pa bo množično kolesarjenje do spomenika v Dražgošah.

Če bo v nedeljo slabo vreme, bosta obe prireditvi odpovedani po radiu v nedeljo zjutraj. Vsi udeleženci, ki želijo še dodatnih informacij tako jadralni padalci kot kolesarji lahko pokličejo po telefonu vsak dan od 6. do 7. ure in po 20. uri telefonsko številko 064/212-191. Štartnine v Dražgošah ni! Podelitev pokalov in medalj bo po 12. uri pri šoli v Dražgošah.

J. Kuhar

SLOVENSKA HOKEJSKA LIGA

HUD BOJ ZA ČETRTO MESTO

Jesenice, Kranj, Bled, 3. in 4. januarja - Že konec prejšnjega tedna so hokejisti odigrali prvo letošnje in 11. kolo državnega prvenstva. V četrtek je bilo srečanje na Bledu med ekipo Bled Promolinee in Jesenicami, na kateri so zasluženo slavili domačini. V petek sta se na Jesenicah srečali ekipi Acroni Jesenice in Olimpije, v soboto pa je kranjski Triglav gostil Slavijo Beton.

Tekma na Bledu naj bi bila nekakšen gorenjski derbi, saj se mladi Jeseničani gotovo še niso odpovedali boju za četrto mesto. Tudi Bled Promolinea igra vse bolje in je čvrsto na tretjem mestu, četrtkova visoka zmaga 10:1 (6:1, 0:0, 4:0) pa je odraz razpoloženih ruskih strelcev, ki so že v prvi tretjini zagotovili visoko vodstvo domačinov. Edini strelec za mlade Jesničane je bil Kunčič.

Na Jesenicah so bili domačini, ekipa Acroni, veliki favoriti, ki so svojo vlogo na tekmi z mlado ekipo Olimpije tudi upravičili. Zmagali so z rezultatom 15:1 (7:0, 3:0, 5:1), mladi Ljubljančani so dosegli edini gol šele v zadnji minuti.

Zadnja tekma enajstega kola je bila v soboto v Kranju. Domača ekipa Triglava je upravičila vlogo favorita, saj je povsem nadigrala sicer zadnjo ekipo Slavije Beton Co. Končni rezultat je bil 18:4 (4:2, 6:2, 8:0), s takšnim izidom in igro pa Triglavani ostajajo najresnejši kandidati za četrto mesto v ligi.

Četrto srečanje enajstega kola je bilo v Ljubljani, kjer sta se pomerili ekipi Olimpije Hertza in Cinkarne. Razšli sta se z rezultatom 14:1 (6:0, 1:1, 7:0).

Že v tem kolu pa se obeta končni razplet v boju za četrto mesto, ki še vodi v finalno skupino. Danes zvečer bo na Jesnicah ob 18. uri derbi kola med mladimi Jeseničani in Triglavom. Zmagovalec te tekme si bo na stežaj odprl vrata v finalno skupino. Mladi jeseniški upi imajo na Jesenicah veliko pristašev, saj navdušujejo s svojo borbeno in kvalitetno igro. Izkušnje pa so na strani Triglava. Tribune v dvorani Podmežaklja bodo gotovo polne. Kako pa se na tekmo pripravljajo mladi Jeseničani, pa smo povprašali **trenerja Vaclava Červenyja:** "Ker Kranjčani igrajo vse bolje, vsi trije tujci, posebej pa Krutov so vse boljši, pričakujemo izenačeno tekmo. Naš cilj na začetku tekmovanja je bil, da se enakovredno kosamo s Celjem in Triglavom za četrto mesto. To nam je uspelo. Zmagovalca ne bi napovedoval, vendar upam, da bodo naši navijači zadovoljni." Drugi derbi bo v Celju, kjer gostuje Bled Promolinea. Celjani potrebujejo točke, če hočejo ostati v boju za četrto mesto, Blejci pa so v vse boljši formi. Bled je vsekakor v rahli prednosti. Druga dva dvoboja sta zgolj formalnost. Vodeči ekipi igrata z zadnjeuvrščenima, Olimpija Hertz z Olimpijo, Acroni pa gostujejo pri Slaviji.

● **V. Stanovnik, B. Jeršin, J. Marinček**

VATERPOLO

TRIGLAVANI ZMAGALI NA ZADNJEM TESTIRANJU

Prvi vikend novega leta je kranjski Triglav izkoristil priložnost in se odzval povabilu Vicenze, da sodeluje na močnem turnirju. To povabilo bo najbolje izkoristil trener Rado Čermelj, da preveri uigranost ekipe pred začetkom tekmovanja v avstrijski ligi, ki se začne 11. januarja 1992. Na turnirju so sodelovali Savona, ki je bila lanskoletni prvak Italije, Edera iz Trsta (B 2), Vicenza, ki jo Triglav pozna (B 2) in kranjski Triglav.

Kapetan Triglava Uroš Čadež je pred odhodom dejal: »Uspeh na turnirju bo osvojitev 1. ali 2. mesta. Ne smemo pozabiti, da je Savona prvak Italije, za katerega igra Španec Estiarte in še nekaj reprezentantov Italije. Mi se trenutno pripravljamo za tekmovanje v avstrijskem prvenstvu. Z osvojitvijo enega od prvih treh mest bo uspeh. S sprejemom Slovenije v Fina in s priznanjem Slovenije pričakujemo še kvalifikacije za OI v Barceloni. Tako nas čaika naporna sezona in upam, da se bo dobro končala.« Rezultati: Vicenza : Triglav 9 : 12, Edera : Triglav 8 : 15, Triglav : Savona 19 : 10. Vrstni red: 1. Triglav, 2. Edera, 3. Savona, 4. Vicenza.

J. Marinček

KEGLJANJE

KONČAN JE PRVI DEL GORENJSKE LIGE

Kranj, 5. januarja - Z devetim kolom se je končal prvi del gorenjske kegljaške lige. Doseženi so bili naslednji izidi: Sava - Elan 5073:4970, Kranjska Gora - Adergas 4887:4947, S.Jenko - Bled 5115:4702, Ljubelj - Lubnik 4944:4862, Triglav - Jesenice 5034:4922.

Po prvem delu tekmovanja vodi Sava, ki je že pred začetkom lige veljala za favorita. Edino tekmo je izgubila v mestnem derbiju z mlado ekipo Triglava. Drugo in tretje mesto delita ekipi Kranjske Gore in mlada ekipa Ljubelja, ki posebno dobro igra na domačem kegljišču. Kranjska Gora pa je zgubila stik s Savo po presenetljivem porazu doma z Adergasom v 9. kolu. Jeseničani so četrti, čeprav so pred začetkom sodili med favorite za vrh. Mlada ekipa Triglava bi bila z resnejšim pristopom do tekmovanja lahko uvrščena bolje. Ekipa S. Jenko se je s tremi zmagami v zadnjih kolij povzpela na šesto mesto z istim številom točk kot Elan, ki v letošnji sezoni igra precej bolje. Majho razočaranje letošnjega tekmovanja je Lubnik, ki so ga mnogi pred začetkom šteli med favorizirane ekipe, tako pa je s sedmimi točkami komaj na osmem mestu. Ekipi Adergasa se pozna pomanjkanje treninga, vendar so z zmagami proti ekipi Triglava v Kranju, kjer gostujejo kot domačini in na Jesenicah proti Bledu in Kranjski Gori dokazali, da prihajajo v formo. Tudi ekipi Bleda se pozna, da v prvi polovici lige niso igrali doma (domačini so bili na Jesenicah), zato pa se jim obeta boljše nadaljevanje sedaj, ko bodo zopet igrali v domačem hotelu Jelovica na Bledu. ● **T. Bolka**

PASJE VPREGE ZA POKAL TREH DEŽEL

Rateče - Vrsti zanimivih športov pri nas se nam je pridružil nov. To je tekmovanje v pasjih vpregah, ki je bilo prejšnjo soboto prvič v Sloveniji. Na pobudo in ob skupnem sodelovanju so ga v Ratečah izvedli člani Turističnih društev Kranjska Gora in Rateče.

Zanimivo je bilo opazovati tekmovanje v več disciplinah, kjer je bilo v vpregah od enega do deset psov. Bili so to sibirski haskiji, aljaski mala mute in samojedi. Tekmovali so lastniki in psi iz Avstrije, Italije, Nemčije, Luksemburga, ČSFR in celo daljne Kanade, sodeloval pa je tudi predstavnik Slovenije Andrej Mežik iz Rateč, ki se tudi ukvarja z vzgojo teh psov. Njegova psa sta mu pred dnevi ušla in nista bila najbolje pripravljena, vendar je Andrej v svoji skupini zasedel 5. mesto za Martinom Kojakom iz Avstrije.

Sicer so v posameznih kategorijah zmagali: Jindrich Sedlacek iz ČSFR, Sergio Milazzi, Gerhard Hirtz, oba iz Avstrije, Anita Gleidner iz Luksemburga in Kurt Pichler iz Avstrije. **J. Rabič**

foto: J. Cigler

PADALSTVO

POLŽEV POKAL MIRTU

Lesce, 5. januarja - Že sedem let padalci ALC Lesce Bled pod pokroviteljstvom restavracije letališče Lesce organizirajo pred začetkom sezone para ski tekmovanje za Polžev pokal.

Tekmovanje za VII. Polžev pokal je potekalo 4. in 5. januarja na letališču Lesce. Sodelovali so vsi člani in kandidati za reprezentanco Slovenije. V ženski konkurenci pa Irena Avbelj iz Lesc, Veseljka Pirc iz Zagreba in Helena Janson iz Osijeka.

Vsi tekmovalci so opravili po 6 skokov z višine 1000 m. Po treh serijah je bil boj izredno zanimiv. Ekipa v sestavi: Intihar, Svetina, Pogačar in Mirt je zbrala 12 cm, prav toliko pa mlada ekipa v sestavi: Erjavec, Šalkič, Avbelj in Pristavec. Posamezno so zbrali: Pristavec in Mirt 1 cm, Pogačar in Intihar 2 cm, Avbelj in Šmid 3 cm, Salkič, Erjavec 4 cm. Izenačeni rezultati, dve mesečni presledek v treningu, prijetno vzdušje med tekmovalci in gledalci so obetali zanimivo finale.

Izidi - moški: 1. Mirt (1, 0, 0, 0, 0, 0) 1 cm, 2. Pogačar (1, 0, 1, 1, 0, 0) 3 cm, 3. Šmid (1, 1, 1, 1, 0, 0) 4 cm, 4. Intihar (0, 0, 2, 0, 1, 2) 5 cm, 5. Pristavec (1, 0, 0, 1, 0, 3), 6. Frank (0, 4, 2, 0, 1, 0) 7 cm (vsi ALC Lesce Bled). **Ženske:** 1. Avbelj ALC (0, 1, 2, 4, 2, 0) 9 cm, 2. Pirc Zg (0, 1, 5, 4, 7, 1) 18 cm, 3. Janson Os (16, 1, 2, 3, 1, 5) 28 cm.

Pet prvouvrščenih tekmovalcev je dobilo nagrade restavracije letališče Lesce, vsi ostali tekmovalci pa priložnostna darila. Padalci se bodo zbrali 27. februarja 1992 na prvem državnem prvenstvu para-ski na Kobli ali Kranjski Gori.

Janez Pfajfa

ODBOJKA

KONČAN JESENSKI DEL

Končal se je jesenski del II. SOL - zahod za ženske. V tej ligi je od dvanajstih ekip kar sedem ekip z Gorenjskega. Jesenski prvak je ekipa Študentskega odbojkarskega kluba Vital iz Ljubljane, ki je zmagala na vseh tekmah. Značilnost jesenskega dela tekmovanja je odstopanje OK Vital in OK Cimos Koper II na vrhu lestvice, velika izenačenost ekip v sredini in presenetljivo slabi rezultati ekipe OK Nova Gorica II. Od gorenjskih ekip se je najbolj uvrstila ekipa OK Bohinj, sledita pa ji ekipi ŠD Plamen iz Krope in OK Triglav iz Kranja.

Rezultati: 1. kolo: Kamnik : Bled 2 : 3, Triglav : Železar 3 : 0, Bohinj : Vital 0 : 3, Plamen : Jesenice 3 : 0, N. Gorica : Kočevje 0 : 3, Koper : Šenčur 3 : 0. **2. kolo:** Bled : Šenčur 3 : 0, Kočevje : Koper 0 : 3, Jesenice : N. Gorica 1 : 3, Vital : Plamen 3 : 2, Železar : Bohinj 2 : 3, Kamnik : Triglav 3 : 0. **3. kolo:** Triglav : Bled 3 : 1, Bohinj : Kamnik 3 : 1, Plamen : Železar 3 : 1, N. Gorica : Vital 0 : 3, Koper : Jesenice 3 : 1, Šenčur : Kočevje 3 : 0. **4. kolo:** Bled : Kočevje 3 : 0, Jesenice : Šenčur 3 : 1, Vital : Koper 3 : 0, Železar : N. Gorica 3 : 2, Kamnik : Plamen 3 : 1, Triglav : Bohinj 3 : 2. **5. kolo:** Bohinj : Bled 3 : 1, Plamen : Triglav 3 : 1, N. Gorica : Kamnik 1 : 3, Koper : Železar 3 : 0, Šenčur : Vital 0 : 3, Kočevje : Jesenice 3 : 2. **6. kolo:** Bled : Jesenice 0 : 3, Vital : Kočevje 3 : 0, Železar : Šenčur 3 : 0, Kamnik : Koper 0 : 3, Triglav : N. Gorica 3 : 2, Bohinj : Plamen 3 : 0. **7. kolo:** Plamen : Bled 3 : 0, N. Gorica : Bohinj 1 : 3, Koper : Triglav 3 : 0, Šenčur : Kamnik 3 : 1, Kočevje : Železar 0 : 3, Jesenice : Vital 0 : 3. **8. kolo:** Bled : Vital 1 : 3, Železar : Jesenice 1 : 3, Kamnik : Kočevje 3 : 0, Triglav : Šenčur 3 : 1, Bohinj : Koper 1 : 3, Plamen : N. Gorica 3 : 0 b.b. **9. kolo:** N. Gorica : Bled 2 : 3, Koper : Plamen 3 : 1, Šenčur : Bohinj 1 : 3, Kočevje : Triglav 3 : 2, Jesenice : Kamnik 1 : 3, Vital : Železar 3 : 1. **10. kolo:** Bled : Železar 3 : 1, Kamnik : Vital 2 : 3, Triglav : Jesenice 3 : 1, Bohinj : Kočevje 3 : 1, Plamen : Šenčur 3 : 1, N. Gorica : Koper 0 : 3. **11. kolo:** Koper : Bled 3 : 1, Šenčur : N. Gorica 3 : 0, Kočevje : Plamen 3 : 1, Jesenice : Bohinj 3 : 2, Vital : Triglav 3 : 1, Železar : Kamnik 2 : 3.

LESTVICA po jesenskem delu tekmovanja:

1.	Vital	11	11	0	33 : 7	22
2.	Koper Cimos II	11	10	1	30 : 7	21
3.	Bohinj	11	7	4	26 : 19	18
4.	Plamen	11	6	5	23 : 18	17
5.	Kamnik	11	6	5	24 : 20	17
6.	Triglav	11	6	5	22 : 22	17
7.	Bled II	11	5	6	19 : 23	16
8.	Jesenice	11	4	7	18 : 25	15
9.	Kočevje II	11	4	7	13 : 26	15
10.	Železar	11	3	8	17 : 26	14
11.	Šenčur	11	3	8	13 : 25	14
12.	M. Gorica II	11	1	10	11 : 31	11

M. Branko

SMUČARSKI SKOKI

TEKMOVANJE ZA NAJMLAJŠE

Kranj, 5. januarja - Skakalni klub Triglav je v nedeljo na Gorenji Savi priredil tekmovanje za pokal SK Triglava za mlajše kategorije letnik 80 in mlajše. Nastopilo je 43 tekmovalcev, večina začetnikov na 8, 12 in 22-metrski skakalnici. Rezultati: **letnik 85** - 1. Jure Bogataj; **letnik 84** - 1. Matic Zelnik, 2. Robert Jelovčan, 3. Luka Koritnik, 4. Gregor Bajželj, 5. Anže Brankovič; **letnik 83** - 1. Primož Zupan Urh, 2. Gašper Čavlovič, 3. Sašo Kne, 4. Igor Vidic, 5. Andrej Benedik; **letnik 82** - 1. Marko Šimic, 2. Andrej Jezeršek, 3. Domen Bogataj, 4. Klemen Sušnik, 5. Primož Rebernik; **letnik 81** - 1. Luka Mohorič, 2. Klemen Jakopin, 3. Bine Norčič, 4. Tomaž Podbregar, 5. Robert Kranjec; **letnik 80** - 1. Goran Ščekič, 2. Amir Lovič, 3. Klemen Vidmar. **Na 22 m. skakalnici: letnik 84** - 1. Anže Brankovič, 2. Matic Zelnik; **letnik 83** - 1. Primož Zupan Urh, 2. Gašper Čavlovič, 3. Sašo Kne; **letnik 82** - 1. Marko Šimic, 2. Andrej Jezeršek, 3. Sašo Koritnik; **letnik 81** - 1. Luka Mohorič, 2. Bine Norčič, 3. Klemen Jakopin, 4. Robert Kranjec, 5. Tomaž Podbregar; **letnik 80** - 1. Sašo Vidic.

Tekme bodo vso zimo, na koncu pa bodo najboljši dobili zaslužene pokale in diplome. Obenem vabimo vse, ki bi radi začeli skakati, da se pridružijo.

Janez Bešter

NAMIZNI TENIS

NOVOLETNI TURNIR JELOVICI

Preddvor - V telovadnici osnovne šole Matija Valjavec v Preddvoru je bil v soboto tradicionalni 6. Novoletni turnir v namiznem tenisu, na katerem je nastopilo devet ekip iz kranjske občine. Med posamezniki je zmagal Dušan Jauh, med dvojicami par Bokal - Ahčin iz Jelovice, med ekipami je zmagala Jelovica pred Obrtniki in Domom oskrbovancev. Organizacija tekmovanja je bila vzorna, dvoboji pa zelo napeti in kvalitetni.

J. Kuhar

ODPRTO PRVENSTVO PARTIZANA

Škofja Loka, decembra - V športni hali Poden v Škofji Loki je Partizan Škofja Loka, sekcija za namizni tenis, pripravil turnir v namiznem tenisu za člane. Na odprtem prvenstvu je nastopilo 21 članov iz vse občine. Naslov najboljšega je odšel v Železnike z Francem Rantom, kateri je v finalu ugnal Jana Ranta.

Končni vrstni red: 1. Franc Rant - Železniki, 2. Jano Rant - Partizan, 3. Tomaž Prevodnik - Partizan, 4. Boštjan Rant - Partizan, 5. - 6. mesto Ivko Svoljšak - Partizan in Janez Starman - Kondor. Najboljšim trem je organizator podelil kolajne.

J. Starman

NOVOLETNI TURNIR PIONIRJEV IN PIONIRK

Škofja Loka, decembra - Ob zaključku leta je namiznoteniška sekcija Partizana Šk. Loka organizirala novoletni namiznoteniški turnir za pionirje in pionirke. Pri pionirjih in pionirkah je nastopilo 32 posameznikov in deset posameznic iz Škofje Loke, Godešiča, Sv. Duha, Železnikov, Zminca in Brodov.

Tako velika udeležba je gotovo odraz razmer, v katerih živimo. Še prejšnja leta je večina smučala, zaradi slabšega gmotnega položaja nas vseh pa cenejši športi pridobivajo na množičnosti, s tem pa obstaja tudi upanje na dvig kvalitete.

Rezultati pionirjev: 1. Jakov Bokal - Partizan, 2. Jure Kalan - Partizan, 3. Matej Bertoncelj - Kondor, 4. Tomaž Lavtar - Partizan, 5. Marko Starman - Kondor, 6. Jani Novinc - Kondor. Pri pionirkah je nastopilo deset posameznic: 1. Mateja Kalan - Partizan, 2. Nada Petrovčič - Partizan, 3. Mateja Prevodnik - Brode, 4. Špela Bokal - Zminec, 5. Andreja Bajt - Zminec, 6. Bojana Erža - Partizan. Vsem najboljšim je organizator podelil praktične nagrade sponzorja, srednje lesarske šole iz Škofje Loke.

J. Starman

RADOVLJIŠKO PRVENSTVO

Radovljica, decembra - Na občinskem prvenstvu športnih organizacij v namiznem tenisu, ki ga je izvedlo Športno društvo Mošnje v telovadnici Osnovne šole Begunje je nastopilo 36 tekmovalcev v posamezni konkurenci in 16 parov iz 13 osnovnih organizacij.

Rezultati: ženske: 1. Zdravka Soklič, 2. Darinka Zupančič, 3. Darja Krivic, 4. Maruša Praprotnik, 5. Meta Krivic (vse NTK Ljubno). **Moški do 40 let:** 1. Boštjan Klinar, 2. Borut Urh, 3. Miro Potočnik, 4. Zvone Potočnik, 5. Boris Presterl (vsi ŠD Mošnje). **Moški nad 40 let:** 1. Miha Torkar (GG Bled), 2. Anton Pene (ŠD Mošnje), 3. Jože Urh (ŠD Mošnje), 4. Srečo Vernig (Kovinska Bled), 5. Janez Globočnik (ŠD Mošnje). Uvrščenih je bilo 11 tekmovalcev. **Dvojice:** 1. Boštjan Klinar : Zdravko Pristavec, 2. Boris Prestrl - Zdravka Soklič, 3. Miha Torkar - Zvone Potočnik. Nastopilo je 16 dvojic.

Janez Šolar

MLADI TEKAČI ZA ŽITOV POKAL

Rateče - Planica, 5. januarja - Na drugi tekmi dečkov in deklic za Žitov pokal v organizaciji TSK Unior Olimpija iz Ljubljane je sodelovalo 216 mladih tekmovalcev in tekmovalk, kar je rekordno število. Največ uspeha so tokrat imeli naši sosedje iz Hrvaške, ki so zmagali tudi v ekipni konkurenci. Druga značilnost nedeljske tekme v klasični tehniki je bila odlična organizacija in dobre razmere za tekmovanje. Zaradi velike udeležba sta štartala po dva in dva tekmovalca skupaj, s progo, odlično pripravljeno, pa ni bilo prav nobenih težav. Avditorij na štartu in cilju je kljub konkurenci alpskih smučarjev v Kranjski Gori privabil precejšnje število ljubiteljev teka, med njimi tudi staršev.

Rezultati, **ml. dečki, 3 km:** 1. Kolander (Mbr) 9.11,33, 2. Šupak (Rijeka) 9:22,5, 3. Rodman (Kranj) 9:29,0 itd.; **ml. deklice, 3 km:** 1. Stipančić (Budučnost) 10:10,3, 2. Vagaja (JUB Dol) 10.43,3, 3. Legović (Budučnost) 11:00,9 itd.; **st. dečki, 5 km:** 1. Antić (Budučnost) 14:22,1, 2. Vagaja (JUB Dol) 14:35,8, 3. Berginc (Vrhnika) 14;:43,6 itd.; **st. deklice, 5 km:** 1. Grudiček (Rijeka) 16:44,6, 2. Žibert (Kranj) 16:54,4, 3. Pavic 17:11,7 (Rijeka) itd.

Ekipe: 1. Rijeka 82, 2. Logatec 81, 3. Budučnost 76, 4. Kranj 71 itd.; skupno po dveh tekmah: 1. Kranj 187, 2. Budučnost 156, 3. Logatec 150 itd.

Tretja tekma za Žitov pokal bo 18. t. m. v Cerkljah.

Vinko Grašič

ZAČELA SO SE SLOVENSKA SMUČARSKA TEKMOVANJA

DVE TEKMI ZAHODNE REGIJE

Radovljica, januarja - Letošnja smučarska tekmovanja so razdeljena na osnovni program, ki je namenjen tekmovanjem od najmlajših kategorij do članov in usmerjen k doseganju vrhunskih rezultatov in na ostala tekmovanja za rekreativne smučarje. Člani, članice, starejši, mlajši mladinci in mladinke, rojeni leta 1976 in starejši tekmujejo na FIS tekmovanjih v Sloveniji. Člani in članice tekmujejo za SLOVENSKI POKAL, mladinci in mladinke pa za POKAL PODRAVKE. Starejše deklice in dečki (letnik 1977 in 1978) tekmujejo za POKAL GORENJKE, mlajše deklice in dečki (letnik 1979 in 1980) pa za POKAL RADENSKE. Cicibani in cicibanke (letnik 1981 in 1982) pa tudi tekmujejo za POKAL GORENJKE.

Slovenija je razdeljena na vzhodno, centralno in zahodno regijo. Smučarji Gorenjske, skupaj s tekmovalci iz Primorske, tekmujejo v zahodni regiji. Za ta tekmovanja je v letošnji sezoni prijavljenih 439 tekmovalcev iz 22 klubov v otroških kategorijah. Tudi v regijah tekmujejo smučarji za pokale pokroviteljev. Cicibani in cicibanke tekmujejo na osmih tekmovanjih za pokale firme EDIL - CASA iz Gorice, starejše deklice in dečki za POKAL RATITOVEC, mlajši pa pokrovitelja še iščejo.

Tekmovanja v regijah so se že začela, prav tako tekmovanja v Sloveniji za člane in mladince. Slovenska tekmovanja mlajših kategorij se bodo začela 11. januarja in bodo trajala do sredine aprila. Rezultati na vseh teh tekmovanjih se vrednotijo s točkami, podobno kot na mednarodnih tekmovanjih in v svetovnem pokalu. Na skupnih tekmovanjih v Sloveniji dobi točke prvih 35 uvrščenih in sicer od 150 do 1 točke, na regijskih tekmovanjih pa prvih 25 dobi od 50 do 1 točke. Seštevek točk predstavlja vrstni red v posameznem pokalu, skupni seštevek slovenskih in regijskih tekmovanj pa lestvico najboljših smučarjev Slovenije v vsaki kategoriji posebej.

Zadnjo nedeljo decembra je **SK Bohinj** pripravil prvo tekmo zahodne regije v letošnji sezoni. Nastopilo je 185 deklic in dečkov iz 20. gorenjskih in primorskih smučarskih klubov. Rezultati: - mlajše deklice (let. 79,80)- 1. Andreja Gašperlin (SK Blejska Dobrava), 2. Lea Hren (SK Alpetour, 3. Katja Erjavšek (SK Jesenice) itd. - mlajši dečki - 1. Peter Draksler (SK Triglav), 2. Janez Poklukar (SK Bled), 3. Matjaž Mencinger (SK Bohinj) itd. - starejše deklice (letnik 77,78) - 1. Špela Bračun (SK Alpetour), 2. Lidija Bijol (SK Bled), 3. Uršula Oitzl (ASK Kranjska Gora) itd. - starejši dečki - 1.Jure Uršič (SK Alpetour), 2. Rok Ferjan (SK Bled), 3. Boštjan Božič (SK Alpetour) itd.

V organizaciji **SK Alpetour** pa je bilo 4. januarja na Soriški planini tekmovanje zahodne regije. V pokalu EDIL - CASA je nastopilo 50 cicibank in 54 cicibanov. Med tekmovalkami je zmagala Katarina Štravs (Kranjska Gora), pred Majo Mohorič (Železniki) in Jano Košir (Kranjska Gora). Četrta je bila Nina Jerala (Alpetour), peta Tanja Žerjav (Kranjska Gora) in šesta Polona Razinger (Golica). Med cicibani je zmagal Leon Pisk (Rudar), pred Markom Žnidaršičem (Alpetour), Juretom Pogačerjem (Triglav), Lukom Reberšakom (Radovljica), Juretom Šinkovcem (Alpetour) in Jernejem Ribnikarjem (Tržič). Pri mlajših deklicah je nastopilo 37 tekmovalk, zmagala pa je Lea Hren pred Katjo Jerala in Andrejo Šinkovec. Med 76 tekmovalci v kategoriji mlajših dečkov je zmagal Peter Draksler (Triglav), pred Markom Zupanom (Kranjska Gora) in Gašperjem Tarmanom (Jesenice). Pri starejših deklicah je bila najhitrejša Špela Bračun (Alpetour) pred Silvijo Černe (Jesenice) in Tino Bogataj (Alpetour). Pri starejših dečkih je bil med 51 tekmovalci najboljši Grega Sredanovič (Jesenice) pred Mitijem Valenčičem (Triglav) in Davidom Primožičem (Tržič). ● **Janez Šolar**

ŠAH

ZMAGA PREPRIČLJIVO OSTERMANU

Kranj, decembra - Končano je prvenstvo šahovske sekcije Tomo Zupan Kranj za leto 1992. Sodelovalo je 20 igralcev, med njimi so bili tudi štirje gostje. Po 9 kolih švicarskega sistema si je zmago priboril mojster Fide Rudi Osterman (rating 2370), ki je na turnirju nastopil kot gost. Oddal je le pol točke in si je zmago zagotovil že kolo pred koncem. Zanimiv boj pa je potekal za ostala najvišja mesta, saj je imelo kar osem igralcev možnost osvojitve drugega ali tretjega mesta. Najboljše izhodišče je imel drugi gost Anton Praznik (MK 2260) s 5.5. točke, ki pa je v zadnjem kolu remiziral z Emilom Murijem (MK) in osvojil tretje mesto. Na drugo mesto se je prebil Aleš Drinovec (MK) z zmago nad Zlatkom Jerajem (MK).

Prav tako je bil izredno zanimiv boj za najboljšega mladinca in pionirja. Kolo pred koncem je vodil Boštjan Markun (MK) s 5 točkami pred Blažem Kosmačem (I) in Martinom Kovačičem (II) s 4.5. točke. V zadnjem kolu je Boštjan igral z Rudijem Ostermanom in izgubil, prehitela pa sta ga zasledovalca. Kosmač je zmagal z Matejem Sušnikom (MK 2255), Kovačič pa z Ivanom Komovcem (I). Zaradi boljšega »buchholza« pa je zmagal Blaž Kosmač. Končni vrstni red je bil naslednji: 1. Rudi Osterman 8.5, 2. Aleš Drinovec 6, 3. Anton Praznik 6. 4. Emil Muri 5.5, 5. Blaž Kosmač 5.5., 6. Martin Kovačič 5.5., 7. Matej Sušnik, 8. Boštjan Markun, 9. Peter Kovačič (po 5), 10. Zlatko Jeraj 4.5, 11. Milan Golja, 12. Ivan Komovec, 13. Tomaž Rogelj (po 4), 14. Marjan Butala, 15. Klemen Klavčič, 16, Matjaž Šlibar, 17. Bojan Planinšek (po 3.5), 18. Drago Rabič 3, 19. Maja Šorli 2.5 in 20. Niko Praznik 2. Vrstni red klubskih igralcev: 1. Aleš Drinovec 6, 2. Muri Emil 5.5, 3. Blaž Kosmač 5, sledijo Martin Kovačič, Matej Sušnik, Boštjan Markun, Peter Kovačič, Zlatko Jeraj, Milan Golja, Ivan Komovec, Tomaž Rogelj, Marjan Butala, Klemen Klavčič, Matjaž Šlibar, Bojan Planinšek in Maja Šorli. Vrstni red mladincev in pionirjev: 1. Blaž Kosmač 5.5, 2. Martin Kovačič 5.5, 3. Boštjan Markun 5, sledijo Peter Kovačič, Klemen Klavčič in Maja Šorli. Pogoje za osvojitev I. kategorije sta izpolnila Martin in Peter Kovačič.

Aleš Drinovec

MARKO TRATAR PRVI

Med božično-novoletnimi počitnicami je bilo v Mariboru prvo povojno prvenstvo Slovenije v šahu za mladince. Nastopilo je 24 igralcev, igrali pa so 9 kol po švicarskem sistemu. Zmagal je predstavnik Gorenjske, član Murke iz Lesc, **Marko Tratar** s 7.5 točke. Marko ima sicer raging 2340 točk, letos pa bo dobil tudi naslov mojstra Fide. Od gorenjskih predstavnikov sta sodelovala še **Boštjan Markun** (ŠS Tomo Zupan, Kranj) in **Blaž Kosmač** (Murka, Lesce). Boštjan je s 5 točkami zasedel 9. mesto, Blaž pa s 3.5 točkami 19. mesto. Končni vrstni red: **1. Marko Tratar (Murka, Lesce) 7.5,** 2. Igor Jelen (LŠK Iskra, Ljubljana) 7, 3. Fjodor Žugaj (Metalna, Maribor) 6, 4. Mirko Adam, 5. Duško Pavasovič, 6. Matjaž Olajnšek po 5.5, 7. Igor Kragelj, 8. Primož Šoln, **9. Boštjan Markun,** 10. Sebastjan Jazbinšek, 11. Simon Serdt po 5, 12. David Habjanič, 13. Andrej Krnjavšek, 14. Robert Roškar, 15. Pavel Petek po 4.5, 16. Simon Kerma, 17. Toni Kos, 18. Miran Rusjan po 4, **19. Blaž Kosmač,** 20. Saša Prelog po 3.5, 21. Uroš Krajnc, 22. Boštjan Sirnik, 23. Andrej Pinter po 3 in 24. Marko Šoštarič 0.

Aleš Drinovec

KRANJSKI PLANINCI V DRAŽGOŠE

Kranj, 5. januarja - PD Kranj vabi planince, da se udeležijo 35. pohoda v Dražgoše, ki bo to nedeljo, 12. januarja. Posebni avtobus za Nemilje - Podblico bodo vozili izpred hotele Creina Kranj od 9. ure dalje. Tudi po končani prireditvi po 13. uri bodo avtobusi vozili iz Podblice v Kranj. Hoje je za približno dve uri. Obleka in obutev naj bo primerna vremenu. Pohodnike bosta spremljala planinska vodnika Slava Obradovič in Franc Benedik. ● **(vs)**

KEGLJANJE

NA PRVENSTVU 103 TEKMOVALCI

Kranj, decembra - 20. decembra 91 je bilo na kegljišču Kranja finale 41. odprtega prvenstva mesta Kranja. Na tekmovanju je nastopilo v sedmih kategorijah 103 tekmovalcev. Rezultati: **pionirji II. kategorija (pionirke in pionirji):** 1. Damjan Škrjanc 456, 2. Alenka Jakše 450, 3. Iztok Omejc 448. **Pionirji III. kategorija (pionirke in pionirji):** 1. Elvita Eržen 379, 2. Zlatka Belančič 365, 3. Tomaž Žvanut 328. **Pionirke IV. kategorija:** 1. Saša Radosavljevič 364, 2. Mojca Jerala 345, 3. Mateja Delavec 325. **Pionirji IV. kategorija:** 1. Dejan Zajc 445, 2. Jure Eržen 417, 3. Gorazd Kavčič 379. **Starejši člani:** 1. Polde Balažič 1613, 2. Milan Bernik 1597, 3. Lazo Vukanac 1538. **Članice:** 1. Andreja Ribič 1657, 2. Joži Jerala 1632, 3. Ema Zajc 1626. **Člani:** 1. Boris Benedik 2762, 2. Vinko Šimnovec 2733, 3. Albin Juvančič 2723.

PLAVANJE

ZADNJI LANSKI REKORD ALENKE KEJŽAR

Velenje, 29. decembra - Zadnjo decembrsko soboto je bilo v Velenju prijateljsko tekmovanje pionirjev ter mlajših pionirjev iz slovenskih klubov: Kranja, Kopra, Velenja in Radovljice. Nastopilo je več kot sto tekmovalcev. Nov rekord Slovenije za pionirje je postavila Alenka Kejžar (RR) v disciplini 100 mešano 1.09.94. Rekord je postavila tudi štafeta pionirjev Velenja v disciplini 4 x 50 metrov kravl s časom 1.56.53. ● **Ciril Globočnik**

Dežurni policaji, gasilci, teritorialci in še kdo

Varen korak v novo leto

Glede na rek, da se dan po jutru pozna, si lahko obetamo mirno leto.

Kranj, 1. januarja - Prvi dan v letošnjem letu smo obiskali dežurne službe, ki tako ali drugače skrbe za varnost na Gorenjskem. Zvedeli smo, da je novoletna noč minila dokaj mirno, tak pa je bil tudi prvojanuarski dopoldan. Delavci teh služb so se strinjali, da bi kazalo tako nadaljevati čimvečkrat med letom. Kot v en glas so še zatrdili, da jim dežurstvo ni spridilo praznikov.

V stavbi kranjskih poklicnih gasilcev sta dežurstvo opravljali kar dve službi. ***Center za obveščanje Gorenjske***, kjer je sameval en sam delavec, ni sprejel niti ponoči niti dopoldne kakšnega pomembnega obvestila o nenavadnem dogodku. V petih letih delovanja je telefonska številka 985 prebivalcem vendarle postala toliko znana, da tja sporočajo razne svoje težave, od prekinitve električnega toka ali onesnaženosti vode do raznih nesreč. Tako je tudi predzadnji decembrski dan oskrbnik planinske postojanke obvestil o gorski nesreči na Storžiču dežurnega v centru, le-ta pa je obvestilo prenesel gorskim reševalcem.

Prostori ***Gasilsko reševalne službe Kranj*** so bili manj prazni; v njih smo našli poleg treh gasilcev in telefonista še šest voznikov. Če bi bilo potrebno, bi tudi drugih 30 delavcev lahko v desetih ali nekaj več minutah pribrzelo v službo. Na srečo niti dežurna ekipa ni imela posebnega dela; ponoči so pogasili le ogenj v smetnjaku na Planini in odpeljali lažje karambolirano vozilo z Brezij pri Tržiču na Jesenice. Tako mirnega vstopa v novo leto gasilci že dolgo ne pomnijo, saj so ponavadi hiteli gasit vsaj dva požara ali reševat ponesrečene v težjih prometnih nesrečah.

Kot so potrdili dežurni mehaniki v ***Tehnični bazi AMZS v Kranju***, je bilo na gorenjskih cestah za silvestrovo dokaj varno. Tako so prvi dopoldan z vlečnim vozilom odpeljali na dom lastnikom le dva poškodovana avta; prvi je zdrsnil s ceste pri Voklem, drugi pa v Bašlju. Razen tega je en voznik prosil za manjše popravilo avta v delavnici. Če ne za drugo, so jih vozniki prejšnja leta večkrat poklicali na pomoč vsaj pri oživljanju neposlušnih motorjev, se je iz skoraj tridesetletne prakse spomnil mehanik Filip Lukan iz Radovljice.

Manj dela v primerjavi s prejšnjimi leti je imela tudi ekipa v ***Stalni službi UNZ Gorenjske v Kranju***. Iz nočnega poročila je omembe vreden le manjši požar v tržiški restavraciji Živil, kamor je neodgovorni neznanec vrgel skozi razbito okensko steklo prižgano petardo; samo hitro posredovanje tržiških gasilcev je preprečilo večje posledice od ožganih zaves in zadimljenega stropa. Dopoldanske izmene do našega obiska še ni presenetilo obvestilo o takšnem ali drugačnem kaznivem dogodku.

Novoletni obhod smo sklenili v ***Pokrajinskem štabu TO Gorenjske***, kjer smo se prepričali, da naloge dežurne službe jemljejo enako resno kot drugod. Razen za zveze z nadrejenim poveljstvom in podrejenimi štabi so poskrbeli za kontrolo varovanja vojaških objektov. Da pa ne bi naštevali samo nalog omenjenih dežurnih služb, dajmo besedo še njihovim delavcem!

Marko Jeretina, operativni tehnik v Centru za obveščanje: »V petih letih dela v centru sem se že sprijaznil s službo med prazniki, tudi za novo leto. Za letošnje silvestrovo mi je malo ponagajal prehlad, zato je kar prijal zgodnejši počitek. Po današnjem dnevu v službi bo ostalo še nekaj prijetnih dni doma, sicer pa dežurstva sploh ne jemljem za hudo.«

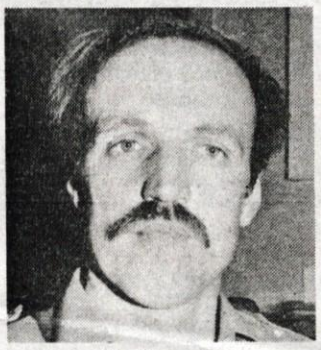

Janez Ahačič, vodja izmene v Gasilsko reševalni službi: »Sam sem potreboval približno dve leti, da sem se privadil delu v izmenah. Ko človek prilagodi osebno življenje službi, ni več težav. Tudi letošnje silvestrovo v krogu družine in prijateljev je bilo prijetno, čeprav je zame minilo brez pijače zaradi današnje službe. Teh 15 let med poklicnimi gasilci mi je kar hitro minilo!«

Vojko Mezgec, mehanik pri AMZS: »Skoraj dvajset let že delam v delavnici AMZS. Odhajanje na delo vsak drugi dan mi je prišlo že v kri. Za praznike sem pogosto dežural; včasih je bilo dela čez glavo, kdaj pa se zgodi kot letos, da je mirno. Kje sem silvestroval? Kar doma sem bil, z družino smo malo popraznovali, danes pa bom do večera v službi.«

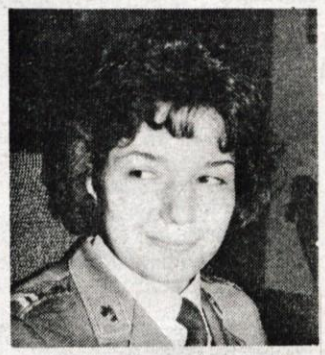

Branka Zupanič, policajka v Kranju: »Svoj poklic opravljam že dvanajst let, v Kranju pa sem od lani. Zlasti na začetku službovanja je treba pogosteje sprejeti tudi dežurstvo ob praznikih. Danes je kar prijetno, ker je mirno. Moja naloga je sprejem klicev v stalni službi in delo na zvezah s patruljami. Jutri bom spet z družino, kakor sem bila tudi na silvestrovo.«

Zoran Petrovič, dežurni starešina v štabu TO Gorenjske: »Za vojaka ni nobena posebnost dežurstvo med prazniki. Lani sem vstopil v vrste teritorialcev, ki imamo posebno sedaj odgovorne naloge. Upam, da bo letošnje leto vendarle mirnejše od lanskega, pa da se bomo uspešno spoprijeli z načrtovanimi nalogami. Letošnje praznovanje doma je bilo sicer kratko, vendar bom prihodnje proste dni izkoristil za smuko.« ● **Stojan Saje**

NESREČE

Gorelo v Naklem

V petek, 3. januarja, okrog pol devetih dopoldne, je zagorelo v gospodarskem poslopju v Naklem, last Henrika Jošta. Poslopje se drži stanovanjske hiše. Ogenj je izbruhnil v spodnjem delu, na kupu s senom. Lastnik, ki je požar prvi opazil, ga je hotel sam pogasiti, vendar mu ni uspelo, zato je poklical poklicne in prostovoljne gasilce. Kljub hitremu odzivu je gospodarsko poslopje pogorelo. Škode je za okrog 5 milijonov tolarjev. Po prvih ugotovitvah je vzrok samovžig sena, tuja krivda in elektrika sta izključeni.

Usodni smuk

Zadnjega dne starega leta se je 30-letni Podkorenčan Miha Benet v smuku spustil po obronku Pehte in Kolovrata. Med smučiščema Pehta in Podkoren je trčil v smučarja, 44-letnega domačina Branka Knapa. Knap je obležal v bližnjem jarku, Benet pa je z glavo udaril v več smrek. Obema je takoj pomagal dr. Stane Benedik. Benetu, ki ni kazal znakov življenja, je masiral srce vse do ZD Kranjska Gora, vendar mu zaradi hudih poškodb glave ni bilo več pomoči.

Drsel po zasneženem hudourniku

Enajstletni Ivica Brkovič iz Kranja se je 30. decembra z očetom spuščal z Malega Grintavca proti Kališču. Po zasneženem hudourniku se je kljub očetovemu opozorilu začel drsati, nato pa kotaliti. Oče ga je skušal zadržati, vendar je tudi njega potegnilo navzdol. Oprijel se je grma, sin pa je drsel še kakšnih 250 do 300 metrov. Gorski reševalci so ga hudo ranjenega pospremili na pot v UKC.

Smrt v Storžiču

24-letna Ljubljančanka Jožica Rode je silvestrovala v domu na Kališču, naslednje jutro pa se je kljub pomanjkljivi opremi podala na vrh Storžiča. Pri sestopanju ji je spodrsnilo, drsela je približno 500 metrov v globino in zaradi hudih poškodb umrla.

Poledenel viadukt

4. januarja ob 8.15 je 47-letni Ljubljančan Franc Cesar vozil od Tržiča proti Ljubelju. Na "fabriki" je v nepreglednem ovinku prek poledenelega viadukta avto začelo zanašati, trčil je v kamniti nasip. Med obračanjem je iz vozila padel sopotnik Branko Petkovšek, star 40 let. Hudo ranjenega so odpeljali v UKC. ● **H. J.**

OBČINA RADOVLJICA
Sekretariat za upravnopravne in splošne zadeve

objavlja prosto delovno mesto

REFERENTA I ZA STANOVANJSKE ZADEVE
v Upravi za urbanizem

Kandidati morajo poleg pogojev določenih z zakonom o delavcih v državnih organih (Uradni list RS, št. 15/90, 5/91, 18/91, 22/91 in 2/91-I) izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:
- višja izobrazba - VI/1 smer: upravna, pravna ali druga družboslovna
- preizkus znanja iz upravnih postopkov
- 3 leta delovnih izkušenj

Poskusno delo traja tri mesece.
Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v roku 8 dni po objavi na naslov: Občina Radovljica - Sekretariat za upravnopravne in splošne zadeve, Radovljica, Gorenjska 18.
O izbiri bodo kandidati obveščeni v 8 dneh po odločitvi.

Club GAULOISES BLONDES

MALI OGLASI

☎217-960

APARATI STROJI

Prodam 80-litrski električni BOJLER in kupim KUPPERSBUSCH. ☎ 68-502 7

Prodam ATARI 800 XLS s kasetami in igrami. ☎ 76-342 10

Prodam nov ŠIVALNI STROJ. ☎ 75-630 11

Prodam PEČ za v kopalnico. ☎ 66-708 12

OVERLOCK Pfaff, nov, z garancijo, prodam. ☎ 215-650 39

GLASBILA

ZVOČNIKE Quadral in večjo količino gramofonskih PLOŠČ, prodam. ☎ 218-575 28

Poceni prodam otroško HARMONIKO. Jan, Zg. Besnica 24, ☎ 403-035 51

IZOBRAŽEVANJE

Študent INŠTRUIRA angleščino in nemščino za osnovne in srednje šole. ☎ 801-453 3

IZGUBLJENO

21. 12. 1991 sem popoldan pred Merkurjem izgubil OČALA. Najditelj naj pokliče na ☎ 45-202 49

KUPIM

Kupim strešno OPEKO Novi Bečej. ☎ 66-110, zvečer 23

Kupim več BIKCEV, starih 1 teden. ☎ 401-165 31

Kupim 10 dni starega BIKCA simentalca. ☎ 47-485 34

Kupim SADILEC koruze. ☎ 46-326, zvečer 40

Kupimo 3-sobno ali 2.5-sobno STANVANJE na Jesenicah. Nudimo gotovinsko plačilo! ☎ 872-503

Kupim do dni starega BIKCA simentalca. ☎ 70-624 59

Kupim SAMONAKLADALNO PRIKOLICO, od 15 do 22-kubično. ☎ 061/375-168 23800

LOKALI

Grosisti, trgovci! V okolici Kranja oddamo v najem vpeljano TRGOVINO na debelo in drobno. Možna tudi gostinska dejavnost. Pogoj: predplačilo! Šifra: DOGOVOR 26

OBVESTILA

LITERARNA DELAVNICA - tečaj kreativnega pisanja za osnovnošolce in srednješolce. Usposabljanje za učinkovito pisno izražanje. Pričetek: januar 1992. Organizator: Studio "GRIVA" II, Planina 3, Kranj. Informacije na ☎ 323-752, v torek, od 7. do 11. ure, ostale dni od 17. do 21. ure 23889

MALA ŠOLA GOVORNIŠTVA - tečaj retorike za srednješolce, bodoče intelektualce. Usposabljanje za jasno ustno izražanje in javno nastopanje. Pričetek: 12. 2. 1992. Organizator: Studio "GRIVA" II, Planina 3, Kranj. Informacije na ☎ 323-752, v torek, od 7. do 11. ure, ostale dni od 17. do 21. ure 23891

OBLAČILA

Ugodno prodam krzneno JAKNO, št. 40, zelo lepa. ☎ 621-806 8

OTR. OPREMA

Nov otroški AVTOSEDEŽ Bob, prodam. ☎ 691-442 23871

OSTALO

Prodam avtomobilsko PRIKOLICO, nosilnosti 500 kg. ☎ 325-626

NE SPREGLEJTE -

- v zalogi imamo še nekaj izvodov izjemno odmevne knjige »POD MARIJINIM VARSTVOM« avtorja ing. Alojzija Žiberta.
Knjiga spominov prisilno mobiliziranega Gorenjca v redno nemško vojsko 1941-1945 je praktično razprodana; za bralce Gorenjskega glasa, ki knjigo želite naročiti, imamo le še nekaj izvodov. Če ste knjigo morda že brali in bi jo želeli imeti, izpolnite naročilnico in jo pošljite Gorenjskemu glasu. Če knjigo še niste prebrali - potem to storite čimprej. Ne bo Vam žal!

NAROČILNICA

Podpisani _____

naročam _____ izvodov knjige »Pod Marijinim varstvom« po ceni 730,00 SLT/izvod.

Naslov: _____

Plačilo: po prejemu knjige, stroški poštnine so všteti v ceni.

Podpis: _____

Naročilnico pošljite na: ČP GORENJSKI GLAS, 64000 KRANJ

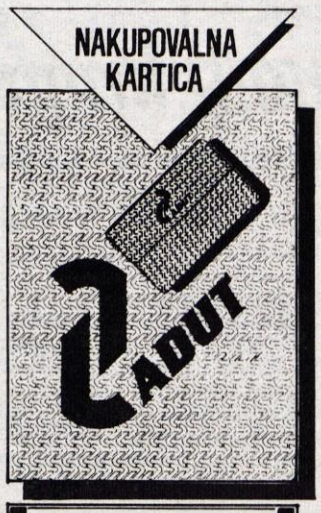

ENOSTAVNO
VARNO
PRAKTIČNO

INTERESENTI!
VSE INFORMACIJE NUDI
razvojni zavod domžale
TEL. (061) 713-783

Za POSOJILO 20.000 DEM vam nudim 10 % mesečne obresti in garancijo. ☎ 217-891 4

Prodam 20 m mešanih DRV. ☎ 211-811 36

Prodam stare poslikane kmečke SKRINJE. ☎ 45-372 41

Prodam SMETNJAKE iz pocinkane pločevine. ☎ 324-457 45

PRIDELKI

Prodam kostanjev MED. ☎ 692-230 29

POSESTI

Prodam GARAŽO v Kranju - Vrečkova ulica. ☎ 328-004 17

Prodam TRAVNIK v Bohinju. ☎ 81-441, int. 21-98, dopoldan 46

Prodam zidano GARAŽO v Radovljici. ☎ 74-549 72

STAN. OPREMA

Kotno SEDEŽNO GARNITURO Kofce, ugodno prodam. ☎ 329-968

ŠPORT

JADRALNO PADALO, poceni prodam. ☎ 46-319 57

STORITVE

Obrtniki! Vodim knjigovodstvo. ☎ 43-446 14

VODOVODNE INSTALACIJE vseh vrst, tudi popravila (predelave) ter tajanje zamrznjene instalacije, vam naredimo strokovno in hitro. ☎ 218-427 22

TV VIDEO AVDIO SERVIS! Smledniška 37, Kranj, ☎ 323-159

ČISTIM itison, sedežne in podobno. ☎ 212-277 33

STANOVANJA

Takoj oddamo 4-sobno STANOVANJE v okolici Kranja. ☎ 46-030 15

1-sobno STANOVANJE v Tržiču - Deteljica, oddam v najem. ☎ 061/558-811 19

Iščem GARSONJERO ali 1-sobno STANOVANJE v Bohinju. Šifra: SLOVENSKO DEKLE 48

3-sobno, popolnoma opremljeno STANOVANJE, s telefonom in centralnim ogrevanjem, v Škofji Loki, oddam v najem najboljšemu ponudniku. Šifra: KONFORT 50

Kupim staro STANOVANJE ali GARSONJERO v Kranju. ☎ 327-884 56

Zamenjam 3-sobno konfortno STANOVANJE za manjše. Šifra: ŠORLIJEVO NASELJE 70

Najamem 1-sobno ali 2-sobno STANOVANJE v Škofji Loki ali Kranju. Šifra: LOKA 75

VOZILA DELI

Poceni prodajam malo rabljene AVTOPLAŠČE iz uvoza, različnih dimenzij in profilov. ☎ 59-109 9

VLEČNO KLJUKO za Z 101, poceni prodam. ☎ 46-319 58

VOZILA

JUGO 45 A, letnik 1987, bel, ugodno prodam. ☎ 620-475 2

Prodam Z 101, registrirana do 11. 11. 1992. Cena po dogovoru. ☎ 326-891, od 16. ure dalje 18

R 5 Campus, star 2 leti, registriran, prodam. ☎ 45-639 24

LADO 1500, letnik 1982, prodam. Cena 2.000 DEM. ☎ 214-135 30

Prodam Z 101 Super, letnik 1978, registrirana do decembra 1992, z novimi gumami. Stojičevič, Novi svet 17, Škofja Loka 35

Prodam GOLF, letnik 1982, dodatno opremljen, lepo ohranjen. 3 66-838 44

FIAT Typo 1.4 DGT IE, letnik april 1991, prodam ali zamenjam za cenejši avto. ☎ 45-665 55

Prodam Z 101, letnik oktober 1990. ☎ 45-446 65

Prodam SUBARU Leone karavan 1.8 4 WD ali menjam za Opel Kadett ali Golf, letnik 1985. ☎ 58-177, zvečer 69

ZAPOSLITVE

Iščem dekle za honorarno popoldansko DELO v trgovini. ☎ 217-918 27

Samostojno KV KUHARICO zaposlimo v gostilni Bizjak, Zg. Bela, pri Preddvoru. Informacije osebno! 61

Če želite z delom v prostem času zaslužiti 50.000,00 SLT ali več na mesec, pokličite na ☎ 327-213, do 16. ure 63

Vas zanima ULIČNA PRODAJA ČASOPISA 2 x tedensko? K sodelovanju vabimo izključno resne sodelavce s cele Gorenjske. Pokličite nas na ☎ 218-463 66

Iščem kakršnokoli DELO, lahko tudi na domu. ☎ 45-170 67

Nudim honorarno ZAPOSLITEV. ☎ 242-634 68

ELEKTROMONTERJE za delo v Nemčiji potrebujemo. Za stanovanje in hrano poskrbljeno. Zaželeno pasivno znanje nemškega jezika. ☎ 9949-83-82-24-611 71

Želite dobro zaslužiti? Zaželen lastni prevoz! Pokličite na ☎ 74-359

Velik zaslužek - plačilo takoj! Prodaja! ☎ 323-147, poppoldan 76

ŽIVALI

Prodam BIKA za zakol. Ana Kalan, Žabnica 27 6

Prodam štiri PRAŠIČE, težki od 80 do 90 kg, za nadaljno rejo. Bohinc, Zg. Brnik 60, Cerklje 13

Prodam 14 dni starega BIKCA. Ljubljanska c. 7, Radovljica 21

Kupim približno 350 kg težko TELICO simentalko ali menjam s črno, breja 6 mesecev. ☎ 70-204 38

Prodam 3 dni starega TELETA. ☎ 70-054 43

Prodam 8 tednov starega BIKCA simentalca. Gorenc, Gorenjesavska 20, Kranj 52

Prodam 9 mesecev brejo pašno TELICO simentalko ali zamenjam za mlado klavno žival. ☎ 66-676 53

Prodam PRAŠIČA za zakol. Praše 26, Mavčiče, ☎ 401-366 54

Prodam od 20 do 150 kg težke PRAŠIČE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka, ☎ 65-546 62

Prodam 10 dni starega BIKCA. ☎ 66-177 64

Prodam pol mlade KRAVE. ☎ 632-067 74

V Karlsruheju, Nemčija, je 30. decembra 1991 v 71. letu starosti umrla

STANKA RUMPOLD

roj. Prevc, z Jesenic

Prosimo tihega sožalja!

Brat Franc z ženo Angelo in ostali, ki so jo poznali

Jesenice, 6. januarja 1992

Nepričakovano je odšel od nas naš dragi oče, stari oče

JOŽE TRDINA st.

Od njega se bomo poslovili v torek, 7. januarja 1992, ob 12. uri v družinskem krogu. Žara bo v mrliški vežici v Zg. Bitnjah.

Žalujoči: sin Jože in hči Daša z družinama

Zg. Bitnje, Radovljica

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega ata in pradedka

JANEZA KOVAČA

se najiskreneje zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala vsem za besede tolažbe, za izrečena sožalja, za darovano cvetje ter vsem, ki ste karkoli dobrega naredili zanj.

Vsi njegovi

Suha pri Predosljah

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega očeta, starega očeta, strica in svaka

KARLA LIKOZARJA

iz Dorfarjev 42

izrekamo iskreno zahvalo sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za pomoč v težkih trenutkih, izrečena sožalja in podarjeno cvetje. Zahvala osebju na negovalnem oddelku Doma slepih v Škofji Loki. Posebna zahvala vsem gasilcem, ki so ga v tako velikem številu spremili na poslednji poti ter predsedniku GD Žabnica za poslovilni govor, pevcem iz Nakla, g. župniku in kolektivu LIO iz Škofje Loke ter Planine Kranj. Vsem in vsakemu še enkrat hvala, da ste nam pomagali in našega ata tako lepo spremili na zadnji poti k večnemu miru!

Vsi njegovi

Dorfarje, Šutna, Zagreb, 28. decembra 1991

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame, tete in sestrične

MARIJE MARINŠEK

roj. Novak

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ji lajšali trpljenje med boleznijo, g. župniku za lep pogrebni obred, sosedom, pevcem, gasilcem in vsem, ki ste nam izrekli sožalje in darovali cvetje. Posebna hvala g. Mirku Poličarju za ganljive besede slovesa. Vsem in vsakomur še enkrat hvala!

Vsi njeni

Naklo, 16. decembra 1991

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame ter babice

JULIJANE GASSER

izrekamo iskreno zahvalo vsem iz UKC Golnik odd. 600, posebna zahvala dr. Metodu Prašnikarju za dolgoletno zdravljenje. Zahvaljujemo se tudi vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem ter sodelavcem, ki so nam stali ob strani, izrekli sožalje in darovali cvetje. Zahvala tudi g. kaplanu ter pevcem iz Nakla.

Vsi njeni

Kranj, 28. decembra 1991

Slovenija in svet

Podpisani petnajsti sporazum o prekinitvi ognja

V Sarajevu so 2. januarja pod pokroviteljstvom posebnega odposlanca generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov - s 1. januarjem je to dolžnost prevzel egiptovski diplomat dr. Butros Gali - Cyrusa Vancea podpisali sporazum o prekinitvi ognja v vojni na Hrvaškem. Slabe izkušnje dosedanjih štirinajstih premirij so narekovale, da se sporazum, ki sta ga podpisala hrvaški obrambni minister Gojko Šušak in general Jugoslovanske armade Andrija Rašeta, ukvarja predvsem z izvajanjem Ženevskega sporazuma, zato vsebuje mehanizme za nadzor in jamstva za njegovo izvajanje. Kot najpomembnejši del pa ocenjujejo določilo, da se na morebitna izzivanja ne sme odgovarjati z ognjem.

Štirje dnevi po začetku veljavnosti - prekinitev ognja naj bi se začela 3. januarja ob 18. uri - kažejo, da so velike možnosti, da se tokrat resnično prekine morija in strahotno razdejanje sosednje države, saj v teh dneh ni bilo večjih spopadov. Očitno postaja prevladujoč interes za čimprejšnji prihod mirovnih sil Organizacije združenih narodov, tako imenovanih modrih čelad, pri čemer je zanimivo, da je Hrvaška pristala na razporeditev teh mirovnih sil na vseh kriznih območjih in ne le na mejah s Srbijo in Bosno in Hercegovino, kar je bil njen prvotni predlog in zahteva.

Uspešna prekinitev ognja je v svetu naletela na velik odmev, v varnostnem svetu OZN pa so se nemudoma začela pogajanja in priprave na sklepanje o namestitvi mirovnih sil, o čemer naj bi sklepali že danes. Sedež modrih čelad - vseskozi se posebej poudarja, da gre za sile, katerih naloga je ohranjanje miru in ne njegovega ustvarjanja - bodo imele sedež v Sarajevu in naj bi štele okrog 10.000 mož, pretežno vojaške in policijske sestave, glavni cilj Hrvaške pa je dokončni umik tako imenovane Jugoslovanske armade. O položaju v nekdanji Jugoslaviji se bo v četrtek nadaljevala mirovna konferenca pod pokroviteljstvom Evropske skupnosti, ki se bo tokrat iz Haaga preselila v Bruselj. Uspešna prekinitev ognja pa bo verjetno blagodejno vplivala na dogovor o priznanju republik nekdanje Jugoslavije, o čemer naj bi kmalu razpravljali tudi zunanji ministri držav ES, kot samostojnih suverenih držav. Kot je znano, so za tako priznanje zaprosile vse republike, razen Srbije in Črne Gore. Po podpisu sporazuma so se o tem v Lizboni posvetovali Cyrus Vance, lord Carrington in portugalski zunanji minister Joaon Pinheira, ki je z novim letom prevzel predsedovanje ministrskega sveta Evropske skupnosti.

Poseben problem, o katerem bodo razpravljali tudi v organizaciji ZN, so begunci, saj ocenjujejo, da se je na jugoslovanskih tleh njihovo število povzpelo na več kot 700.000 ali skoraj 15 odstotkov prebivalcev Hrvaške. Predsednik hrvaške vlade dr. Gregurić pa je povedal, da se je vojna škoda na Hrvaškem povečala že na 21 milijard dolarjev.

Pismo dr. Rupla ameriškemu zunanjemu ministru

Minister za zunanje zadeve Republike Slovenije dr. Dimitrij Rupel je poslal zunanjemu ministru Združenih držav Amerike Jamesu Bakerju pismo, v katerem ga obvešča o pogledih Slovenije na dvostranske odnose in o slovenskih ocenah jugoslovanske krize in na nekatera ključna mednarodna vprašanja. V pismu izraža razočaranje nad dejstvom, da ZDA niso z enako naglico in učinkovitostjo ukrepale ob jugoslovanski krizi, kot v primeru razpadle Sovjetske zveze in izraža sum, da postajamo žrtev tekmovanja med ameriškimi in evropskimi ali celo nemškimi interesi. Opozoril je, da skuša Srbija (po zgledu Rusije) prevzeti položaj Jugoslavije - o tem najprepričljiveje pričajo nezakonite in nelegitimne priprave Srbije in zveznih teles na konvencijo za novo Jugoslavijo - hkrati pa vodi osvajalno vojno proti Hrvaški. Dr. Rupel poudarja, da si Slovenci želimo čimprejšnji mir, demokratični razvoj in tržno gospodrstvo, k čemer lahko normalizacija odnosov med ZDA in Slovenijo veliko prispeva.

Protest slovenskega zunanjega ministrstva

Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije je v petek poslalo srbskemu zunanjemu ministrstvu protest zaradi preleta vojaškega letala Mig - 21 nad ozemljem Slovenije. Kot je znano, je tega dne okoli 16. ure to letalo na višini 6 do 7 kilometrov preletelo osrednjo Slovenijo in nad Ljubljano prebilo zvočni zid. Udarni val je zaradi tega početja razbil nekaj stekel v okolici Ljubljane, med prebivalci pa povzročil vznemirjenje. V protestnem pismu naše ministrstvo opozarja, da take kršitve našega zračnega prostora ne morejo ostati brez posledic za meddržavne odnose, enako pismo pa so poslali tudi Zveznemu sekretariatu za zunanje zadeve.

Zadovoljstvo Sveta slovenskih organizacij

Svet slovenskih organizacij je izrazil zadovoljstvo nad osamosvojitvijo Slovenije, sprejetjem nove ustave in drugimi političnimi dogodki. V sporočilu iz nedeljskega zbora poudarjajo upanje na skorajšno ureditev problemov zaščite slovenske in italijanske manjšine in prepričanje, da bo avtentični pluralizem pripomogel k preseganju problemov, ki so se nabrali nad upravljanjem Glasbene matice, Slovenskega gledališča v Trstu in pri ustanavljanju Zveze Slovencev Videmske pokrajine. ● **Po sporočilih STA pripravil Š. Ž.**

"G. G."

December na december

Slovenska statistika nam je izračunala uradno številko lanske inflacije, rasti cen. Uradni podatek je, da se nam je življenje podražilo za 247 odstotkov, če primerjamo december 1990 z decembrom 1991.

K temu podatku ima brzčas vsak svoj komentar - večina pa ob takih uradnih številkah privleče na dan staro misel, po kateri je statistika uradna laž. Namesto komentarja smo si iz gospodinjske beležnice izposodili nekaj podatkov, izračun in primerjavo z decembrom 1991 pa lahko opravi vsakdo sam.

Takole izgleda statističnih 247 odstotkov letne inflacije: super bencin je bil decembra 1990 po 10,60; kilogram medu za sladkosnede po 40,00; kartico Podarim-dobim ste lahko kupili za 30,00; pralni prašek je bil po 19,00 za kilogram; kilogram svinjske polovice (iz sindikalne ozimnice) po 38,00; piščančje meso je stalo 33,00 za kilogram; telefonska mesečna naročnina je bila 120,00 in impulz po 0,33, o davku na telefoniranje decembra 1990 še ni bilo zakona. K številkam nismo napisali valute - vzemimo razmerje 1 : 1 (predlanski dinar in lanski tolar).

In še podatek, ki pove največ: decembra 1990 je Markovićevemu konvertibilnemu dinarju pohajala sapa, prostega nakupa deviz ni bilo več, sem ter tja se je s takojšnjim pologom na devizno knjižico še kje dobilo nemško marko po 7,00. Proti koncu decembra 1990 je namreč spet zaživela črna borza in na njej marka po 10,00 in več. Decembra 1991 je bila konec meseca marka vredna manj tolarjev kot na začetku meseca in brez problemov (razen tolarske suše v lastnem žepu) jo lahko kupimo...

Silvestrovanje na Gorenjskem

Veselo, a manj hrupno kot minula leta

Letošnje praznovanje in pričakovanje novega leta je tudi na Gorenjskem potekalo veliko manj bučno in na zunaj veliko manj razkošno in razposajeno kot minula leta. Še kako se je poznalo, da so denarnice znatno tanjše, saj je na policah trgovin ostalo veliko več dražjih živil in dražjih steklenic - kakorkoli so se že trgovci trudili in celo znatno znižali cene, dražji artikli niso šli v promet.

Seveda pa je ocenjevanje kupne moči hudo dvomljiva in relativna zadeva, saj se že pošteno vidi, da imamo predele, kjer prebivalstvo domala ne more ničesar več kupiti, saj dobesedno živi v revščini in predele, kjer je kupna moč še znosna ali kjer se družinskemu proračunu prav nič ne pozna tudi malo večji nakup. Gorenjci so večinoma silvestrovali doma ali pri znancih in prijateljih. Jeseničani so uvedli novost: silvestrovanje na Trgu Toneta Čufarja. Udeleženci so dejali, da je bilo zelo množično in zelo veselo.

Jožica Škofic je prva rodila v kranjski porodnišnici.

Anica Klinar je na novega leta dan povila v jeseniški bolnišnici hčerkico Katjo.

Radovljiški in jeseniški župan pa sta se letos odločila, da bosta silvestrovala skupaj, seveda s svojima soprogama. Napotili so se v blejske hotele.

Blejski in kranjskogorski hoteli ter apartmaji so bili na Silvestrovo polni, potem pa so gostje počasi že odhajali. Novih gostov ni pričakovati, turistični delavci pa ocenjujejo, da bo morda bolje šele prihodnjo zimo. Snega je komaj za pokušino, zato tudi domači petičnejši gostje odhajajo na smučarijo čez mejo.

Prvega januarja leta 1992 pa sta bili na Gorenjskem nedvomno med najsrečnejšimi mladi mamici Jožica in Anica.

Jožica Škofic iz Srednje Dobrave pri Kropi *je v kranjski porodnišnici rodila hčerkico Mojco, težko 3.600 gramov in veliko 52 centimetrov,* ***Anica Klinar iz Radovljice*** *pa je v jeseniški porodnišnici na novega leta dan povila hčerkico Katjo, težko 3250 gramov in veliko 52 centimetrov.* ● **D. Sedej, foto: Jure Cigler**

Prisluhnili so klicu narave

Praznični dnevi niso namenjeni samo užitkom za bogato obloženo mizo in lenobnemu poležavanju v udobnem naslanjaču. Za marsikoga je privlačnejši od pisanega televizijskega sporeda družinski sprehod v bližnjo okolico. Med nami so seveda tudi ljudje, ki jim prastari klic narave ne da miru v dolini, zato izkoristijo prosti čas za razne dejavnosti v višavah. Posebno planinci in lovci so ob koncu lanskega leta množično obiskovali gore in gozdove pod njimi, o čemer priča tudi tokratna fotoreportaža.

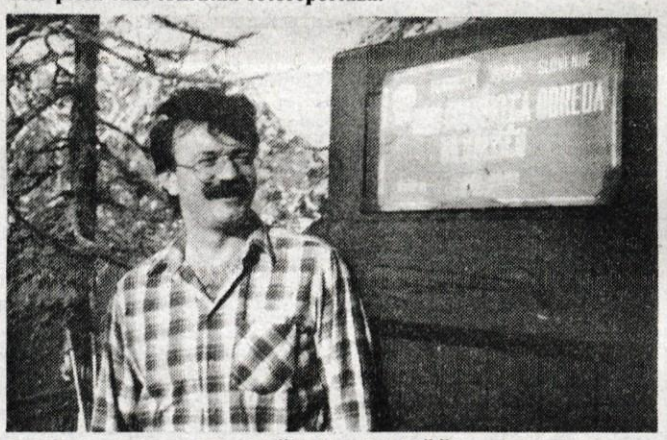

ZVESTI OSKRBNIK KOČE NA KALIŠČU - Boris Huber iz Kranja že dobro desetletje odpira vrata priljubljene postojanke ob vsakršnem vremenu, pozimi ob koncu tedna in tudi med prazniki. Med novoletnimi prazniki žal ni samo stregel gostom, ampak je kar štirikrat klical reševalce in pomagal pri reševanju ponesrečenih planincev.

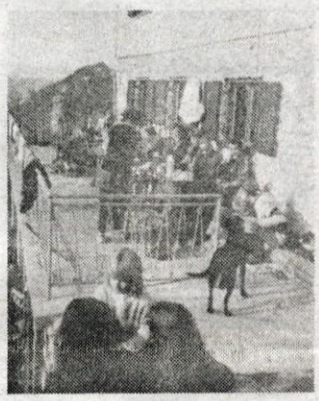

MLADO IN STARO HOČE NA VIŠAVE - Gorske lepote vabijo posebno v zimah s skopo snežno odejo množico obiskovalcev, med katerimi so tako mladi kot starejši planinci. Od koč se marsikdo poda na pot na bližnji vrh, vendar tak izlet v zimskih razmerah gorski reševalci priporočajo le najbolj izkušenim in tudi dobro opremljenim planincem.

SLABOTNA DIVJAD JE ZA ODSTREL - Peter Jugovic, poklicni lovec v kamniškem zavodu za gojitev divjadi, opravlja svoje poslanstvo tudi v prostem času. Med prazniki je rešil trpljenja bolehnega gamsa pod vrhom Storžiča. Žal je ta lepa gorska žival, ki so jo zdesetkale gamsje garje, vse večja redkost v skalovju naših vršacev. ● **Besedilo: S. Saje, foto: F. Ekar**

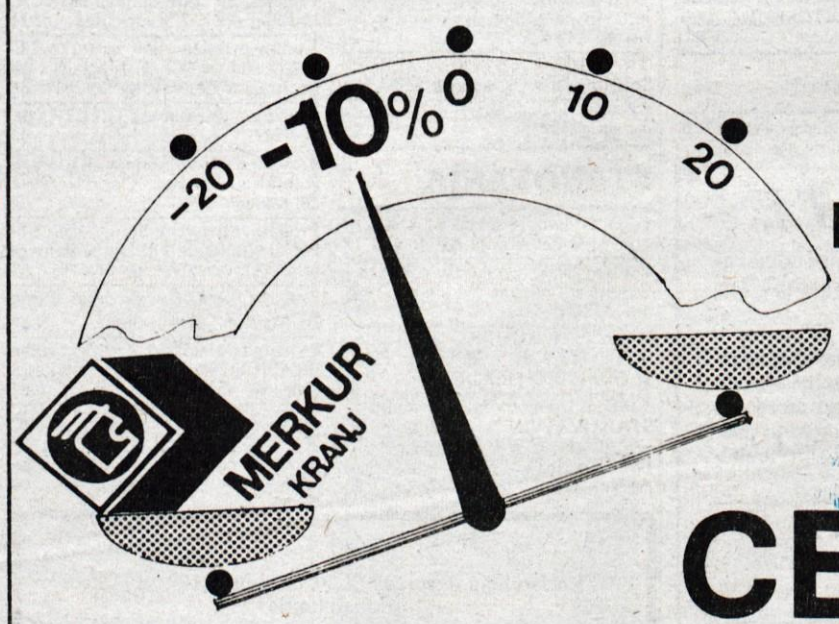

JANUAR
V
MERKURJEVIH
PRODAJALNAH

10 %
CENEJŠI

Popust velja pri takojšnjem plačilu nad 2.000 SLT za vse izdelke, razen premoga, črne in barvne metalurgije.

Podrobnejše informacije dobite v Merkurjevih prodajalnah!